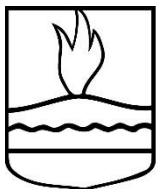

Kommunfullmäktige

kallas härmed till sammanträde **torsdagen den 9 oktober 2025 kl. 19:00 i Töftedals församlingshem** för att behandla följande ärenden:

Mellan Kl. 18:00 & 19:00 är det politikercafé och den gamla skolan i Töftedal kommer att vara öppen. Det kommer finnas möjlighet att ta del av information om skolan för den som önskar. I samband med detta kommer det även finnas fika för såväl politiker som allmänhet.

Ärende	Föredragande/Besök
1. Budgetuppföljning 2025 - Dals-Eds kommun tertial 2 Dnr KS-2025-000138 042	
2. Dagvattenstrategi - Dals-Ed Bengtsfors och Melleruds kommun Dnr KS-2025-000252 340	
3. Motion - om anställningsrutiner vid Dals-Eds kommun Dnr KS-2024-000230 020	
4. Avsägelse av förtroendeuppdrag (S) som ledamot i kommunfullmäktige Dnr KS-2025-000194 102	
5. Avsägelse av förtroendeuppdrag (C) som ledamot i Edshus AB:s styrelse Dnr KS-2025-000255 102	
6. Avsägelse förtroendeuppdrag som ledamot i Edshus AB:s styrelse Dnr KS-2025-000285 102	
7. Avsägelse av förtroendeuppdrag (SD) som ledamot i socialnämnden, ersättare i valnämnden och ersättare i Barn- och utbildningsnämnden - Fyllnadsval till socialnämnden Dnr KS-2025-000241 102	
8. Obesvarade motioner och medborgarförslag - 2025 Dnr KS-2025-000062 000	

	Ärende	Föredragande/Besök
9.	Meddelande Kommunfullmäktige 2025 Dnr KS-2025-000021 101	
10.	Information från kommunledningen och nämnder 2025 Dnr KS-2025-000022 101	
11.	Övriga frågor till Kommunfullmäktige 2025 Dnr KS-2025-000023 101	
12.	Allmänhetens frågestund vid Kommunfullmäktige 2025 Dnr KS-2025-000024 101	

Christina Virevik
Ordförande

Johannes Sandström
Nämndsekreterare

Delårsrapport KF tertial 2 2025

Dals-Eds kommun

Innehållsförteckning

1 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	3
1.1 ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING	3
1.2 DEN KOMMUNALA KONCERNEN	4
1.3 VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING	6
1.3.1 OMVÄRLDANALYS.....	6
1.3.2 RISKER OCH KONSEKVENSER.....	10
1.4 HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE	12
1.5 GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING	13
1.5.1 GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING.....	13
1.5.2 FINANSIELL ANALYS.....	13
1.5.3 BALANSKRAVSRESULTAT	16
1.5.4 UPPFÖLJNING FINANSIELLA MÅL.....	18
1.5.5 UPPFÖLJNING GRUNDUPPDRAK.....	20
1.5.6 UPPFÖLJNING UTVECKLINGSMÅL	23
1.5.7 SLUTSATSER AVSEENDE GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING.....	25
1.6 VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN	25
1.6.1 Viktiga händelser under perioden.....	25
1.6.2 Attraktiv arbetsgivare	26
1.6.3 Hållbart arbetsliv.....	27
1.6.4 Rätt lön i rätt tid.....	28
1.6.5 Framtida utmaningar.....	29
1.7 FÖRVÄNTAD UTVECKLING.....	29
2 FINANSIELLA RAPPORTER.....	31
2.1 DRIFTREDOVISNING	31
2.2 INVESTERINGSREDOVISNING	34
2.3 RESULTATRÄKNING	37
2.4 BALANSRÄKNING.....	38
2.5 REDOVISNINGSPRINCIPER	39

1 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

1.1 ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

Tabellen nedan visar en översikt av kommunens utveckling i form av utvalda nyckeltal för perioden 2021-2025.

Kommunen

	2021	2022	2023	2024	2025
Antal invånare (folkmängd)	4 756	4 650	4 606	4 606	4 608
Kommunal skattesats (%)	23,21	23,21	23,21	23,21	23,21
Verksamhetens intäkter (mkr)	147,4	145,7	154,3	163,4	161,9
Skatteintäkter och statsbidrag (mkr)	350,1	371,2	387,3	394,6	409,3
Årets resultat (mkr)	15,8 *	11,9 *	-4,1 *	-0,6	4,4
Soliditet (%)	35,8 *	38,7 *	38,2 *	38,4	40,5
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser (%)	16,7 *	21,5 *	21,5 *	20,8	22,9
Investeringar (netto mkr)	31,4	32,4	16,5	16,8	23,0
Självfinansieringsgrad (ggr)	109 *	93,5 *	97,9 *	126,7	111,1
Långfristig låneskuld (mkr)	107,6	102,2	96,8	106,8	87,8
Antal anställda	625	621	605	600	594

*Nykeltal för 2021-2023 har räknats om utifrån ändrad redovisningsprincip avseende finansiella leasingavtal

2025 års värden avser helårsprognos. Förutom folkmängd som avser augusti och antal anställda som avser juni.

Vid delåret uppgick befolkningen till 4 608 personer, vilket är en ökning med 2 personer jämfört med årsskiftet.

Prognos för årets resultat i delårsbokslutet uppgår till 4,4 mkr vilket är 3,3 mkr bättre än budget. Positivt resultat i kombination med självfinansieringsgrad av investeringar på över 100 % innebär att långfristiga lån väntas kunna minska. Som en följd av detta väntas också soliditet förbättras.

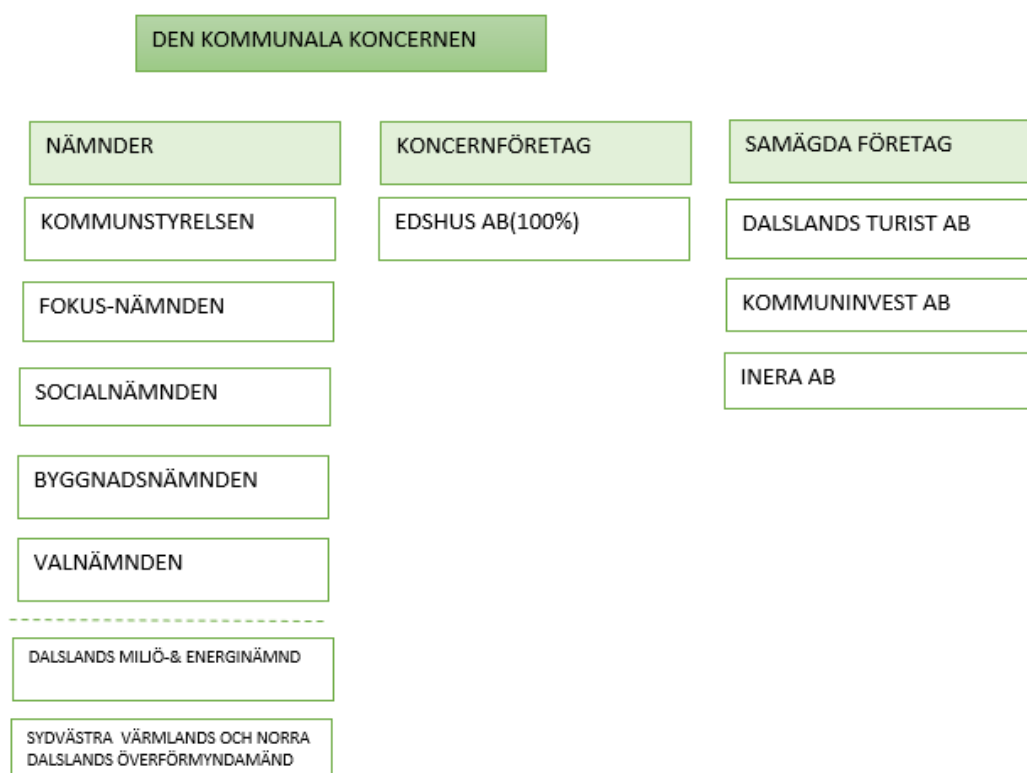
1.2 DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Koncernen Dals-Eds kommun består av kommunen och ett helägt bostadsbolag, Edshus AB.

Edshus AB:

Edshus leds av en politisk tillsatt styrelse som även innefattar opolitiska ledamöter valda på professionella grunder. Edshus bygger och förvaltar bostäder och lokaler i Dals-Ed. Samtliga fastigheter ligger i Eds tätort. Vid årsskiftet 2024-2025 var antalet lägenheter 476 stycken och antalet lokaler var 23 stycken. Totalt förvaltat yta var 49 738 kvm.

Delårsresultat per 2025-08-31 uppgår till 3,1 mkr. Soliditeten har under året ökat från 12,9% till 13,9%..

Nämnder/Bolag		Verksamhet
Kommunstyrelsen	Ordförande Andreas Nilsson Kommundirektör Jonas Olsson	IT, kansli, ekonomi och HR, plan och byggfrågor, näringsliv och turism, folkhälsa, digitalisering, översiktlig planering och infrastruktur, säkerhet Vatten och avlopp, renhållning, fastighetsskötsel, gator och park, kost och lokalvård, arbetsmarknad och integration, räddningstjänst
Barn- och utbildningsnämnden	Ordförande Linus Lännhult Förvaltningschef Anna Andersson	Förskola och fritidshem, grundskola, gymnasium, vuxenutbildning, fritid och kultur, bibliotek
Socialnämnden	Ordförande Kenneth Gustavsson Förvaltningschef Camilla Karlsson	Individ- och familjeomsorg, äldreomsorg Funktionshinderomsorg
Byggnadsnämnden	Ordförande Ingvar Johannesson	
Valnämnden	Ordförande Jan Johansson	
Dalslands miljö- och energinämnd	Ordförande Anders Forsdahl Miljöchef Dan Gunnardo	Dalslands miljö och energinämnd är gemensam för Bengtsfors, Mellerud och Dals-Ed.
Sydvästra Värmlands och norra Dalslands överförmyndarnämnd	Ordförande Christer Törnell Enhetschef Marleen Smersfeldt	Sydvästra Värmlands och norra Dalslands överförmyndarnämnd är gemensam för Bengtsfors, Dals-Ed, Säffle, Åmål och Årjäng
Edshus AB	Ordförande Pertti Hedkrok VD Lars Fredriksson	Bostäder och en del lokaler

1.3 VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

1.3.1 OMVÄRLDANALYS

1.3.1.1 DEN SVENSKA EKONOMIN

Tillväxten för både BNP och sysselsättning i Sverige blir i år fortsatt svag, delvis som följd av det svaga första halvår som nu indikeras av preliminär statistik. SKR bedömer att det dröjer till nästa år innan konjunkturen stärks mer tydligt. Trots en stark real ökning av hushållens disponibla inkomster i år väntas konsumtionstillväxten ta fart först 2026. En andra drivkraft som då bedöms bidra till högre svensk BNP-tillväxt är en förstärkning av fasta bruttoinvesteringar, vilka i nuläget hålls tillbaka av osäkerhet kring de globala handelsförutsättningarna. Världskonjunkturen antas fortsatt dämpas av handelskrig och geopolitisk oro. Något betydande bidrag till svensk BNP väntas därför inte från utrikeshandeln kommande år. Den konjunkturuppgång som förutsätts präglade den svenska ekonomin kommande år vilar i högsta grad på en förstärkning av inhemsk efterfrågan.

En gradvis uppgång för produktionstillväxten antas nästa år lyfta såväl antalet sysselsatta som antalet arbetade timmar. En uppväxling av lönesummans tillväxt bidrar då till att stärka skatteunderlagstillväxten. Skatteunderlagets ökningstakt 2025 kommer vara dämpad och ligga under ett historiskt genomsnitt, utifrån preliminära utfall samt SKR:s reviderade bedömningar. Ökningstakten blir starkare 2026, men ackumulerad ökning åren 2024–2028 är nedreviderad jämfört med föregående prognos i såväl nominella som reala termer. Trots att skatteunderlagstillväxten 2025–2028 i reala termer innebär en stark återhämtning efter nedgången 2023–2024 beräknas den kommunala sektorns köpkraft från skatteintäkterna (givet oförändrat skatteuttag) ännu 2028 vara varaktigt svagare än en utveckling i linje med den historiska trenden.

Källa: MakroNytt 2/2025 SKR 2025-08-21

1.3.1.2 BEFOLKNING

Befolkningsutvecklingen

Fler än hälften av Sveriges kommuner har en folkminskning under 2024 och befolkningstillväxten i Sverige är betydligt lägre än den har varit de senaste tio åren. Under 2024 hade Sverige det lägsta antalet födda sedan 2002.

Under de senaste åren har antalet invånare i Dals-Eds kommun minskat, men under 2024 var invånarantalet oförändrat jämfört med föregående år med 4 606 invånare. Per 31 augusti 2025 hade antal invånare ökat med 2 personer (4 608 invånare). Kommunen har under perioden ett positivt flyttnetto på +18 personer och ett negativt födelsenetto på -16 personer.

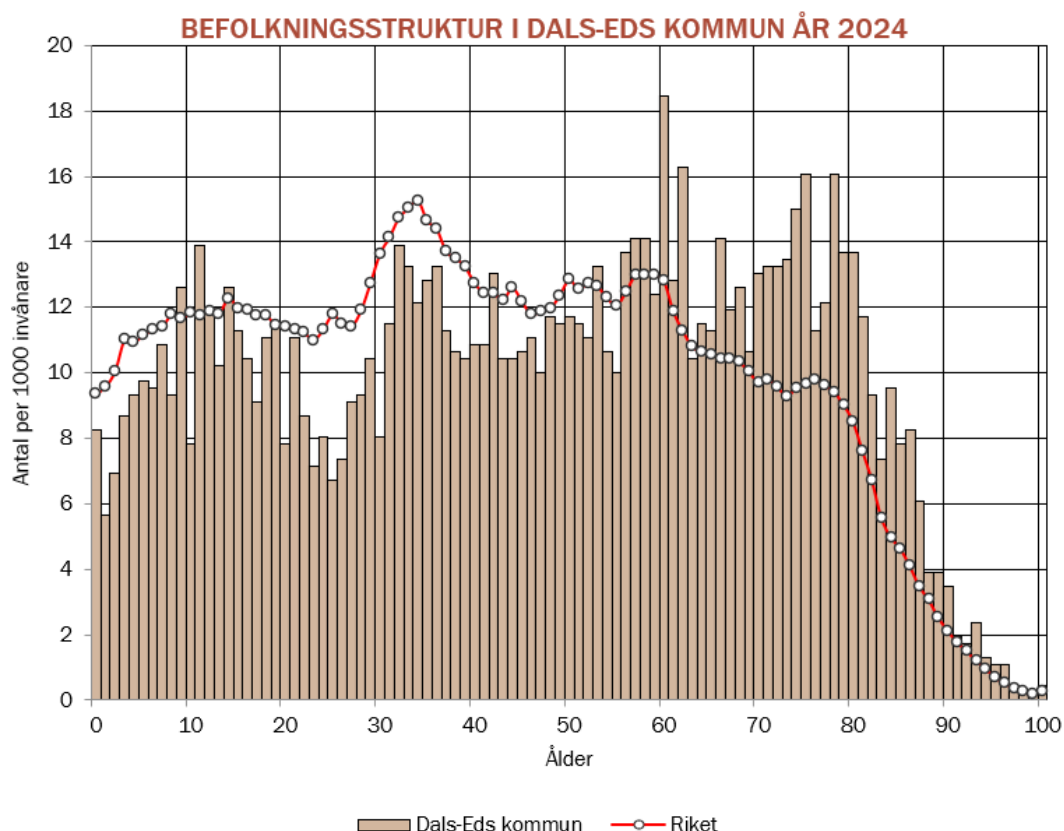
Totalt har 127 personer inflyttat eller invandrat under perioden och 109 utflyttat eller utvandrat. Under perioden har det fötts 28 barn i Dals-Eds kommun och antal personer som avlidit är 44 personer.

Källa: <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning-och-levnadsforhallanden/befolkningens-sammansattning-och-utveckling/befolkningsstatistik/pong/statistiknyhet/namnlos/> samt Statisticons befolkningsprognos Dals-Ed 2025-2034 samt statistik från KIR per 2025-08-31.

Befolkningsstruktur

Förändring av befolkningens storlek och struktur utgör över tid den viktigaste påverkansfaktorn för kommunens ekonomi och verksamhet. Befolkningstillväxten och hur sammansättningen av befolkningen ser ut påverkar bland annat hur kommunen ska planeras/byggas, vilken service som behöver tillhandahållas, efterfrågan på barnomsorg, skola och äldreomsorg, efterfrågan på olika bostäder/boendeformer, lokaler, infrastruktur och kommunens ekonomiska förutsättningar m.m.

Som diagrammet nedan visar skiljer sig befolkningsstrukturen i Dals-Ed något gentemot snittet i riket. Genomsnittsåldern i kommunen var 5 år högre än i riket år 2023.

Källa: Statisticons befolkningsprognos Dals-Ed 2025-2034

Dals-Eds kommun har alltså fler äldre och färre i yrkesverksam ålder jämfört med rikssnittet. Detta innebär att kommunen har en mindre andel personer som ska finansiera service och välfärd till en allt äldre befolkning. Delar av detta kompenseras genom de kommunala utjämnningssystemen, men en inte obetydande del måste kommunen själv klara av genom att hela tiden sträva efter en så kostnadseffektiv verksamhet som möjligt.

I Dals-Eds utgör kvinnorna knappt 48 procent och männen drygt 52 procent av befolkningen.

Folkmängd Dals-Ed 31 december

Alder	2020	2021	2022	2023	2024
0-4	218	214	152	182	179
5-9	257	257	221	226	240
10-14	267	260	282	280	260
15-19	257	266	247	239	246
20-24	242	206	196	191	197
25-44	1 036	1 048	1 013	1 009	994
45-64	1 160	1 168	1 136	1 133	1 137
65 -	1 324	1 337	1 403	1 346	1 353
Summa	4 761	4 756	4 650	4 606	4 606

Folkmängd per ålder anges per helår och uppdateras vid årsbokslutet.

Kön	2020	2021	2022	2023	2024
Män	2 495	2 485	2 424	2 387	2 397
Kvinnor	2 266	2 271	2 226	2 219	2 209
Summa	4 761	4 756	4 650	4 606	4 606

Folkmängd per kön anges per helår och uppdateras vid årsbokslutet.

I tabellen nedan visas befolkningsutvecklingen fördelat på de olika kommundelarna för perioden 2009-2024.

Kommundel	2009	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dals-Ed	3 509	3 617	3 637	3 563	3 537	3 462	3 436	3 435
Gesäter	124	116	121	126	127	126	123	123
Håbol	235	244	230	228	230	217	220	222
Nössemark	207	158	159	165	181	170	168	167
Rölunda	449	467	475	486	482	470	459	460
Töftedal	205	192	181	182	188	198	195	194
Okänt*		12	10	11	11	7	5	5
Summa	4 729	4 806	4 813	4 761	4 756	4 650	4 606	4 606

* Tidigare har okänd hemvist alltid skrivits till en församling. Från och med 2015 redovisas dessa på kommunen istället eftersom begreppet församling försvunnit ur SCB:s redovisning.

Befolkningens förväntade utveckling 2025-2034

Ålder / År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0-5	224	211	200	191	189	191	187	187	189	189	189
6-9	195	185	188	183	176	164	159	152	149	151	146
10-12	155	158	139	153	142	145	142	141	134	123	121
13-15	157	158	162	152	154	137	149	139	142	139	138
16-18	141	137	148	144	144	148	138	140	126	135	127
19-24	250	252	247	241	234	239	229	227	233	223	225
25-44	994	990	981	964	961	948	942	933	919	902	888
45-64	1 137	1 133	1 133	1 119	1 111	1 079	1 071	1 057	1 045	1 040	1 045
65-79	911	892	861	874	876	885	875	879	884	889	882
80-100	442	464	492	500	503	523	536	541	545	547	548
Totalt	4 606	4 579	4 550	4 521	4 490	4 459	4 428	4 398	4 368	4 338	4 310

Statisticcon har tagit fram en befolkningsprognos för Dals-Eds kommun för perioden 2025-2034. Under prognosperioden kommer folkmängden i Dals-Eds kommun att minska med 296 invånare, från 4 606 till 4 310 personer.

Flyttnettot förväntas bli i genomsnitt 5 personer per år och födelsenettot -35 personer per år. Totalt ger detta en förändring med -30 personer per år.

Antalet inflyttade beräknas bli i genomsnitt 218 personer per år medan antalet utflyttade skattas till 213 personer. Detta ger ett årligt flyttnetto på 5 personer för varje år under prognosperioden.

Antalet barn som föds förväntas vara 30 per år i genomsnitt under prognosperioden medan antalet avlidna skattas till 65 personer. Detta medför en befolkningsförändring med -35 personer per år.

Att Dals-Eds kommun har fler äldre invånare och färre i yrkesverksam ålder påverkar efterfrågan på bostäder som följer befolkningsstrukturen och behöver anpassas utifrån de behov som finns. En effekt av detta blir ett ökat behov av olika typer av boenden som passar äldre.

Det bör också beaktas att kvinnor föder allt färre barn samtidigt som antal kvinnor i barnafödande åldrar är relativt lågt. Födelsealen och den summerade fruktsamheten är den lägsta på många år. Om trenden fortsätter får det effekter för den demografiska utvecklingen och behovet av ex. förskola och skola.

Prognosen med en förväntad minskad folkmängd och allt fler äldre medför stora utmaningar för kommunen både vad det gäller kompetensförsörjning och ekonomi. Färre personer i arbetsför ålder kan ge svårigheter att anställa personal med rätt kompetens, vilket kan medföra personalbrist och att människor behöver arbeta längre. Det kan också innebära att det blir svårare att få tid till att bedriva utvecklings- och förbättringsarbete. När invånarantalet i kommunen minskar påverkas också skatteunderlaget. Kommunen behöver kontinuerligt arbeta med att attrahera fler invånare till att stanna i och flytta till kommunen genom att skapa en attraktiv kommun. Fördelarna med att bo, verka och arbeta i kommunen behöver också lyftas fram.

Viktiga aspekter att beakta framåt är:

- Beakta befolkningsutvecklingen för planering av kommunens verksamhet.
- Hitta effektiviseringsmöjligheter för att tillgodose framtidens behov.
- Behålla och attrahera fler till att bo och arbeta i kommunen.

1.3.1.3 ARBETSMARKNAD

Arbetslösheten i Dals-Ed har under första halvåret 2025 fortsatt legat på mycket låga nivåer. Enligt Arbetsförmedlingens siffror låg den i genomsnitt på 4.2% av den registrerade arbetskraften under årets första sex månader. I juni låg siffran för Dals-Ed på 3,8% vilket i antal motsvaras av 79 inskrivna arbetssökande.

Arbetsförmedlingen ser dock nationellt sett en ökning av andelen arbetssökande under första halvåret och prognosen är en fortsatt ökning, men detta har inte syns på lokal nivå i Dals-Ed.

Det är fortsatt hög efterfrågan på arbetskraft i kommunen, men också i närområdet, och många arbetsgivare upplever utmaningar att rekrytera arbetskraft.

1.3.1.4 VÄSENTLIGA FÖRÄNDRINGAR I VERKSAMHETEN

Organisationsförändringar

Från och med 1 januari 2025 slogs kommunstyrelsens förvaltningar samman och fritid och kultur övergick till största del att inrymmas inom kommunstyrelsens ansvar inom verksamheten kanslienheten tillsammans med fokus på lokal utveckling och planering. Samtidigt formades Barn- och utbildningsförvaltningen till en mer renodlad förvaltning med utbildning i fokus där ungdomsverksamhet och kulturskola finns kvar inom förvaltningen då det är knutet till barn och unga.

Demografiförändringar

Demografi påverkar i övrigt en löpande omdaning av den kommunala verksamheten då delar av barn- och utbildningsförvaltningen får ställas om utifrån att antal barn och unga sjunker medan den centrala utmaningen för socialförvaltningen är att anpassa verksamheten till en växande och mer vårdkrävande befolkning, inom ramen för tillgängliga resurser. Detta kräver både nya arbetssätt och prioriteringar. Ett fortsatt fokus på förebyggande insatser bedöms vara avgörande för att minska framtida kostnader och öka hållbarheten i systemet vilket också ligger i linje med den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft under sommaren 2025. Samtidigt måste akuta behov fortsatt kunna mötas med bibehållen kvalitet och rättssäkerhet.

1.3.1.5 ÖVRIGA HÄNDELSER I VERKSAMHETER OCH OMVÄRLD

Lagändringar

Såväl lagändringar, förordningar och direktiv påverkar direkt våra förutsättningar som kommun och här sker ständigt behov av anpassningar. Förberedelser för kommande lagändringar som exempelvis fastighetsnära insamling av förpackningar, NIS2-EU-direktivet om syftar till att uppnå en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen och den nya socialtjänstlagen som syftar till att göra socialtjänsten mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad har genomförts under perioden. Det senare är exempel på direktiv och lag som kommer påverka hela organisationen på olika sätt framöver.

1.3.2 RISKER OCH KONSEKVENSER

1.3.2.1 OMVÄRLDSRISKER

Den negativa befolkningsutvecklingen är en uppenbar risk för välfärdens finansiering, att kunna bedriva en effektiv organisation och för platsens attraktivitet. Det är en risk för hela

kommunkoncernen och därför har kommunfullmäktige antagit ett utvecklingsmål som består av att befolkningsantalet i Dals-Eds kommun ska vara 5 000 invånare år 2035 till vilket organisationens prioriteringar ska kanaliseras. För att nå målet krävs inom ramen för Utvecklingsplanen bland annat marknadsföring, attraktivitetsåtgärder, samverkan såväl inom organisationen som hela platsen Dals-Ed med invånare, företag och föreningar delaktiga.

Omvärldsrisker i övrigt är statliga och regionala prioriteringar gällande infrastruktur och kollektivtrafik samt hur kommande satsningar från staten kommer att utvecklas eller förändras kring statsbidrag som flertalet av kommunens verksamheter är beroende av för att kunna bedriva ett utvecklingsarbete i våra verksamheter.

1.3.2.2 VERKSAMHETS RISKER

Personalförsörjningen i flera av kommunens verksamheter är en av våra största utmaningar för att kunna upprätthålla en god kvalitet och service, i verksamheter som dessutom utifrån demografin kommer att ha en ökad efterfrågan. Därför är det viktigt för oss att vara en attraktiv arbetsgivare och att upprätthålla en god och inbjudande arbetsmiljö. "Vi vill varandra väl och gör varandra bra", är en utgångspunkt som ska genomsyra alla våra verksamheter. Vi behöver också fortsätta genomlysningen av arbetssätt och att vidareutveckla schema och bemanning i våra verksamheter. Vi har utifrån befolkningsprognosen även en omställning att göra i verksamheterna då andelen barn och unga minskar och andelen äldre ökar.

Budgetanpassningsarbetet under planperioden är ytterligare en uppenbar verksamhetsrisk som innebär stora ansträngningar för samtliga verksamheter och leder till förändringar av uppdrag och hur vi är organiserade. Det är viktigt att vi under planperioden analyserar de effekter åtgärderna för kostnadsminskningar ger så att vi även fortsättningsvis kan upprätthålla tillräckligt hög kvalitet i grunduppdragen och att vi i verksamheterna kan tillgodose våra kunder och målgrupper tillräckligt god service.

1.3.2.3 FINANSIELLA RISKER OCH RISKHANTERING

Den av fullmäktige beslutade finanspolicyn innehåller riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten inom kommunen och den kommunala koncernen. Kommunen och den kommunala koncernen är exponerad för framför allt följande finansiella risker: ränterisk, finansieringsrisk, kredit- och likviditetsrisk samt marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Ränterisk

Per den 31 augusti 2025 uppgick den kommunala koncernens räntebärande skulder till 314,2 mkr (334,9 mkr per sista augusti 2024), medan de räntebärande finansiella tillgångarna var 4,0 mkr (4,0 mkr per sista augusti 2024). Den kommunala koncernens räntebärande nettoskuld uppgick per balansdagen sålunda till 310,2 mkr (330,9 mkr per sista augusti 2024). Nettoskulden har minskat med 20,7 mkr jämfört med 2024.

Kommunens räntebärande skulder uppgick till 88,1 mkr per sista augusti 2025 (102,2 mkr per sista augusti 2024), medan kommunens räntebärande finansiella tillgångar var 4,0 per sista augusti 2025 (4,0 mkr per sista augusti 2024). För kommunen uppgick nettoskulden per den 31 augusti 2025 till 84,1 (98,2 mkr per 31 augusti 2024).

Upplåningen inom den kommunala koncernen löper både med fast och rörlig ränta.

Enligt finanspolicyn ska den genomsnittliga räntebindningstiden på externa räntebärande skulder inte understiga 1,5 år och bör inte överstiga 4 år. Per den 31 augusti 2025 uppgick den genomsnittliga räntebindningstiden för den kommunala koncernens upplåning till 2,0 (2,3) år.

Den genomsnittliga räntebindningstiden för kommunens upplåning uppgick till 1,8 (2,1) år.

Finansieringsrisk

Enligt finanspolicyn får inte mer än 40 procent av låneskulden förfalla inom en och samma 12-månadersperiod. Givet skuldens sammansättning per balansdagen förföll 7 (31) procent av den kommunala koncernens låneskuld inom en 12-månadersperiod, medan motsvarande siffra för enbart kommunens låneskuld var 0 (36) procent då inget lån förfaller inom 12 månader.

Enligt finanspolicyn ska kapitalet i likviditetsförvaltningen säkerställa kommunens och koncernens betalningsförmåga på kort sikt. Kapitalet utgörs av likvida medel på bankkonto samt eventuella kortfristiga placeringar i räntebärande värdepapper eller räntefonder.

Per den 31 augusti 2024 uppgick tillgängliga likvida medel i koncernen till 39,3 (31,3) mkr och tillgängliga outnyttjade kreditfaciliteter till 15,0 (15,0) mkr: totalt 54,3 (46,3) mkr.

Kredit- och likviditetsrisk

Enligt finanspolicyn så berör kreditrisk i kapitalförvaltningen ränteplaceringar och definieras som risken för värdeförlust på grund av att en motpart (till exempel bank, kommun, företag) inte fullgör sina finansiella förpliktelser. Kreditrisk definieras som risken för att en fordran inte betalas på utsatt tid och/eller med det belopp som fordran utgör. För att hantera denna risk ska placeringarna fördelas mellan olika emittenter (utgivare).

För att hantera kreditrisken på ett effektivt sätt ska ränteplaceringar i första hand göras genom placering i fonder. Dessa ska bestå av räntebärande papper med god kreditvärdighet och riskspridning.

Kommunen har under perioden inte placerat någon likviditet.

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

I detta avsnitt beskrivs inträffade händelser som bedöms ha effekt på de finansiella rapporterna.

Tillväxt för BNP och sysselsättning i Sverige är fortsatt svag. Osäkerheter i kring globala handelsförutsättningar som en följd av handelskrig och geopolitisk oro dämpar världskonjunkturen och bidrar till osäkerhet.

Valutarisk

Enligt finanspolicyn är utgångspunkten vid förvaltning av kommunens portföljer att begränsa valutarisken.

Samtlig extern upplåning inom koncernen har skett i svenska kronor och någon placering av likvida medel eller pensionsmedel har ej gjorts under perioden.

1.4 HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

I detta avsnitt beskrivs inträffade händelser som bedöms ha effekt på de finansiella rapporterna. Efter pandemin med stor påverkan på den globala ekonomin såväl som lokalsamhället och den kommunala verksamheten och ekonomin, så har säkerhetsläget både kortsiktigt och långsiktigt fortsatt påverka i allra högsta grad såväl de ekonomiska förutsättningarna som krisberedskapsläget för kommunen.

1.5 GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

1.5.1 GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

I kommunens "Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv samt behandling av kvarvarande resultatutjämningsreserv" föreskrivs bland annat att: "God ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsmässigt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer."

1.5.2 FINANSIELL ANALYS

Nettokostnader, Skatteintäkter & Finansnetto

%	2022	2023	2024	202508	Prognos 2025
Verksamhetens intäkter och kostnader (netto)	91,1*	95,4*	93,9	84,0	93,1
Planenliga avskrivningar	5,0*	5,2*	5,5	5,0	4,4
Nettokostnadsandel exkl. jämförelsestörande poster och finansnetto	96,1*	100,6*	99,4	89,0	97,5
Finansnetto	0,7*	0,4*	0,7	0,8	0,2
Nettokostnadsandel exkl. jämförelsestörande poster	96,8*	101,0*	100,1	89,8	97,7
Jämförelsestörande engångsposter	0,5	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Nettokostnadsandel i relation till skatteintäkter samt kommunalekonomisk utjämning och statsbidrag	97,3*	101,0*	100,1	89,7	97,6

*Uppdatering gällande justeringar för finansiella leasingavtal.

Från och med 2024 tillämpar kommunen RKR rekommendation för klassificering av operationell respektive finansiell leasing.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna visar hur mycket den löpande verksamheten kostar i förhållande till skatteintäkterna. Under årets första åtta månader 2025 kostade verksamheterna 84,0% av kommunens skatteintäkter och generella bidrag, vilket var 4,5 procentenheter mindre än motsvarande period 2024

Nettokostnaderna under perioden uppgick till 228,4 mkr (250,5 mkr för 2024-08). Skatteintäkter och generella bidrag uppgick till 272,5 mkr (264,6 mkr för 2024-08).

Storleken på skatteintäkterna beror på utvecklingen av löner och sysselsättning i hela landet. Statsbidragssystemet utjämnar de största skillnaderna mellan kommunerna. En kommuns egen skattekraft är inte helt avgörande för kommunernas skatteintäkter. Systemet garanterar alla kommuner 115 procent av medelskattekraften i landet. De kommuner som inte når upp till nivån (Dals-Ed ligger på c:a 81 procent av medelskattekraften) får ett inkomstutjämningsbidrag. Dessutom finns en mellankommunal utjämning för kommunernas kostnadsstruktur.

Dals-Eds skatteintäkter och generella bidrag de första åtta månaderna 2025 uppgick till 272,5 mkr, vilket var ca 8,0 mkr högre än utfall under samma period föregående år.

Kommunens finansnetto (skillnaden mellan finansiella intäkter och finansiella kostnader) var för årets åtta första månader -0,6 mkr, vilket är 1,5 mkr bättre än motsvarande budgetperiod. De finansiella intäkterna uppgick till 1,0 mkr och bestod av bl.a. överskottsutdelning från aktier som har skett 2025 0,3 mkr i huvudsak, borgensavgift för Edshus 0,4mkr och 0,5 mkr avkastning från Dalslands sparbanken. De finansiella kostnaderna på 1,6 mkr omfattade till övervägande del räntor på kommunens lån och räntor på pensionsavsättningar samt 1,8 mkr ränta på finansiella leasingavtal.

EGET KAPITAL & SOLIDITET

Likviditet ur ett riskperspektiv

%	2022	2023	2024	202508	Prognos 2025
Kassalikviditet	74	67	74	85	59

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

Kassalikviditeten uppgick vid bokslutstillfället till 85% vilket ska jämföras med 75% under 202408. De likvida medlen (tillgodohavanden i kassa och bank) uppgick vid bokslutstillfället till 19,5 mkr och bedöms gå ner till 13,3 mkr till årsskiftet. Eventuellt tas det ett nytt lån för att förstärka kassalikviditeten.

LÅNGFRISTIGA SKULDER

mkr	2022	2023	2024	202508	Prognos 2025
Extern låneskuld	107,6	102,2	112,3	88,3	93,3
Kortfristig del	-5,4	-5,4	-5,4	-5,4	-5,4
Långfristig leasingaskuld	88,3*	86,8*	83,3	82,1	81,5
Skuld för statliga investeringsbidrag	21,8	22,2	22,2	22,2	22,2
Ackumulerade upplösningar av investeringsbidrag	-2,6	-3,3	-4,1	-4,6	-4,8
Totala långfristiga skulder	209,7*	202,5*	208,3	182,6	186,8

*Uppdatering gällande justeringar för finansiella leasingavtal.

Kommunens långfristiga skulder uppgick vid bokslutstillfället till 182,6 mkr, vilket är en minskning jämfört med 2024. Amortering av extern låneskuld har gjorts med 24,0 mkr. Prognosen förutsätter att lån tas upp under hösten på cirka 5,0 mkr. Årlig amortering överstiger därmed amorteringsplan.

Soliditet

%	2022	2023	2024	202508	Prognos 2025
Soliditet enligt balansräkningen	38,7*	38,2*	38,4	44,2	40,5
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	21,5*	21,5*	20,8	26,7	24,3

*Uppdatering gällande justeringar för finansiella leasingavtal.

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Det visar i vilken utsträckning kommunens tillgångar har finansierats med eget kapital respektive skulder. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan behålls eller utvecklas i positiv riktning. En förbättrad soliditet innebär att kommunen minskar sin skuldsättningsgrad och där igenom ökar sitt finansiella handlingsutrymme inför framtiden.

Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt har förbättrats med 3,5 procentenheter sedan 202408, från 23,2 % till 26,7 %. Det förklaras genom att kommunen har klarat att finansiera stor del av sina investeringar med skatteintäkter.

Rörelsekapitalet (skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder) var - 14,2 mkr, vilket är en förbättring med 8,7 mkr sedan årsskiftet. Detta beror på en lägre investeringstakt och bättre resultatutveckling än förväntat.

AVSÄTTNINGAR och PENSIONS FÖRPLIKTELSE

Avsättningar

Visstidspension kan utgå till förtroendevalda enligt pensionsreglementet för förtroendevalda. Denna förpliktelse ingår i posten avsättningar. Övrig del av avsättningsposten i balansräkningen består av intjänad pensionsrätt, särskild ålderspension för räddningspersonal och efterlevandepensioner.

Pensionsförpliktelser

Kommunens pensionsförpliktelse redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen. Det betyder att pensioner som är intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Ansvarsförbindelsen, inklusive löneskatt, uppgår per sista augusti till 90,5 mkr. Pensionsskulden är den framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Den samlade pensionsskulden, inklusive löneskatt, återfinns under rubrikerna avsättningar, kortfristiga skulder och ansvarsförbindelser.

mkr	2022	2023	2024	202508	Prognos 2025
Avsatt till pensioner inklusive löneskatt	13,4	11,8	12,2	11,9	11,9
Pensionsförpliktelser inklusive löneskatt som redovisas som ansvarsförbindelse	90,9	87,9	91,9	90,5	89,0
Summa pensionsförpliktelser	104,3	99,7	104,1	102,4	100,9

Ur risksynpunkt är kommunens pensionsförpliktelser viktiga att beakta, eftersom skulden ska finansieras de kommande 50 åren. Det totala pensionsåtagandet uppgick vid perioden slut till 102,4 mkr. Av dessa redovisas 11,9 mkr i balansräkningen som en avsättning och 90,5 mkr återfinns utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Den avser pensioner intjänade

till och med 1997.

Den del av pensionsåtagandet som utgör ansvarsförbindelse är ofinansierad, då den återfinns utanför balansräkningen.

1.5.3 BALANSKRAVSRESULTAT

BALANSKRAVSRESULTAT

AVSTÄMNING AV BALANSKRAV

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under vissa villkor reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Från och med bokslut år 2024 ersätts RUR av en ny resultatreserv (RER) med samma förutsättningar för reservering som den tidigare RUR. Befintlig resultatutjämningsreserv fasas ut under en tioårsperiod.

Resultatreserven får uppgå till högst fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Denna begränsning gäller alltså den nya resultatreserven och avser alltså inte en eventuell RUR som kommunen har enligt regelverket för RUR. Om medel från en resultatreserv har använts ska det i förvaltningsberättelsen framgå till vad och varför medlen har använts.

RER kan användas för att täcka ett negativt resultat vid till exempel oförutsedda kostnadsökningar eller intäktsbortfall, så länge det bidrar till god ekonomisk hushållning.

RUR avvecklas och nya medel kan inte sättas av men befintlig RUR finns kvar och kan nyttjas till utgången av 2033. Medel från RUR får användas i enlighet med tidigare regelverk, det vill säga för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

BALANSKRAVSUTREDNING 2023 - 2025

mkr	2023	2024	2025
Årets resultat enligt resultaträkningen	-4,1	-0,6	4,4
Avgår samtliga realisationsvinster	-0,1	0,0	0,0
Tillägg för vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter	0,0	0,0	0,0
Tillägg för vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjligheter	0,0	0,0	0,0
Tillägg för orealiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0
Avgår återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-4,2	-0,6	4,4
Reservering till resultatutjämningsreserv (RUR)	0,0	0,0	0,0
Disponering från resultatutjämningsreserv (RUR)	0,0	0,6	0,0
Reservering till resultatsreserv (RER)	0,0	0,0	-0,5
Disponering från resultatsreserv (RER)	0,0	0,0	0,0
Balanskravsresultat	-4,2	0,0	3,9

2023 års resultat är justerat med anledning av förändrad redovisningsprincip avseende finansiella leasingavtal.

ÅTERSTÄLLNING AV BALANSKRAVSUNDERSKOTT

mkr	2022	2023	2024	Prognos 2025
Kvar att återställa från tidigare år (ingående värde)	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat efter justering av RUR/RER	2,0*	-4,2*	0,0	3,9
Synnerliga skäl att inte återställa	0,0	4,2	0,0	0,0
Kvar att återställa från tidigare år (utgående värde)	0,0	0,0	0,0	0,0

*Uppdatering gällande justeringar för finansiella leasingavtal.

Vid årets ingång finns inte några tidigare negativa balanskravsunderkott att återställa. Prognosen för 2025 visar också på ett positivt resultat.

RESULTATUTJÄMNINGSRESERV OCH RESULTATRESERV

mkr	2023	2024	Prognos 2025
Ingående värde RUR	62,1	62,1	61,5
Reservering till RUR	0,0	0,0	0,0
Disponering av RUR	0,0	-0,6	0,0
Utgående värde RUR	62,1	61,5	61,5
Ingående värde RER	0,0	0,0	0,0
Reservering till RER	0,0	0,0	0,5
Disponering av RER	0,0	0,0	0,0
Utgående värde RER	0,0	0,0	0,5

Kommunen har mellan 2010 till 2020 reserverat 40,2 mkr till resultatutjämningsreserven. För år 2021 och 2022 reserverades 13,8 mkr respektive 8,1 mkr till resultatutjämningsreserven. För år 2023-2024 medger balanskravsresultatet ingen reservering. 2024 disponerades 0,6 mkr ur resultatutjämningsreserven. Utifrån prognosticerat resultat för år 2025 väntas 0,5 mkr kunna sättas av till resultatreserv. Efter avsättning 2025 uppgår då totalt reserverat belopp i RUR och RER till 62,0 mkr..

1.5.4 UPPFÖLJNING FINANSIELLA MÅL

Dals-Eds kommun har fattat beslut om "Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv" under 2013. Dals-Eds kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning tar sin utgångspunkt i att varje generation ska bekosta den kommunala service som konsumeras och därigenom lämna över en kommun med ett oförändrat finansiellt handlingsutrymme till kommande generationer. För att kunna leva upp till detta, har kommunen beslutat om sex finansiella mål. Dessa redovisas och följs i detta avsnitt. Uppföljningen av de verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning återfinns under avsnitten "Uppföljning grunduppdrag" samt "Uppföljning utvecklingsmål"

1. Skattesatsen ska vara oförändrad på nivån 23,21 procent

Kommunfullmäktige konstaterar att kommunens skatteuttag ligger på en hög nivå i jämförelser med riket i övrigt och har så gjort under ett antal år. Omvärldens och medborgarnas ökande krav innebär dock att fler och fler kommuner och landsting har sett sig tvungna att höja skatteuttaget under de senaste åren. Kommunfullmäktiges målsättning är därför att med befintligt skatteuttag klara de nuvarande och kommande utmaningarna med en oförändrad skattesats.

Målet är uppnått genom att skattesatsen för år 2025 är oförändrad på 23,21 %.

2. Investeringar inom affärsdrivande verksamheter (VA-/Renhållning, kommersiella fastigheter och exploatering) kan om behov föreligger finansieras genom extern upplåning. I dessa fall ska amorteringstakten följa investeringens avskrivningsnivå

Kommunfullmäktige har i det finansiella målet sagt att kommunen gällande de investeringar som görs inom affärsdrivande verksamheter såsom VA-, renhållning, kommersiella fastigheter och exploatering kan finansieras med externa lån då dessa i slutändan finansieras via taxor och avgifter.

Målet är uppfyllt då kommunens amorteringsplan följer avskrivningsnivån för dessa

investeringar. Inga nya lån har tagits upp under året.

3. Kommunen ska inom skattefinansierade verksamheter i grunden finansiera sina investeringar med egna medel. Undantag från detta ska endast vara möjligt vid stora och långsiktiga investeringar, det vill säga där det är rimligt att kostnaderna för investeringen ska bäras även av kommande generationer. I dessa fall ska amorteringstakten följa investeringens avskrivningsnivå

Kommunfullmäktige har i det finansiella målet sagt att kommunen i grunden inte ska finansiera sina investeringar inom skattefinansierade verksamheter med externa lån utan dessa ska finansieras med skatteintäkter. Undantag från detta ska endast vara stora och långsiktiga investeringar där det är rimligt att kostnaderna för investeringen ska bäras även av kommande generationer. Med stora och långsiktiga investeringar avses investeringar och investeringsbidrag som överstiger 30 mkr och har en livslängd på minst 20 år.

Måttet för att mäta detta är självfinansieringsgraden av investeringarna som mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat före avskrivningar. 100 procent innebär att kommunen kan självfinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks.

Målet är uppfyllt då samtliga investeringar under året kunnat finansieras utan att nya lån tagits upp. Självfinansieringsgraden uppgår till 111 % (inkl affärsdrivande verksamheter).

4. Kassalikviditeten ska uppgå till minst 70 procent

Kommunfullmäktige har satt målet att kassalikviditeten ska uppgå till minst 70 procent, detta utifrån ett kort och medellångt finansiellt perspektiv som innebär att kommunen inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella betalningstoppar. En kassalikviditet som uppgår till 100 procent eller mer innebär att samtliga kortfristiga skulder kan finansieras direkt med egna medel. Målsättningen om en kassalikviditet om minst 70 procent är satt utifrån att en stor del av kommunens kortfristiga skulder är relativt konstant, såsom ferie- och semesterlöneskuld till personalen.

En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

Kommunens kassalikviditet uppgick till 85 procent vid bokslutstillfället. Målet är uppfyllt.

5. Kommunens soliditet ska inte vara lägre än 40 procent och inte minska fler än tre år i rad. Samtidigt ska soliditeten inklusive pensionsförpliktelser inte understiga 10 procent och på lång sikt öka

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med skatteintäkter. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning. Detta innebär då att kommunen blir mindre skuldsatt och ökar sitt finansiella handlingsutrymme inför framtiden.

Kommunfullmäktige har i sitt finansiella mål ansett att kommunens soliditet långsiktigt inte ska understiga 40 procent och inte heller minska fler än tre år i rad. Detta är en lägre nivå än tidigare målsättning beroende på att kommunen befinner sig i ett starkt expansivt läge med stora investeringar inom skola, omsorg och VA-området. På sikt behöver målsättningen återigen ökas för att minska kommunens skuldsättning och öka det finansiella handlingsutrymmet.

Kommunfullmäktige anser samtidigt att soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser inte ska understiga 10 procent och även denna ska på lång sikt öka.

Målet är uppfyllt med en soliditet vid bokslutstillfället på 44,2 procent. Motsvarande nivå inklusive pensionsförpliktelsen uppgick till 26,7 procent.

6. Resultatet inklusive samtliga pensionsförpliktelser ska under en treårsbudgetperiod vara så stort att investeringar inom skattefinansierad verksamhet, med undantag av stora och långsiktiga investeringar, kan egenfinansieras samt att Kommunfullmäktige inför varje budgetår kan avsätta en post för oförutsedda händelser/kostnader

Kommunens resultat inklusive reavinster/-förluster och med samtliga pensionsförpliktelser redovisade ska under en treårsbudgetperiod vara så stort att investeringar som inte är stora och långsiktiga (understigande 30 mkr och har en livslängd under 20 år, enligt lånefinansieringsmålet) kan egenfinansieras samt att Kommunfullmäktige inför varje budgetår kan avsätta en post för oförutsedda händelser/kostnader.

Baserat på helårsprognos för år 2025 bedöms målet som uppfyllt. För perioden 2023-2025 är resultatet tillräckligt stort för att självfinansiera samtliga investeringar. I budget för år 2025 finns också en budgetpost på 2,4 mkr avsatt under kommunfullmäktige.

Sammanfattningsvis innebär detta att kommunen uppfyller de finansiella målen i delårsbokslutet för år 2025.

1.5.5 UPPFÖLJNING GRUNDUPPDRAG

Den kommunala verksamheten utgår ytterst från två grunduppdrag, *Välfärd och Service* samt *Demokrati och Samhällsutveckling*.

Välfärdsuppdraget omfattar ansvaret att leverera välfärdstjänster till invånarna, såsom vård och omsorg, skola och annan service i enlighet med gällande lagstiftning och politiska ambitioner. I detta uppdrag ingår även ansvaret som arbetsgivare och för den kommunala ekonomin.

Samhällsutvecklingsuppdraget handlar om att säkerställa en långsiktig hållbarhet för kommande generationers välfärd och goda liv. Det omfattar bl a infrastruktur, samhällsplanering, mark- och vattenanvändning, folkhälsa och trygghetsfrågor samt att tillsammans med näringsliv, föreningar, myndigheter och andra aktörer bidra att det blir ett bra samhälle att leva i och en attraktiv plats att utvecklas på. Här ingår arbete med demokratiutveckling, bland annat att skapa delaktighet och främja människors möjligheter till ansvar, insyn och inflytande.

Enligt kommunens styrmodell ska varje organisatorisk nivå följa upp och analysera sitt grunduppdrag. På en kommunfullmäktigenivå kan stöd för uppföljningen av grunduppdraget hittas i medborgarundersökningen via SCB, Statistiska Centralbyrån. Resultatet från senaste undersökningen hösten 2024 gav följande generella resultat.

Generellt

- 94 procent av kommunens invånare tycker att kommunen är en mycket eller ganska bra plats att bo och leva på. (Riket 92,4 procent)
- 87,7 procent av kommunens invånare tycker att kommunen sköter sina verksamheter på ett mycket eller ganska bra sätt. (Riket 79,9 procent)
- 73,8 procent av kommunens invånare kan rekommendera andra som inte bor i kommunen att flytta hit. (Riket 63,2 procent)
- 32,1 procent av kommunens invånare upplever att man har mycket eller ganska stora möjligheter till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter. (Riket 22,1 procent)

Om kommunens verksamheter, samhällsservice, trygghet och utbud

- Förskolan, skolan, äldreomsorgen, stöd till funktionshindrade och utsatta personer får samtliga högre betyg än riket.
- Invånarna är mer nöjda än riket med underhållet av den offentliga miljön. Däremot får utbudet av lekparkar ett sämre betyg än riket.
- Möjligheten att pendla till arbete och högre studier är mer begränsat än riket, medan utbudet av pendlarparkeringar är bättre.
- Tillgången till kommunal service utanför tätorten är sämre än riket.
- Tillgången till hälso- och sjukvård, apotek, livsmedel, paketutlämning och tillräcklig internetuppkoppling är något bättre än riket.
- Utbudet av laddningsstationer för elfordon är bättre än riket.
- Tillgången och säkerheten på gång- och cykelvägar är bättre än riket medan möjligheterna att enkelt använda kollektivtrafik till vardagliga sysslor och fritidsaktiviteter är sämre.
- Möjligheten att enkelt kunna göra längre resor från kommunen utan att använda bil är bättre än riket.
- Mötesplatser för unga upplevs sämre än riket medan mötesplatser för äldre äldre är bättre än riket.
- Utbudet av caféer och restauranger är bättre än riket.
- Biblioteket har ett bra utbud av böcker, tidskrifter och aktiviteter.
- Medborgarna är mer nöjda än riket med utbudet av motionsspår och friluftsområden. Invånarna är dock mindre nöjda jämfört med riket avseende öppettider och möjligheten att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar samt avseende utbudet av allmänna träningsplatser utomhus.
- Medborgarna känner sig mer trygga och mindre oroliga för att utsättas för våld och brott än riket. Räddningstjänsten får högt betyg medan polisens närvaro får låga betyg jämfört med riket.
- Hanteringen av hushållsavfall, dricksvatten och återvinningscentralen får bättre betyg än riket medan utbudet och möjligheterna till återvinning av förpackning är sämre än riket.
- Bemötande vid kontakter med kommunen, information om, insyn och möjligheterna att vara med och tycka till och påverka kommunala beslut och utveckling är bättre än riket. Även i frågor om jämlikhet och integration får kommunen bättre betyg än riket.
- Medborgarna har ett högre förtroende för kommunen och politiker i kommunen jämfört med riket. Såväl kommunens anställda som politiker arbetar för kommunens bästa.

1.5.5.1 Kundnytta

1.5.5.1.1 God serviceanda och hög kvalitet

God serviceanda och hög kvalitet

Kommentar

Den kanske bästa marknadsföringen för att locka fler invånare i enlighet med utvecklingsmålet, är att de som bor och verkar här trivs. För att få lite koll på vad invånarna

tycker, så gör vi en medborgarundersökning vartannat år tillsammans med SCB. Strax innan jul fick vi resultatet för höstens undersökning och kan konstatera att kommunen håller ställningarna väl jämfört med senaste undersökningen (2022) och riksgenomsnittet. När det gäller hur kommunen totalt sett sköter sina verksamheter så bibehålls en fortsatt generellt sett högre eller mycket högre nöjdhetsgrad jämfört med riket. Det finns även en positiv trend när det gäller befolkningens upplevelse när det gäller att kunna resa kollektivt till och från kommunen, arbetspendling förefaller däremot upplevas svårare. Upplevelsen av trygghet i kommunen har förstärkts ytterligare från tidigare höga nivåer och ligger långt över riket. Även bemötandet från och förtroendet för kommunens förvaltning och politik är mycket gott enligt de som svarat i undersökningen.

Sammanfattningsvis så är kommunen enligt de svarande i undersökningen, som helhet fortsatt en mycket bra plats att leva och bo på, där kommunen på ett förtroendefullt sätt sköter sina verksamheter och uppdrag med god kvalitet och med ett gott bemötande och där de allra flesta och fler än tidigare kan rekommendera andra att flytta hit.

Utöver medborgarundersökningen genomförs brukarundersökningar löpande under året där vissa redovisas i Kolada och som generellt förstärker bedömningen om god serviceleverans och ett högt förtroende för personalen.

1.5.5.1.2 Långsiktigt hållbar kommunutveckling

Långsiktigt hållbar kommunutveckling

Kommentar

Uppföljning sker på helår utifrån en samlad bedömning kring måluppfyllelse agenda 2030. Den samlade bedömningen bygger på en sammanställning av förvaltningarnas arbete för hållbarhet inom grunduppdraget samt kommunövergripande antagna åtaganden.

1.5.5.2 Medarbetarnytta

1.5.5.2.1 Högt medarbetarengagemang och god arbetsmiljö

Högt medarbetarengagemang och god arbetsmiljö

Kommentar

För att mäta medarbetarnytan i grunduppdraget, används resultatet av uppföljningen av Dals-Eds Arbetsmiljöpolicy där 7 målsättningar kring arbetsmiljöarbetet definieras på kommunövergripande nivå och finns att följa vidare under rubriken Väsentliga personalförhållanden i Årsredovisningen. Uppföljningen genomförs på årsbasis och redovisas därför i Årsredovisningen.

Sjuktalet för det första halvåret 2025 redovisas under rubriken 1.6.3 Hållbart arbetsliv.

1.5.5.3Ekonominytta

1.5.5.3.1Effektivt resursutnyttjande

Effektivt resursutnyttjande

Kommentar

Enheterna har arbetat i varierande grad med processutveckling, annars har fokus mycket varit på att anpassa verksamheterna till nya budgetförutsättningar och till nya förutsättningar när det gäller volymer. Organisationsöversynen tillsammans med budgetanpassningar 2023-2024 gav oss en tydligare bild över resurser och hur verksamheterna ska organiseras framöver. Vi utgår nu från att när vi effektiviserat administrativa processer och har fokus på att fortsätta genomföra åtgärder i den andan, att vi också blir effektivare i att utföra våra respektive grunduppdrag i enheterna. Det finns naturligtvis ständiga förbättringar att åstadkomma och att hålla i riktningen. Uppföljningen sker på helåret för att vid årets slut görs en samlad bedömning kring kommunens resursutnyttjande, vad som gjorts samt vilka behov som finns framåt.

1.5.6 UPPFÖLJNING UTVECKLINGSMÅL

1.5.6.1 Utvecklingsmål: 5 000 invånare år 2035

Definition av målet:

Varje år ökar befolkningen och år 2035 är vi 5 000 invånare i Dals-Eds kommun.

Den negativa befolkningsutvecklingen behöver vändas för att upprätthålla tillväxt, kompetensutveckling och skatteunderlag på platsen samt bibehålla en hög kvalitet i kommunens verksamheter. Kommunen ska vara en attraktiv plats att bo, leva och verka på - målet blir en indikator på hur väl vi tillsammans med företag, föreningar och invånare lyckas.

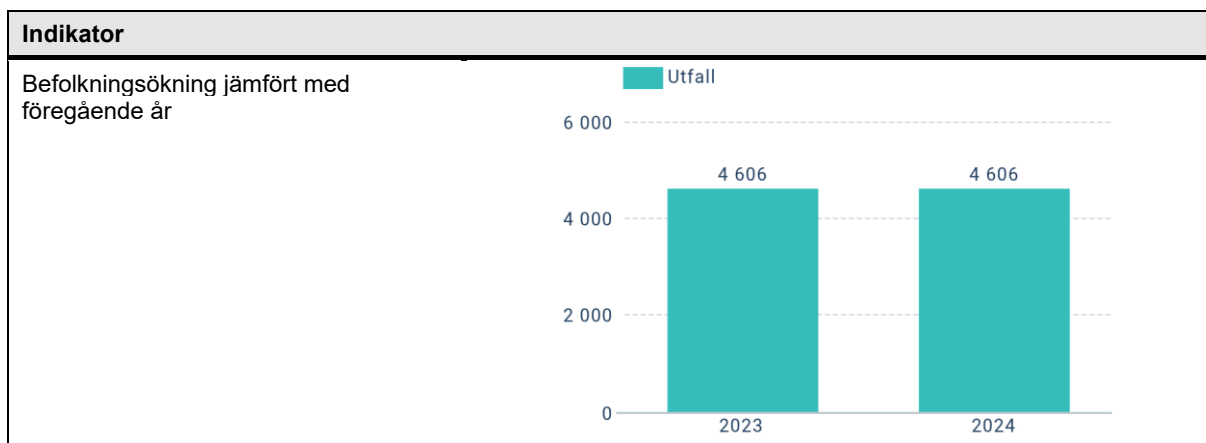
Bedömning måluppfyllelse:

Per 31 augusti 2025 har Dals-Ed 4 608 invånare, vilket är en ökning med 2 personer från årets start. Målet kan anses tillgodosett i den mån att det skett en ökning, men ökningen sker inte i den takt som krävs för att uppnå befolkningsmålet om 5 000 invånare år 2035.

Efter 31 augusti 2025 ses också en minskning av invånare som gör att invånarantalet ligger något lägre än vid årets start.

2025 har en extra satsning gjorts genom Dals-Ed & Co, vilket är ett nytt arbetssätt för att bidra till befolkningsmålet. Dals-Ed & Co syftar till att tillsammans i bred samverkan nå en attraktiv kommun och målet om fler invånare genom att satsa på platsutveckling, evenemang och marknadsföring. Kraftsamlingen som sker genom Dals-Ed & Co sker med bidrag från Tillväxtverket och är planerad att fortlöpa i tre år.

Strategier	Kommentar
Attraktivitet	Under perioden har följande åtgärder genomförts utifrån utvecklingsplanens strategi om attraktivitet: • Bänkar har kommit upp i Freudentahlska trappen • Ny lekplats- och skateutrustning samt grillar i Terrassparken • Lekplatsutrustning från Terrassparken placeras ut på Eds badplats • Bänkbord placeras ut längs Nössemarksvägen och Le-området • Vassröjning mellan Terrassparken och badplatsen • Enhetliga informationsskyltar har satts upp. På de informationsskyltar som finns på lek- och badplatser finns också en QR-kod med länk till en enkät för att lämna förbättringsförslag och andra synpunkter på platsen för att fånga upp hur platserna kan bli ännu mer attraktiva. • Förbättringar av DiscGolf-banan vid Sågtjärn har skett • Bänkar och nya papperskorgar har utplacerats längs Strandpromenaden för ökad attraktivitet • Uppdatering av Ängs lekplats har påbörjats • Flera evenemang har genomförts, bl.a. Skridskodisco, utbildnings- och jobbmässa, marknader, kulturvecka och Fall fest.

Strategier	Kommentar
Marknadsföring	Under perioden har följande åtgärder genomförts utifrån utvecklingsplanens strategi om marknadsföring: • Annonsering i Dagens Industri med fokus livskvalitet, tågpendling och arbete • Annonsering TV-skärmar Göteborgs universitet med fokus bästa platsen för unga att bo, tågpendling, arbete och evenemang • Annonsering studieblock Göteborgs universitet med fokus på att arbeta i Dals-Ed • Inköp av flaggvimplar till lyktstolpar för att visa upp evenemang i kommunen • Kampanjer i sociala medier med fokus evenemang • Avtal med mäklare för att marknadsföra och sälja tomter • Marknadsföringsfilmer har färdigställts

1.5.7 SLUTSATSER AVSEENDE GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

Kommunen uppvisade negativa resultat under såväl 2023 som 2024. År som i stor utsträckning präglats av hög inflation, ökande räntekostnader och pensionskostnader som ökat kraftigt. Även i budget för dessa år planerades för negativa resultat och även om utfall också var negativt så var det ändå bättre än budgeterat. Redan i samband med budgetåren 2023-2024 väntades en förbättrad resultatnivå från år 2025. För år 2025 har också ett positivt resultat budgeterats och den upprättade prognoser pekar mot ett resultat som överstiger budget även detta år. Den preliminära rambudgeten för år 2026 som beslutades i juni visar på en resultatnivå som åter når upp till 2 % överskott mot skatter och generella statsbidrag. Sammantaget bedöms att de ekonomiskt utmanande åren 2023-2024 har haft begränsade negativa effekter för kommunens ekonomiska ställning och att utvecklingen från 2025 och framåt är positiv.

I delårsbokslutet är bedömningen att samtliga finansiella mål nås per 2025-08-31.

Befolkningsutvecklingen är positiv för årets första åtta månader då invånarantalet ökat med två personer. Kommunens utvecklingsmål om 5 000 invånare år 2035 förutsätter dock en högre ökningstakt och målet kan därmed inte anses vara fullt ut uppnått. En viss minskning av invånarantalet har också skett efter augusti månads slut.

Sammantagen bedömning för perioden som delårsbokslutet omfattar är att den ekonomiska ställningen har stärkts och att kommunen som helhet uppvisar god ekonomisk hushållning. Baserat på uppfyllda finansiella mål och delvis uppnått utvecklingsmål.

1.6 VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

1.6.1 Viktiga händelser under perioden

Viktiga händelser under perioden

Rapporteras per helår.

1.6.2 Attraktiv arbetsgivare

Personalstatistik

Anställda	2025	2024	2023
Antal tillsvidareanställningar	548	547	553
- Varav kvinnor (%)	80%	81%	80%
- Varav män (%)	20%	19%	20%
Antal visstidsanställningar (exkl. timavlönade)	46	50	53
Totalt anställda	594	597	606
Andel heltidsanställda	84,2%	81,1%	75,2%
- För kvinnor (%)	82,5%	79,1%	69,7%
- För män (%)	90,4%	89,1%	88,2%

Anställda

Siffror från HR-system januari - juni respektive år. Siffror från HR-system juni respektive år. Pga byte av HR-system kan siffrorna mellan 2024 och tidigare år inte vara helt jämförbara.

Med anställda avses i detta avsnitt antalet tillsvidareanställda och visstidsanställda. Vi utgår ifrån fysiska personer och om en person har fler anställningar inom kommunen, så räknas personen bara en gång.

Antalet anställda i juni 2025 var 594 personer fördelat enligt följande:

Tillsvidareanställda: 548

Visstidsanställda: 46

Av de tillsvidareanställda var 80% kvinnor och 20% män.

Antalet anställda (tillsvidare och visstidsanställda) har minskat från 597 till 594 om första halvåret 2025 jämförs med samma period 2024. Vi ser också att något fler är tillsvidareanställda och färre har visstidsanställningar, se jämförelsetal i tabell ovan.

Sysselsättningsgrad

84,2 % av kommunens tillsvidare- och visstidsanställda (exkl timavlönade) arbetar heltid vilket är en ökning med ca 3 procentenheter. Motsvarande siffra för 2024 var 81,1 % för samma period.

Nedbrutet per kön är motsvarande procentsats 82,5% bland kvinnor (en ökning med 3,4 procentenheter jämfört med delårsbokslutet 2024 då motsvarande andel var 79,1 %), respektive 90,4% bland männen (en ökning med ca 1,3 procentenhet jämfört med delårsbokslutet 2024 då motsvarande andel var 89,1%).

Åldersstruktur

Medelålder för kommunens tillsvidare- och visstidsanställda är: 45,6 år (45,2 år 2024)

Kvinnor: 45,3 år (44,7 år 2024)

Män: 46,5 år (46,5 år 2024)

Av de tillsvidareanställda är ca 18,5 % 60 år eller äldre (en minskning med 0,3 procentenhet jämfört med delårsbokslutet 2024) och 26,6% befinner sig i åldersspannet 50-59 år (en minskning med ca 0,6 procentenheter jämfört med delårsbokslutet 2024).

Under första halvåret 2025 har 7 personer gått i ålderspension.

Heltid som norm

Rapporteras per helår.

Ledarskap och strategisk kompetensförsörjning

Rapporteras per helår.

1.6.3 Hållbart arbetsliv

Arbetsmiljö och hälsa

Rapporteras per helår.

Medarbetarundersökning

Rapporteras per helår.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro	2025	2024	2023
Total sjukfrånvaro	8,2%	7,8%	8,1%
Varav långsjukfrånvaro 60 dagar eller mer	40,9%	40,4%	41,3%
Total sjukfrånvaro per kön			
Kvinnor	9,4%	9,1%	9,0%
Män	4,4%	3,3%	5,0%
Total sjukfrånvaro per åldersgrupp			
Under 30 år	7,4%	7,2%	8,3%
30 - 49 år	8,0%	7,0%	6,3%
Över 50 år	8,7%	8,8%	9,8%

NOT: Siffrorna i tabellen är från HR-system januari - juni respektive år. Siffror från HR-system juni respektive år. Pga byte av HR-system kan siffrorna mellan 2024 och tidigare år inte vara helt jämförbara.

Under första halvåret 2025 ligger den totala sjukfrånvaron på 8,2% vilket är en ökning jämfört

med 2024 då sjukfrånvaron låg på 7,8%. Sjukfrånvaron för kvinnor är 9,4% (2024: 9,1%) och för män 4,4% (2024: 3,3%). Sjukfrånvaron har därmed ökat för både gruppen kvinnor respektive män.

Sett till ålder har sjukfrånvaron minskat något i den äldsta åldersgruppen, i övriga åldersgrupper har sjukfrånvaron ökat. I gruppen under 30 år var sjukfrånvaron 7,4% (2024: 7,2%). I åldersgruppen 30-49 år ser vi en ökning till 8,0% (2024:7,0%). I gruppen över 50 år var sjukfrånvaron 8,7% (2024:8,8%). Av den totala sjukfrånvaron var 40,9% 60 dagar eller längre (2024: 40,4%).

Tillbud och arbetsskador

Typ av skada	Antal 2025	Antal 2024	Antal 2023
Riskobservationer	40	18	11
Tillbud	127	86	53
Arbetsskador	62	39	36
Totalt antal arbetsskador och tillbud	189	125	89

Arbetsgivaren är skyldig att utreda orsakerna till olyckor, sjukdomar och allvarliga tillbud i arbetet. Därför är det viktigt att systematiskt undersöka och analysera vilka arbetsskador och tillbud som anmäls, vad som ska åtgärdas och hur man förebygger att andra personer inte drabbas.

Kommunen använder KIA (Kommunalt Informationssystem om Arbetsmiljö) där alla medarbetare rapporterar in samtliga tillbud, arbetsskador och riskobservationer för att kunna hantera avvikelser inom arbetsmiljö och att arbeta förebyggande.

Antalet tillbud och arbetsskador har ökat vid jämförelse från föregående år. De vanligaste orsakerna är hot och våldssituationer, ohälsosam arbetsbelastning (psykisk eller fysisk), fall (halkat el snubblat) samt skador av annan person.

Hot och våld har rapporterats främst från verksamheter inom undervisning och äldreomsorg, LSS samt Bemanningsenheten. När det gäller arbetsskadeanmälningar är de vanligaste orsakerna hot och våldssituationer, fall (halkat el snubblat), akut överansträngning (fysisk) och utsatt för kyla, hetta eller strålning.

Personal- och arbetsmiljögenomgång

Rapporteras per helår.

Rehabilitering

Rapporteras per helår.

1.6.4 Rätt lön i rätt tid

Lönebildning och personalkostnader

De totala personalkostnaderna för årets första åtta månader 2025 uppgår till 241,0 mkr (motsvarande period 2024 var 250,2 mkr).

Medellönen var 35 156 kronor/heltid i juni 2025 (33 745 kronor/heltid i juni 2024).

Löneöversynen för 2025 genomförs under hösten, undantaget individgarantin för Kommunals medlemmar som betalades ut på majlönen.

1.6.5 Framtida utmaningar

Framtida utmaningar

Rapporteras per helår.

1.7 FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Till följd av rådande utmaningar, framförallt osäkert säkerhetsläge i omvärlden, försvagad ekonomisk prognos, alltmer påtaglig kompetensförsörjningsutmaning samt sjunkande befolkningsprognos och en ökande försörjningskvot, så har kommunen under de senaste åren ställt om. Dels har ett omfattande anpassningspaket tagits fram tillsammans med budgetberedningen kring åtgärder för att kraftigt minska kostnader som delvis fick effekt under 2023, med förstärkning under 2024 och fortsatt effekt under 2025 inom främst kommunstyrelsens förvaltning. Dels har vi behövt ställa om organisationen utifrån de kraftigt försämrade ekonomiska förutsättningarna under planperioden och fokusera på kärnan i våra respektive grunduppdrag i verksamheterna. Vi har nu ett fokus internt på att hantera det löpande grunduppdraget i första hand och behöver prioritera hårt när det gäller de mer långsiktiga strategiska perspektiven. De utvecklingssatsningar vi gör ska bedömas tydligt förstärka vår förmåga att långsiktigt klara våra grunduppdrag alternativt tydligt skapa en attraktivare kommun och plats utifrån det övergripande målet om att bli fler invånare.

Behov och förändrade förutsättningar i organisationen behöver i första hand hanteras genom interna samverkanslösningar alternativt samverka med andra kommuner. Anpassningsarbetet med budgetåtgärderna har tydligt gett effekt och det har skapat en god grund att arbeta vidare utifrån. Vi behöver också samtidigt fortsatt arbeta för ordning och reda, god service för de vi är till för och en bra arbetsmiljö som attraktiv arbetsgivare. Parallellt med anpassningsarbetet behöver vi utifrån den nya Utvecklingsplanen som inleddes 2024, arbeta ännu mer aktivt för att stärka vår attraktivitet som kommun, för våra invånare, företagare, medarbetare, besökare - genom marknadsföring och attraktivitetshöjande åtgärder med de resurser som står till förfogande och tillsammans med övriga aktörer på platsen Dals-Ed i form av företag, föreningar och invånare, där det nya arbetssättet inom Dals-Ed & Co blir ett viktigt verktyg. Med utgångspunkt från den försämrade befolkningsprognosen och demografin är detta en överlevnadsfråga.

Dals-Eds kommun befinner sig, liksom övriga kommunsverige, mitt i en utmanande situation avseende kompetensförsörjning. Det är av stor vikt att den kompetens som finns idag och i framtiden används i större omfattning i en arbetsmiljö som skapar förutsättningar för goda arbetsprestationer. Förmågan att ha rätt arbetsgivarpolitik under hela medarbetarlivsrytmen. Att kunna attrahera, rekrytera, behålla och utveckla chefer och medarbetare och samtidigt skapa nya vägar till kompetensförsörjning är avgörande för att vi ska nå goda verksamhetsresultat och kommer att vara en stor del av det vardagliga arbetet idag och i framtiden. Trots framtida utmaningar ser vi att förutsättningarna för Dals-Eds kommun som organisation framgent är goda. Vi har ett starkt medarbetarengagemang, där både ledare och medarbetare tillsammans skapar värde, varje dag, för de vi finns för. Att vår organisation genomsyras av engagemang, meningsfullhet, ett gott arbetsklimat och stolthet av att arbeta i Dals-Eds kommun påverkar också upplevelsen att vi är attraktiva som arbetsgivare. Glädjande är också att handlingsplanen för heltidsresan, som gått från ett projekt till att nu vara integrerat i verksamheterna och en del i bemanningsplaneringen, gett resultat genom att andelen heltidsanställda stadigt har ökat. Detta har uppnåtts genom att vi har anpassat organisationen till fler heltidsanställningar. Målsättningen är 85% till 2030. Tillsammans ska vi fortsätta att arbeta för ett hållbart arbetsliv, fortsätta utveckla medarbetarskapet och

engagerade ledare och ännu bättre verksamhet för våra kommuninvånare.

2 FINANSIELLA RAPPORTER

2.1 DRIFTREDOVISNING

Tabellen innehåller en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.

Belopp i tkr	Utfall 202508			Prognos helår	Budget helår	Budgetavvikelse
	Kostnad	Intäkt	Netto	2025	Netto 2025	helår
Skatter och statsbidrag						
Skatteintäkter	0	161 346	161 346	242 019	241 550	469
Definitiv slutavräkning föregående år	-173	0	-173	-171	0	-171
Preliminär slutavräkning innevarande år	-961	0	-961	-961	1 125	-2 086
Inkomstutjämningsbidrag/- avgift	0	58 088	58 088	87 132	86 526	606
Regleringsavgift/bidrag	0	8 106	8 106	12 159	11 982	177
Kostnadsutjämningsavgift/- bidrag	0	18 156	18 156	27 234	27 224	10
LSS-utjämning	0	17 078	17 078	25 617	25 215	402
Kommunal fastighetsavgift	0	10 813	10 813	16 220	16 033	187
<u>Summa skatter och statsbidrag</u>	<u>-1 134</u>	<u>273 587</u>	<u>272 453</u>	<u>409 249</u>	<u>409 655</u>	<u>-406</u>
Nämnd						
Kommunfullmäktige	-409	0	-409	-852	-852	0
- varav kommunfullmäktige	-31	0	-31	-133	-133	0
- varav revision	-378	0	-378	-719	-719	0
Valnämnden	-71	0	-71	74	-6	80
Kommunstyrelsen	-115 771	61 597	-54 174	-89 395	-100 020	10 625
- varav stöd, service- och styrfunktioner	-26 840	3 426	-23 414	-37 147	-39 542	2 395
- varav plan- och byggenhet	-1 363	314	-1 049	-1 725	-1 945	220
- varav överförmyndare	-923		-923	-1 200	-1 200	0
- varav politisk verksamhet	-2 290	258	-2 032	-3 342	-4 235	893
- varav renhållningsverksamhet	-5 306	5 306	0	0	0	0
- varav VA-verksamhet	-7 389	7 389	0	0	0	0
- varav gator och vägar	-3 082	52	-3 030	-4 967	-5 267	300

Belopp i tkr	Utfall 202508			Prognos helår	Budget helår	Budgetavvikelse
- varav fastighetsverksamhet	-26 828	28 697	1 869	332	-1 228	1 560
- varav städverksamhet	-5 895	1 379	-4 516	-6 660	-6 860	200
- varav kostverksamhet	-12 152	4 804	-7 348	-12 131	-13 431	1 300
- varav arbetsmarknads- och integrationsverksamhet	-7 375	6 344	-1 030	-2 584	-5 141	2 557
- varav räddningstjänst	-6 215	983	-5 232	-7 873	-7 973	100
- varav bostadsanpassning	-140	0	-140	-493	-643	150
- varav övrig verksamhet	-9 972	2 644	-7 328	-11 605	-12 555	950
Barn- och utbildningsnämnden	-144 739	56 896	-87 843	-132 020	-129 970	-2 050
- varav barnomsorg	-18 059	3 997	-14 062	-21 004	-20 754	-250
- varav grundskola	-52 390	6 537	-45 853	-69 274	-67 724	-1 550
- varav särskola	-3 667	0	-3 667	-5 731	-5 431	-300
- varav Utsikten	-43 461	43 461	0	0	0	0
-varav gymnasieskola	-17 865	645	-17 220	-25 809	-26 109	300
- varav vuxenutbildning m.m.	-2 546	486	-2 060	-2 884	-2 884	0
- varav kultur o fritid	-2 667	833	-1 834	-2 874	-2 874	0
- varav nämnd	-562	0	-562	-865	-865	0
- varav administration	-3 522	937	-2 585	-3 579	-3 329	-250
Socialnämnden	-132 701	20 823	-111 878	-169 442	-159 780	-9 662
- varav IFO	-18 869	2 129	-16 740	-26 550	-22 404	-4 146
- varav LSS	-34 949	6 699	-28 250	-42 871	-41 663	-1 208
- varav äldreomsorg	-37 526	6 414	-31 112	-46 461	-42 847	-3 614
- varav hemtjänst	-20 420	2 299	-18 121	-26 850	-25 325	-1 525
- varav hemsjukvård/rehab	-16 483	2 441	-14 042	-20 910	-19 797	-1 113
- varav övrig verksamhet, inkl politisk verksamhet	-4 454	841	-3 613	-5 800	-7 744	1 944
<u>Summa nämnder</u>	<u>-393 691</u>	<u>139 316</u>	<u>-254 375</u>	<u>-391 635</u>	<u>-390 628</u>	<u>-1 007</u>
Finansverksamhet						
- Arbetsgivaravgifter	-50 644		-50 644	-81 500	-82 505	1 005
- Arbetsgivaravgifter löneökning			0	-2 308	-2 663	355
- Avtalsförsäkringar	-492		-492	-514	-514	0
- Pensionskostnader	-23 179		-23 179	-34 983	-35 792	809
- Personalomkostnadspåslag (PO)		71 924	71 924	108 111	108 110	1

Belopp i tkr	Utfall 202508			Prognos helår	Budget helår	Budgetavvikelse
- Personalkar		32	32	0	0	0
- Lönevåxling pension		31	31	0	0	0
- Borgensavgift Edshus AB		390	390	600	600	0
- Central löneökningssott			0	-5 574	-6 433	859
- Förändring semesterlöneskuld hela kommunen		8 103	8 103	0		0
- Förändring timlöneskuld och kompskuld hela kommunen	-301		-301	-442	-442	0
- Intern ränta		5 465	5 465	8 583	8 626	-43
- Effekt av finansiella leasing	-913		-913	-1 370	-1 370	0
- Ej utfördelade medel utökade behov			0	0	-2 400	2 400
- Övriga finansiella intäkter		940	940	1 160	386	774
- Finansiella kostnader	-1 326		-1 326	-1 940	-3 500	1 560
- Bidrag projekt nya Tavlan			0	-3 000	0	-3 000
- Övriga intäkter och kostnader	-29	318	289	30		30
						0
Summa finansverksamhet	-76 884	87 201	10 317	-13 147	-17 897	4 750
Periodens resultat	<u>-471 708</u>	<u>500 104</u>	<u>28 396</u>	<u>4 467</u>	<u>1 130</u>	<u>3 337</u>

2.2 INVESTERINGSREDOVISNING

Tabellen gör det möjligt för fullmäktige att jämföra beslutade/beräknade totala utgifter och anslag med utfall.

INVESTERINGSREDOVISNING 2025					
Belopp i tkr	Budget 2025 överfört från 2024	Budget 2025 enl KF- budget	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse total projekt
Skattefinansierat	6 610,0	15 400,0	22 010,0	15 612,8	6 889,4
- därav	1 065,0	2 200,0	3 265,0	3 057,1	279,1
Kommunstyrelseförvaltning inventarier hela kommunen (ekonomichef)					
- därav Kommunstyrelsen (KS-ordf objektsreserv)	0,0	400,0	400,0	400,0	0,0
- därav Kommunstyrelseförvaltning (IT)	100,0	1 900,0	2 000,0	290,0	1 910,0
- därav Samhällsbyggnadsförvaltning (fastighete investeringar)	640,0	4 900,0	5 540,0	5 546,0	164,0
- därav Samhällsbyggnadsförvaltning (räddningstjänst)	3 255,0	500,0	3 755,0	570,0	3 185,0
- därav Samhällsbyggnadsförvaltning (kost och städ)	0,0	200,0	200,0	203,5	-3,5
- därav Samhällsbyggnadsförvaltning (gata/väg/park)	561,0	2 400,0	2 961,0	2 801,6	159,4
- därav Samhällsbyggnadsförvaltning (förråd)	800,0	1 900,0	2 700,0	2 055,6	644,4
- därav Samhällsbyggnadsförvaltning (objektsreserv)	189,0	1 000,0	1 189,0	689,0	551,0
Taxefinansierat	9 576,0	9 200,0	18 776,0	7 342,8	515,8
- därav Vatten- och avloppsverksamhet	9 576,0	9 000,0	18 576,0	7 342,8	315,8
- därav Renhållningsverksamhet	0,0	200,0	200,0	0,0	200,0
Exploateringsverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Anslutningsavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	16 186,0	24 600,0	40 786,0	22 955,7	7 405,2

Tabellen nedan visar ackumulerat och året investeringar

Belopp i tkr	2 025							
Projekt	Ing.ac k.utfall	Utfall 20250 8	Ack utfall 20250 8	Progn os 2025	Budge t 2025	Budge t totalt projek t	Progn os totalt	Avvike lse totalt projek t
FVM implementering 2020-2023	-32,5	0,0	-32,5	0	0,0	36,0	-32,5	71,3
Årets övriga investeringar	0,0	1 500,0	1 500	3 057,1	3 265,0	3 265,0	3 054,4	207,8
Total inventarier hela kommun	-32,5	1 500,0	1 467,6	3 057,1	3 265,0	3 301,0	3 021,9	279,1
Årets övriga investeringar	0,0	0,0	0,0	400,0	400,0	400,0	400,0	0,0
Total Ks objektreserver	0,0	0,0	0,0	400,0	400,0	400,0	400,0	0,0
It design 2,2	118,9	0,0	118,9	120,0	100,0	300,0	120,0	180,0
Årets investeringar	0,0	166,9	166,9	170,0	1 900,0	1 900,0	170,0	1 730,0
Total IT investeringar	118,9	166,9	285,8	290,0	2 000,0	2 200,0	290,0	1 910,0
Sprinklersystem Timmergården	472,2	0,0	472,2	500,0	100,0	573,0	600,0	-27,0
Ny fasad och fönster AME/Westberga	671,6	431,1	1 102,7	1 102,7	220,0	892,0	1 102,7	-210,7
Utrymningsväg utvecklingscenter	67,2	0,0	67,2	100,0	0,0	60,0	100,0	-40,0
Cliq-triton låssystem (Centrumhuset)	35,9	-35,9	0,0	0,0	0,0	60,0	0,0	60,0
Årets investeringar	0,0	932,5	932,5	3 843,3	5 220,0	5 220,0	4 838,3	381,7
Total Fastighetsinvesteringar	1 247,0	1 327,7	2 574,6	5 546,0	5 540,0	6 805,0	6 641,0	164,0
Objektsreserv Räddningstjänst	0,0	0,0	0,0	250,0	3 435,0	3 435,0	250,0	3 185,0
Årets investeringar	0,0	320,0	320,0	320,0	320,0	320,0	320,0	0,0
Total räddningstjänst	0,0	320,0	320,0	570,0	3 755,0	3 755,0	570,0	3 185,0
Årets investeringar	0,0	1 585,4	1 585,4	5 749,7	7 050,0	7 101,0	5 749,7	1 351,3
Total Samhällsbyggnadsförvaltning (gata/väg, Kommunföråd/kost och städ)	0,0	1 585,4	1 585,4	5 749,7	7 050,0	7 101,0	5 749,7	1 351,3

Belopp i tkr		2 025						
Skal-skydd reningsverket	139	129,9	268,9	268,9	361,0	500,0	268,9	231,1
Container till förvaring VA	64,0	0,0	64,0	386,0	386,0	450,0	386,0	64,0
Förnyelse vattenreservoar	233,1	33,8	266,9	233,1	566,0	800,0	266,9	533,1
Delning av luftbassäng	2 917,1	1 618,7	4 535,8	5 000,0	1 500,0	4 497,0	5 000,0	-503,0
Årets övriga investeringar	0,0	738,9	738,9	1 454,8	15 763,0	9 506,0	16 042,5	-9,4
Total Vatten verksamhet	3 353,1	2 521,3	5 874,5	7 342,8	18 576,0	16 033,0	21 964,2	315,8
Årets investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	200,0	200,0	0,0	200,0
Total Renhållningsverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	200,0	200,0	0,0	200,0
Total Exploateringsverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa kommunen	4 686,5	7 421,4	12 107,9	22 955,7	40 786,0	46 042,0	38 636,8	7 405,2
<i>Varav skattefinansierat</i>	<i>1 333,4</i>	<i>4 900,1</i>	<i>6 233,4</i>	<i>15 612,9</i>	<i>22 010</i>	<i>23 562,0</i>	<i>16 672,6</i>	<i>6 889,4</i>
<i>Varav taxefinansierat</i>	<i>3 353,1</i>	<i>2 521,3</i>	<i>5 874,5</i>	<i>7 342,8</i>	<i>18 776,0</i>	<i>22 480,0</i>	<i>21 964,2</i>	<i>515,8</i>
<i>Varav exploatering</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Kommentarer till investeringsverksamheten:

För utfall 202508 avsåg cirka 34 procent av kommunens investeringar avsåg investeringar i VA-verksamhet och renhållningsverksamhet medan 18 procent avsåg fastighetsinvesteringar. Vidare avsåg 26 procent till räddningstjänst, gata och väg samt förråd och 2 procent av investeringar avsåg IT och 20 procent avsåg inventarier för hela kommunen.

2.3 RESULTATRÄKNING

(mkr)	Utfall 202508	Utfall 202408	Budget helår 2025	Prognos helår 2025
Verksamhetens intäkter	104,3	104,1	152,7	161,9
Verksamhetens kostnader	-332,7	-340,8	-533,9	-542,3
Avskrivningar	-13,6	-13,8	-21,7	-21,2
Verksamhetens nettokostnader	-242	-250,5	-402,9	-401,6
Skatteintäkter	160,2	157,7	242,7	240,9
Generella statsbidrag och utjämning	112,3	106,8	167,0	168,4
Finansiella intäkter	1,3	1,9	0,9	1,7
Finansiella kostnader	-3,4	-4,0	-6,6	-5,0
PERIODENS RESULTAT (förändr.eget kapital)	28,4	11,9	1,1	4,4

Från och med 2024 tillämpar kommunen RKR rekommendation för klassificering av operationell respektive finansiell leasing.

2.4 BALANSRÄKNING

(mkr)	Utfall 202508	Utfall 202408	Utfall helår 2024	Prognos helår 2024
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	3,9	2,7	4,2	4,2
Materiella anläggningstillgångar				
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	323,5	329,7	396,4	335,1
- Finansiell leasing	67,5	70,7	69,6	66,4
- Maskiner och inventarier	20,4	21,0	20,9	17,5
- Finansiella anläggningstillgångar	22,2	22,2	22,2	22,2
- Långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa anläggningstillgångar	437,5	446,3	443,7	445,4
Omsättningstillgångar				
Förråd mm	2,9	3,1	3,1	3,1
Fordringar	57,1	53,5	43,1	43,1
Likvida medel	19,5	16,0	32,4	13,3
Summa omsättningstillgångar	79,5	72,6	78,6	59,5
SUMMA TILLGÅNGAR	517,0	518,9	522,3	504,9
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
Årets resultat	28,4	11,9	-0,6	4,4
Justering av eget kapital	0,0	-14,0	-14,0	0,0
Resultatutjämningsreserv	61,5	62,1	61,4	61,5
Resultatreserv	0,0	0,0	0,0	0,5
Övrigt eget kapital	138,9	152,9	215,0	138,3
Summa eget kapital	228,8	212,9	200,4	204,7
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknade förpliktelser	11,9	12,4	12,2	11,9
Uppskjutna skatter	0,0	0,0	0,0	0,0
Skulder				
Långfristiga skulder	182,6	200,9	208,3	186,8
Kortfristiga skulder	93,7	92,7	101,5	101,5
Summa avsättningar och skulder	276,3	306,0	309,8	300,2

SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	517,0	518,9	522,3	504,9
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER				
Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och avsättningar	90,5	92,7	91,9	89,0

2.5 REDOVISNINGSPRINCIPER

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning vilket bl.a. innebär att:

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt enligt RKR R2.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde. Dals-Eds kommun innehar inga finansiella instrument för att generera avkastning eller värdestegring, vilka annars ska värderas till verkligt värde.

Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Sammanställda räkenskaper

Enligt LKBR är ett kommunalt koncernföretag en juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier en kommun har ett varaktigt betydande inflytande. Vidare framgår att ett enskilt koncernföretag inte behöver omfattas av de sammanställda räkenskaperna, om det är utan väsentlig betydelse för kommunen.

Kommunen behöver beakta om sammanställda räkenskaper krävs för att möjliggöra en relevant och tillräcklig grund för utvärdering av god ekonomisk hushållning.

I de sammanställda räkenskaperna i augusti ingår kommunen.

Extraordinära och jämförelsestörande poster

Intäkter eller kostnader i annan verksamhet än kommunens normala verksamhet redovisas som extraordinära poster. Enligt RKR R11 ska en post ska klassificeras som extraordinär om; händelsen eller transaktionen som ger upphov till posten saknar ett tydligt samband med kommunens normala verksamhet; händelsen eller transaktionen är av sådan typ att den inte kan förväntas inträffa ofta eller regelbundet, och; posten uppgår till ett väsentligt belopp. I förekommande fall redovisas i not belopp för varje enskild extraordinär intäkt eller kostnad, samt vad posten avser.

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Som jämförelsestörande poster redovisas alltid kommunens realisationsvinster vid

fastighetsförsäljningar samt kostnader och intäkter för tomtförsäljning i samband med markexploatering.

Intäkter Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s augustiprognos.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar redovisas i enlighet med rekommendation RKR R2.

Anläggningstillgångar

Vad som är materiella och immateriella anläggningstillgångar och om det är en eller flera tillgångar framgår av Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer om RKR R4 Materiella anläggningstillgångar samt RKR R3 Immateriella anläggningstillgångar.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Korttidsinventarier och inventarier av mindre värde behöver inte aktiveras och blir därmed inte föremål för avskrivningar, utan kostnadsförs i sin helhet i samband med anskaffningen. Med korttidsinventarier avses inventarier som kan antas ha en nyttjandeperiod om högst tre år. Med inventarier av mindre värde avses inventarier med ett anskaffningsvärde som understiger ett halvt prisbasbelopp.

Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar redovisas i enlighet med rekommendation RKR R2 Intäkter.

Avskrivningar

Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Komponentavskrivning tillämpas på samtliga nyinvesteringar samt på kommunens fastigheter. Arbeta pågår med att justera övriga anläggningstillgångar utifrån kommunens riktlinjer.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen: 3, 5, 10, 15, 20, 33, 50 år.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. Tillgångstypen skrivs sedan av på den närmast lägre avskrivningstiden.

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Leasing

Från och med 1 januari 2024 tillämpar kommunen RKR Rekommendation för klassificering av operationell respektive finansiell leasing. Enligt denna rekommendation klassificeras leasingavtal antingen som operationella eller finansiella baserat på avtalsvillkoren.

Finansiella leasingavtal redovisas nu som tillgångar under materiella anläggningstillgångar och motsvarande skuld under långfristiga skulder i balansräkningen. Tidigare års siffror har omräknats för att möjliggöra jämförelser över tid. Justeringar har gjorts både i balansräkningen, resultaträkningen samt i den finansiella analysen.

Pensioner

Enligt RKR R10 Pensioner, ska värdering av pensionsförpliktelser ska göras enligt vid varje tidpunkt gällande RIPS. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS19.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning.

Personalsystem

I samband med byte av personalsystem redovisas semester intjänande månad i redovisningen i stället för efterkommande månad som det gjorde i tidigare system. Jämförelsesiffror är inte möjligt att justera.

Budgetuppföljning 2025 - Dals-Eds kommun tertial 2**Beskrivning av ärendet****Ekonomiskt utfall och prognos**

För perioden januari-augusti 2025 visar kommunen ett positivt resultat på 28,4 mkr. Prognosen för helåret 2025, baserat på nämndernas bedömningar och bedömning av finansförutsättningarna, är ett helårsutfall på 4,4 mkr, vilket är 3,3 mkr högre än budgeterat resultat. Nämndernas helårsprognos visar ett totalt underskott mot budget på 1,0 mkr. Socialnämnden visar totalt en negativ avvikelse på 9,7 mkr för helåret och Barn- och utbildningsnämnden en negativ avvikelse på 2,1 mkr. Kommunstyrelsens prognos är en positiv avvikelse mot budget på +10,6 mkr. För finansförvaltningen, inkl bidrag till nya Tavlan, prognostiseras totalt +4,3 mkr jmf med budget.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I kommunens "Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv samt behandling av kvarvarande resultatutjämningsreserv" föreskrivs bland annat att: "God ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsmässigt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer."

Kommunen uppvisade negativa resultat under såväl 2023 som 2024. År som i stor utsträckning präglats av hög inflation, ökande räntekostnader och pensionskostnader som ökat kraftigt. Även i budget för dessa år planerades för negativa resultat och även om utfall också var negativt så var det ändå bättre än budgeterat. Redan i samband med budgetåren 2023-2024 väntades en förbättrad resultatnivå från år 2025. För år 2025 har också ett positivt resultat budgeterats och den upprättade prognoser pekar mot ett resultat som överstiger budget även detta år. Den preliminära rambudgeten för år 2026 som beslutades i juni visar på en resultatnivå som åter når upp till 2 % överskott mot skatter och generella statsbidrag. Sammantaget bedöms att de ekonomiskt utmanande åren 2023-2024 har haft begränsade negativa effekter för kommunens ekonomiska ställning och att utvecklingen från 2025 och framåt är positiv.

I delårsbokslutet är bedömningen att samtliga finansiella mål nås per 2025-08-31.

Befolkningsutvecklingen är positiv för årets första åtta månader då invånarantalet ökat med två personer. Kommunens utvecklingsmål om 5 000 invånare år 2035 förutsätter dock en högre ökningstakt och målet kan därmed inte anses vara fullt ut uppnått. En viss minskning av invånarantalet har också skett efter augusti månads slut.

Sammantagen bedömning för perioden som delårsbokslutet omfattar är att den ekonomiska ställningen har stärkts och att kommunen som helhet uppvisar god

ekonomisk hushållning. Baserat på uppfyllda finansiella mål och delvis uppnått utvecklingsmål.

Beslutsförslag

- Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förslaget till delårsredovisning för 2025 för Dals-Eds kommun och att delårsredovisningen överlämnas till kommunfullmäktige och kommunens revisorer
- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna delårsredovisning 2025

Beslutsunderlag

Delårsredovisning 2025 Dals-Eds kommun

Beslutet skickas till:

Revisionen

Nämnderna

Kommunledningsgruppen

I tjänsten

Peter Johansson

Ekonomichef

Denna tjänsteskrivelse har hanterats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Verksamhetsberättelse tertial 2, 2025

Barn- och utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1 HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE	3
2 UPPFÖLJNING GRUNDUPPDRAGET	5
2.1 SAMMANFATTNING GRUNDUPPDRAG	5
2.2 UPPFÖLJNING AV KRITISKA KVALITETSFAKTORER.....	6
2.2.1 Kundnytta	6
3 UPPFÖLJNING EKONOMISKT UTFALL	13
3.1 Driftredovisning	13
3.2 Investeringsredovisning	15
4 Sammanfattande analys.....	16

1 HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Förskolan

Vårterminen har präglats av omställningsprocessen som trädde i kraft i augusti.

Samtliga 5 barnskötare och förskollärare som var berörda av omställning blev erbjudna tjänster på Snörrumsskolan, samtliga tackade ja.

Verksamheten har fungerat väl men har under några år befunnit sig i en förändringsresa på grund av minskat antal barn. Detta verkar vara på väg att lugna sig något nu.

Snörrumsskolan

Våren har bland annat präglats av omorganisation av främst ledningsorganisationen där en biträdande rektor startar from augusti 2025 och fritidshem tas över av rektor och biträdande rektor på Snörrumsskolan from augusti 2025.

Anpassad grundskola startar återigen på Snörrumsskolan från och med hösten och mycket planering har pågått med anledning av detta.

Skolinspektionen gjorde kvalitetsgranskning på Snörrumsskolan under vintern och mycket arbete har ägnats åt detta samt identifierade utvecklingsområden som man ska arbeta vidare med.

Hagaskolan

Våren har även på Hagaskolan handlat om bland annat omorganisation där rektor och biträdande rektor from hösten 2025 tar över fritidshem och anpassad grundskola.

Hagaskolan har arbetat mycket med den förhållandevis höga frånvaron. Dock har skolsociala teamet gjort många konkreta och fina insatser som vi på sikt hoppas kunna ge resultat. SST är en stor tillgång för hela organisationen och deras insatser gör skillnad för elever med hög frånvaro. Närvarotrappan har reviderats samt återkopplar SST regelbundet närvaron bland eleverna och efterfrågar orsaker.

Elevernas resultat varierar över tid och generellt får eleverna sämre betyg under högstadiet enligt tidigare analyser. Under vårterminen identifierades att ca 38% av eleverna i blivande åk 9 inte är behöriga att söka till gymnasiet, dvs 22 stycken elever. Flertalet av dem är i stort behov av insatser och individuella upplägg. För att kunna möta dessa behov skrevs en tjänsteskrivelse gällande utökning av Slussen, skolans Särskilda undervisningsgrupp inför kommande läsår som beviljades med utökning av personal motsvarande 600 tkr per år.

Utsikten skola

Under våren har rekrytering av ny rektor gjorts.

Den nya satsning parabowling NIU fick sökande till de fyra platser som skolan erbjuder och mycket arbete har pågått med detta. Satsningen gör att elever har möjlighet att söka från ett utökat område, då vi har möjlighet att skriva NIU-avtal med kommuner som annars inte skulle godkänna Utsikten eftersom de nationella programmen finns närmre.

Två nya nationella program på anpassade gymnasieskolan har startat upp, Hotell restaurang och bageri samt Fordonsvård och godshantering.

Det nära samarbetet med boendet Toppen är avgörande för Utsiktens framgång. Under våren -25 har verksamheterna gjort en förstudie tillsammans gällande elever som har problematisk skolfrånvaro. En projektanställd person sammanställde orsaker och framgångsfaktorer för vidare arbete med närvaro. Projektet benämns

En stor förändring är att gymnasieskolan lämnade kursbetyg och övergick till ämnesbetyg från och med 1 juli-25.

Utsiktens LSS-boende

Utsikten skola och boende har utmaningar gällande problematisk skolfrånvaro och samverkan kring dessa elever. En projektledare anställdes tillsammans med skolan för att inventera i vilka huvudområden vi behöver utvecklas i. Projektledaren på BRON jobbar halvtid med projektet i Utsiktens egen regi.

I övrigt har allt rullat på väl.

Vuxenutbildningen

En stor förändring är att vuxenutbildningen lämnade kursbetyg och övergick till ämnesbetyg från och med 1 juli-25.

Under perioden avslutades den yrkesvuxutbildning (Stödassistent) som genomförts i Dals-Ed med examen i juni-25.

Ledningen för vuxenutbildningen planeras från och med oktober att sammanföras med skolledningen för gymnasieskolan Utsikten, och ny rektor rekryterades redan i juni, med start i slutet av augusti.

Kulturskolan:

Våren präglades av planering för omorganisation gällande nytt administrativt system men även förändringen att undervisning ej genomförs under lektionstid. Studion flyttade från centrumhuset och är nu belägen i Kulturskolan vilket innebär en mer samlad verksamhet med möjlighet till bättre tillgång till studio. Ny chef i verksamheten har jobbat för att förstå uppdraget och verksamheten då det är nytt.

Familjecentralen:

Våren har varit bra med någon ny kollega.

Ungdomsverksamheten:

After school verksamheten fortsatte under vårterminen för åk 7-9. Efter sportlovet utökades verksamheten två eftermiddagar och riktade sig mot åk 6. Under april månad kunde vi utöka personalen med 20%.

Aktiviteter anordnades på sportlov och sommarlov.

Sammanfattning

Under våren har arbetet med Backa barnet och skolsociala teamet intensifierats och har gett betydande insatser för förskola och grundskola. Men uppbyggnadsarbetet har varit och är omfattande men glädjande att effekter nu börjar att ses.

Våren har också präglats mycket av byte av elevadministrationssystem.

2 UPPFÖLJNING GRUNDUPPDRAGET

2.1 SAMMANFATTNING GRUNDUPPDRAG

Barn- och utbildningsnämnden

Uppgifterna - Vi ska...	Utbilda barn och unga så att individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Skolan ska i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsställande individer och medborgare. Arbeta för att ungdomarna på LSS-boendet ska få möjlighet att leva som andra och vara en del av samhällslivet. Erbjud barn och unga ett rikt utbud av kultur och fritidsaktiviteter.
Syftet - För att/Så att...	Barn och elever ska utvecklas till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsställande individer och medborgare. Ungdomarna på LSS-boendet ska utifrån sina förutsättningar klara vad som krävs för att leva ett så självständigt vuxenliv som möjligt. Barn och unga ska få ta del av ett aktivt och mångsidigt fritid- och kulturutbud som främjar utveckling, kreativitet och välbefinnande.
Målgrupperna- Åt/till/för...	Barn och unga som går i någon av våra skolformer, unga med funktionsnedsättningar som tillhör vår LSS-verksamhet. Barn och unga som tar del av vår fritid- och kulturverksamhet. Även vårdnadshavare till barn och unga är en viktig målgrupp.

Statliga och kommunala uppdrag/styrdokument

Skollagen (2010:800), Läroplanerna för de olika skolformerna, Allmänna råd, Kommunallagen, Förvaltningslagen, Offentlighets- och sekretesslagen.

Övrigt: Kommunala mål och riktlinjer. Barnkonventionen, Diskrimineringslagen, Salamancadeklarationen, Arbetsmiljölagen, Socialtjänstlagen m.fl.

Målgrupper

Barn, elever och vuxna som går i förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola, anpassad grund/gymnasieskola eller komvux, Unga med funktionsnedsättningar som tillhör vår LSS-verksamhet, vårdnadshavare, barn och unga som tar del av vår fritid- och kulturverksamhet.

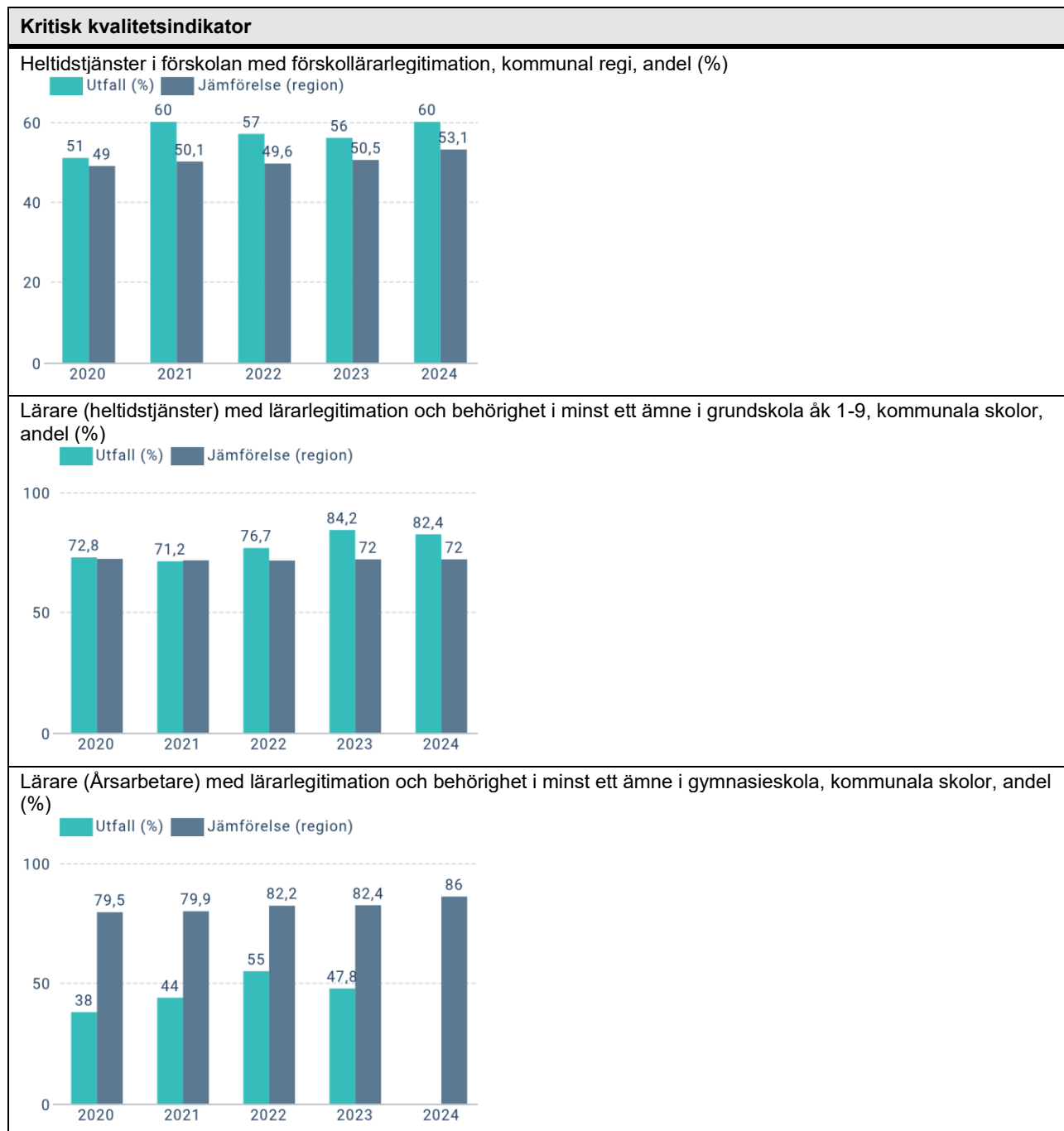
Antal medarbetare samt könsfördelning

Augusti 2025 hade Barn- och utbildningsförvaltningen totalt 247 anställda varav 228 av dessa var tillsvidareanställda och 19 var visstidsanställda. 190 kvinnor och 57 män. Det är 11 färre anställda och 9 färre visstidsanställda jämfört med 2024.

2.2 UPPFÖLJNING AV KRITISKA KVALITETSAKTÖRER

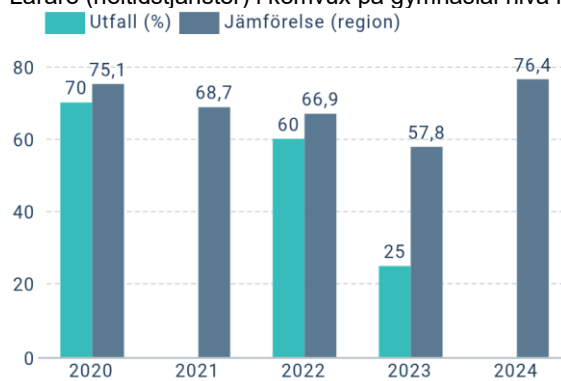
2.2.1 Kundnytta

2.2.1.1 Behörighet

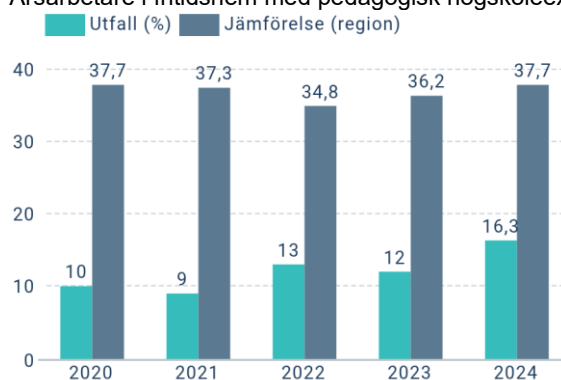

Kritisk kvalitetsindikator

Lärare (heltidstjänster) i komvux på gymnasial nivå med lärarlegitimation, egen regi, andel (%)

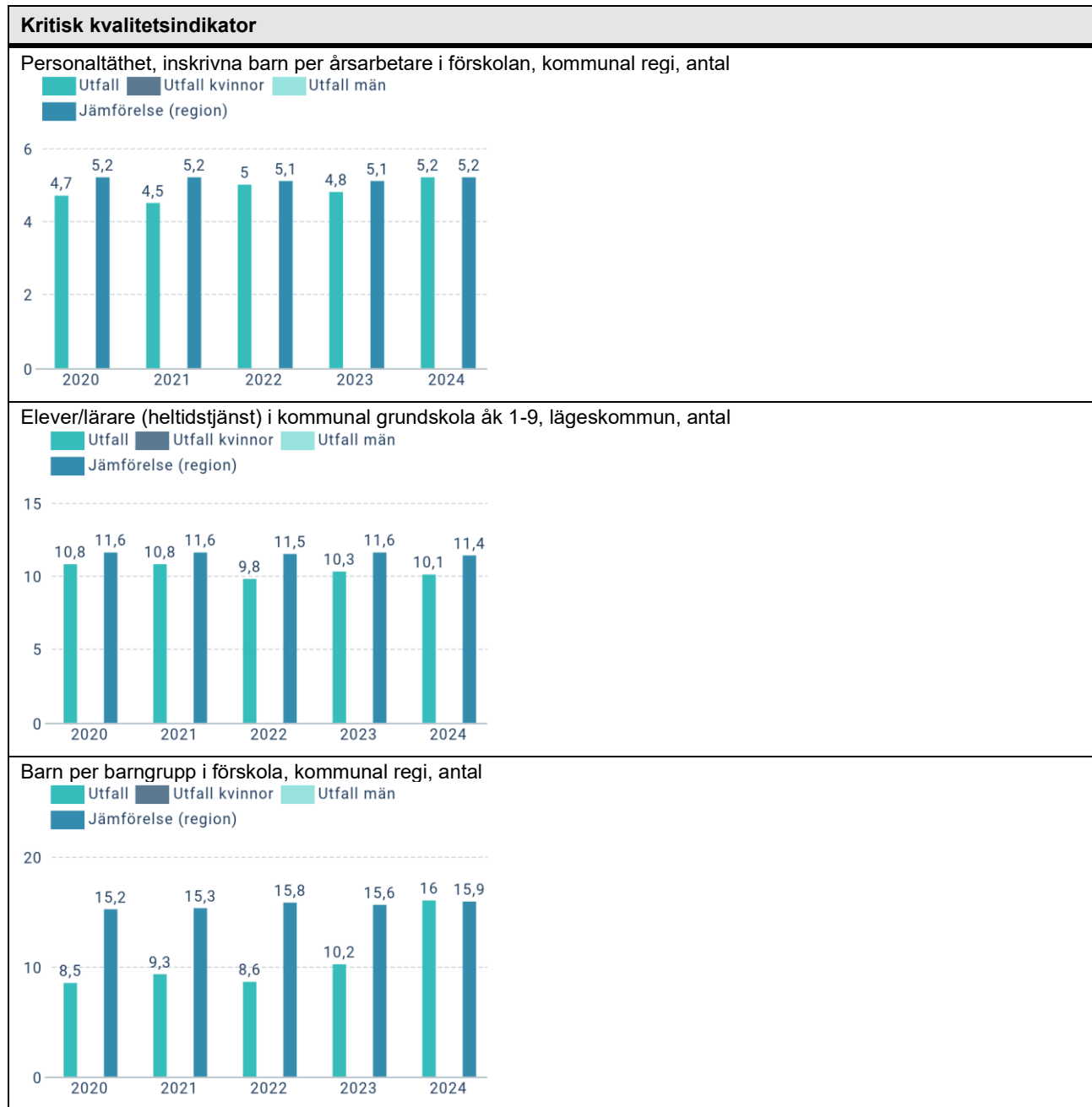

Årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen, andel (%)

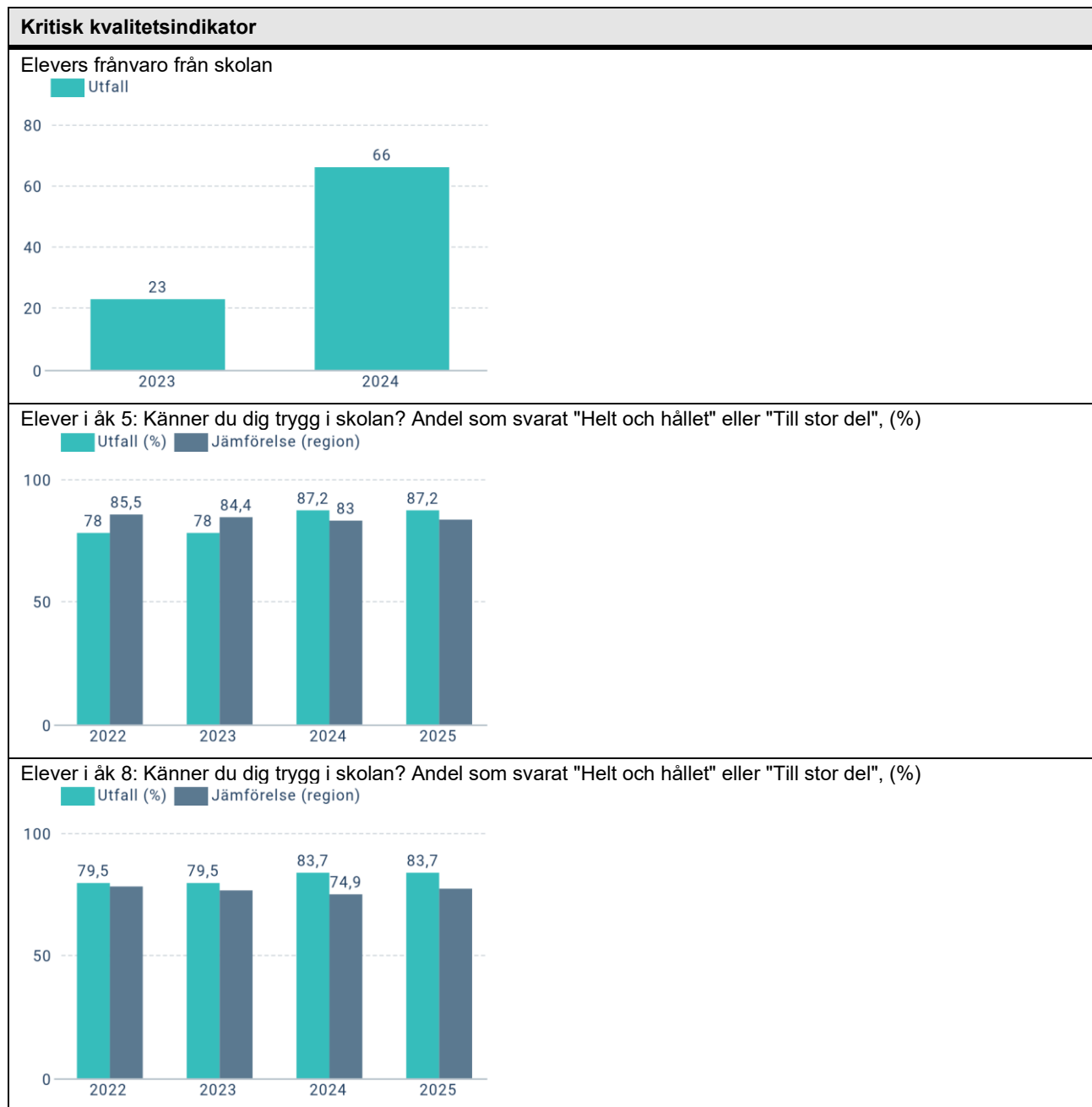
2.2.1.2 Företsättningar för undervisningen

Företsättningar för undervisningen

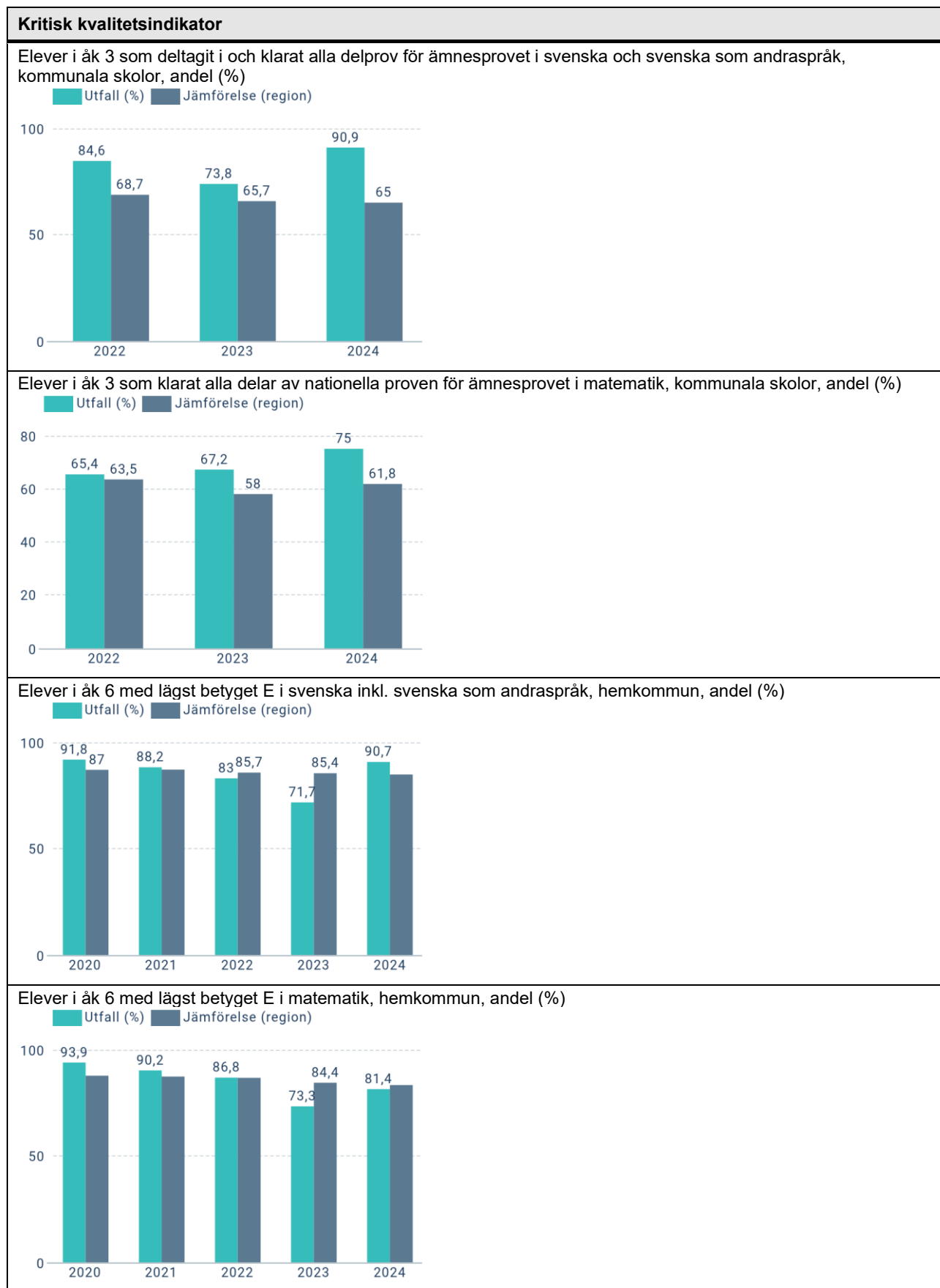
2.2.1.3 Trygghet och studiero

Trygghet och studiero

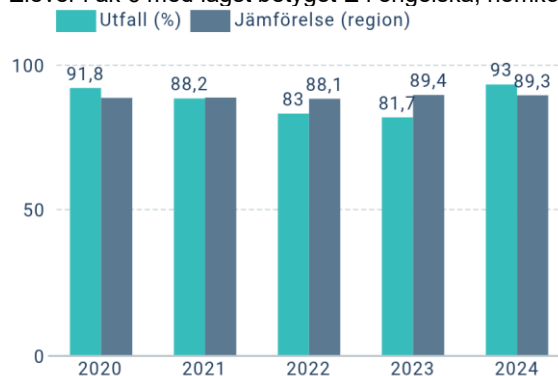
2.2.1.4 Måluppfyllelse

Måluppfyllelse

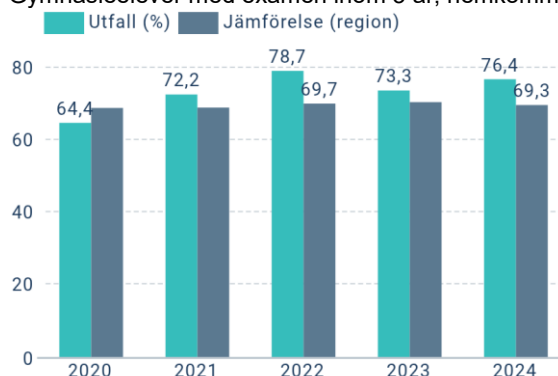

Kritisk kvalitetsindikator

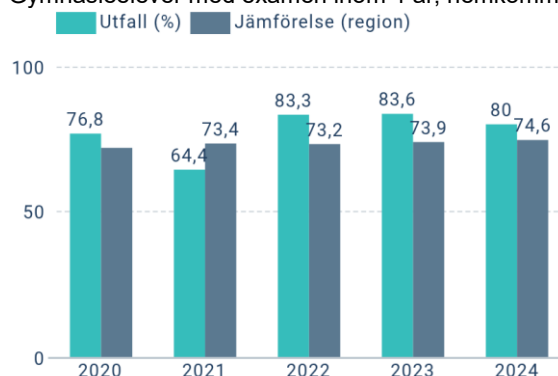
Elever i åk 6 med lägst betyget E i engelska, hemkommun, andel (%)

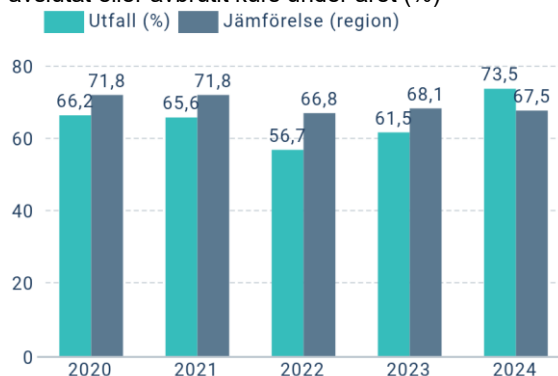
Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)

Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)

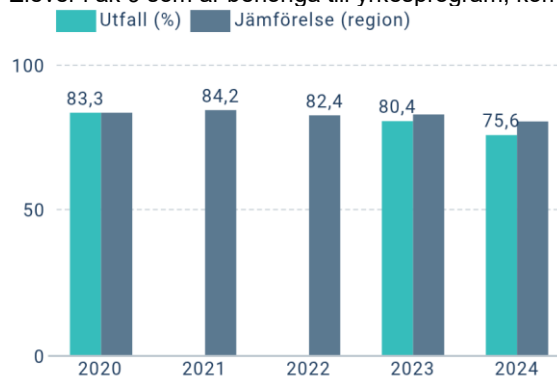

Kursdeltagare i komvux som har avslutat med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat eller avbrutit kurs under året (%)

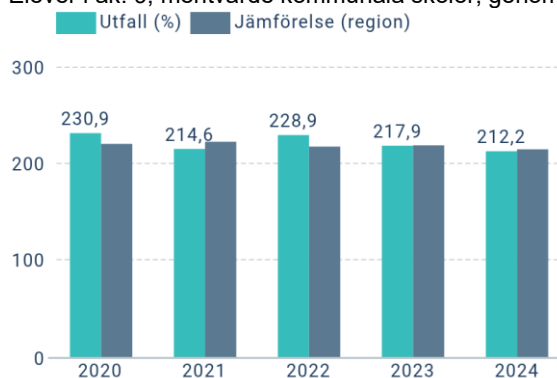

Kritisk kvalitetsindikator

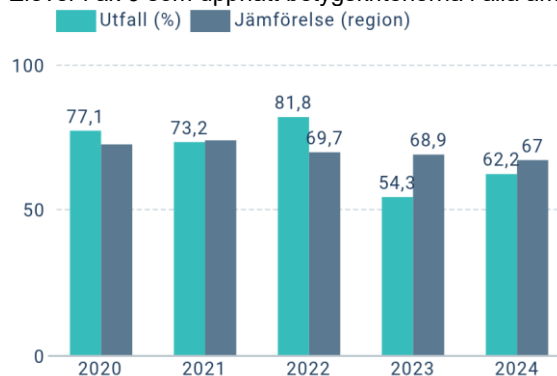
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)

Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)

Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)

3 UPPFÖLJNING EKONOMISKT UTFALL

3.1 Driftredovisning

Netto per ansvar t.o.m. Augusti 2025 i tkr

Beskrivning	Ack utfall t.o.m. perioden	Budget t.o.m. perioden	Avvikelse t.o.m. perioden Augusti	Årsbudget 2025	Prognos helår 2025	Avvikelse helår
5000 BU- nämnden	350	365	16	548	548	0
5100 BU- förvaltningen	2 647	2 347	-300	3 521	3 771	-250
5103 IKE grundskola, pedagogisk omsorg	1 628	1 670	42	2 506	2 756	-250
5104 Anpassad grundskola	2 727	2 499	-228	3 749	4 049	-300
5106 IKE och skolskjuts gy	17 434	17 589	155	26 384	26 084	300
5109 Skolskjuts grundskola	5 208	4 834	-374	7 251	8 001	-750
5110 Centrala elevhälsan	3 091	3 087	-4	4 631	4 631	0
5200 Fritid- och kultur - barn och unga	1 827	1 916	89	2 874	2 874	0
5300 Hagaskolan	22 258	22 025	-232	33 038	33 438	-400
5400 Snörrumskolan	11 876	11 860	-16	17 790	17 790	0
5600 Vuxenutbildning/ SFI	1 827	1 923	95	2 884	2 884	0
5720 Fritidshem	3 936	3 782	-154	5 673	5 823	-150
57** Förskolan	7 447	12 747	-287	19 121	19 371	-250
5502 Utsikten skola och boende	+/- 44 085	+/- 44 085	0	+/- 66 127	+/- 66 127	0
Summa	87 843	86 644	-1 198	129 970	132 020	-2 050

BUN beräknas vid 2025 års utgång att göra ett sammanlagt underskott mot budget med ca 2 050 tkr. Orsakerna till underskottet handlar främst om ökade kostnader för skolskjuts och administrativa program samt utökning i den anpassade grundskolan och en satsning på hemmasittande elever.

Kommentarer till över/underskott per ansvar:

5000 Barn och utbildningsnämnden Prognosen för nämnden är att budget följs

5100 FVC Barn och utbildningsförvaltningen

Prognosen är ett underskott på 250 tkr som beror på kraftigt ökade kostnader för administrativa verktyg. Bytet av administrationsprogram som används i förvaltningen har inneburit dubbla kostnader under 2025, utöver det har även kostnader för digitala prov tillkommit, samt ny modul för kvalitetsarbetet i skolan.

5103 IKE förskola, grundskola och pedagogisk omsorg Prognosen är ett underskott på 250 tkr. Fler elever i grundskola på annan ort, och ett nytt barn i privat pedagogisk omsorg jämfört med budget.

5104 Anpassad grundskola

Anpassad grundskola har från höstterminen 2025 verksamhet både på Hagaskolan och Snörrumskolan, då det nu finns elever i varje skolstadium. Detta innebär en ökning av verksamheten och en ökad kostnad jämfört med budget med ca 300 tkr.

5106 IKE och skolskjuts gymnasiet - Prognosen är ett överskott gentemot budget på 300 tkr. Färre IM-elever än vad som budgeterats, samt några utflyttningar både inom gy och agy, gör att prognosen blir en positiv avvikelse.

5109 Skolskjuts grundskola

På grund av flera efterdebiteringar som handlar om att bussbolaget fått köra mer och längre än vad som varit avtalat under 2023 och 2024 så är prognosen ett underskott för grundskolans skolskjuts på 750 tkr. Att körningarna inte stämmer med vad som avtalats beror på en något utökad skoldag samt en längre körväg.

5110 Centrala elevhälsan Prognosen är att budget följs.

5200 Fritid och kultur - barn och unga - Prognosen är att Fritid och kultur kommer att följa sin budget. Bidrag från Folkhälsomedel, Hållplats Dalsed samt kulturrådet finansierar delar av både ungdomsgården, kulturskolan, familjecentralen samt det pågående projektet med "läsinspiratörerna".

5300 Hagaskolan

Prognosen för Hagaskolan är ett underskott på 400 tkr. Underskottet beror på att skolan under läsåret 25/26 kommer att bemanna en del av verksamheten till att vara en "studieverkstad". Detta görs med förhoppningen att elever med hög frånvaro, anpassade studiegångar och åtgärdsprogram ska kunna klara sin skolgång på ett bättre sätt. Hagaskolan har i flera år haft en sådan här verksamhet men den har bemannats med personal som egentligen arbetar som resurser eller lärare i den vanliga undervisningen. Behovet har varit stort på att utöka verksamheten så att studieverkstaden har sin egen personal. Efter ett beslut som togs i nämnden våren 2025 så finns nu två tjänster i studieverkstaden. Utöver detta har ett stort antal nya chromebooks behövts att köpa in till. Budget för inköp i den omfattningen finns inte.

5400 Snörrumskolan Prognosen är att Snörrumskolan kommer att följa sin budget.

55 Utsikten skola och boende**

Vårens resultat blev ett positivt överskott på 170 tkr, som bokats in på Utsiktens balanskonto. För hösten så är prognosen just nu ett underskott på ca 250 tkr, vilket ger ett negativt årsresultat på ca 80 tkr. Vilka elever som kommer att fortsätta, sluta eller börja på Utsikten är i nuläget osäkert, i prognosen finns enbart de elever som skolan vet om dagens datum medräknade. (250905)

5600 Vux och SFI Prognosen är att budget kommer att följas.

57 Förskolan** - Förskolans prognos är ett underskott på 250 tkr. Anledningen är att det tillkommit fler barn med resursbehov jämfört med vad som funnits i budget.

5720 Fritidshem - Prognosen för fritidshem är ett underskott på ca 150 tkr, som beror på högre personalkostnader än vad som budgeterats, (timlöner).

3.2 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning

Anläggning	Beskrivning	Från datum	Till datum	Inköpspris	Ack avskrivningar	Kvarstående
100137	bord+stolar matsal förskola (Haga)	15-12-01	25-12-01	51 626	-50 335,28	1 290,72
100718	Lokalanpssning Toppens särboende	18-01-01	28-01-01	1 186 859	-909 925,32	276 933,68
100719	Bredband Toppens särboende	18-01-01	28-01-01	67 569	-51 802,76	15 766,24
100720	Brandlarm Särboende Toppens 7	18-01-01	27-07-01	84 463	-68 978,16	15 484,84
100748	Möbler Fågelvägen	18-10-01	28-04-01	141 933	-105 267,04	36 665,96
100804	Möbler fritid Haga	18-11-01	38-12-01	267 995	-90 588,36	177 406,64
100811	Klätterställning Utsikten	18-12-01	38-12-01	28 797	-9 719,32	19 077,68
100815	Möbler Gy. Almen	18-12-01	28-12-01	43 905	-29 635,84	14 269,16
100816	Möbler Gysä. Toppens	18-12-01	28-12-01	39 559	-26 701,88	12 857,12
100840	Möbler Hagaskolan	19-05-01	29-05-01	409 418	-259 298,08	150 119,92
100844	Äventyrsstaket Fågelvägen	19-06-01	29-06-01	40 000	-25 000,12	14 999,88
100845	Skärmväggar o Klädvagn Fågelvägen	19-06-01	29-07-01	59 173	-36 490,48	22 682,52
100885	Slöjdmaskim Hagaskolan träslöjd	20-09-01	30-08-31	77 615	-35 223,96	42 390,54
101046	Cromebooks 2023 Utsikten	23-08-01	26-07-31	88 125	-55 812,50	32 312,50
101047	Cromebooks 2023 Hagaskolan	23-08-01	26-07-31	462 657	-321 289,50	141 367,25
101060	Rastgård Almen	23-10-01	28-09-30	86 686	-33 229,71	53 456,49
101140	Inventarier Hagaskolan 2024	25-06-01	40-05-31	430 095	-7 168,26	422 926,54

Planerade/pågående investeringar är inköp av nya möbler till mellanstadiets klassrum, Slussen/studieverkstaden, bänkar att sitta på i korridorerna samt lärarskrivbord och nya stolar. Detta köps in under 2025 och 2026.

4 Sammanfattande analys

2025

Sammanfattning av året som helhet:

Det har överlag varit ett år som i många hänseenden präglats av omorganisation avseende främst ledningsorganisationen. Fritidshem övergår till rektorer i grundskola från hösten -25, anpassad grundskola startar återigen på Snörrumskolan samt att rektorerna i grundskolan även blir rektorer för anpassade grundskolan på respektive skola.

Fortsatt omorganisation har skett kring flera olika övergripande delar såsom skolskjuts, KAA, samordnare för anpassad grundskola mm med anledning av att ansvarig för dessa delar går i pension i oktober.

Anpassade grundskolan fortsätter att utvecklas och anpassas efter elever, verksamhet och lokaler samt startar i Snörrumskolans lokaler från höstterminen.

Skolsociala teamet enligt metoden Backa Barnet är en satsning som har börjat ge stor effekt men kräver anpassningar i verksamheterna.

Utsiktens godkännande av nationell idrottsutbildning NIU parabowling inom anpassat gymnasium är en spännande satsning som har krävt mycket arbete men som har fyllt sina platser och bedöms fungera väl.

Samlad bedömning/slutsatser av resultatet från uppföljningen av kvalitetsfaktorer, utvecklingsmål och ekonomiskt utfall?

Behörig personal har ökat och är hög i förskola och grundskola men lägre i fritidshem, gymnasium och vuxenutbildning. Orsaker till ökad behörighet bedöms dels vara att fler söker utannonserade tjänster, färre har slutat samt att i förskolan ser man en effekt av minskat antal barn som ger minskad personalstyrka och behörigheten är på 100%.

Problematisk skolfrånvaro fortsatt relativt hög i våra verksamheter samt att måluppfyllelsen har minskat. Dock märks redan en effekt av skolsociala teamets arbete som har fått skolfrånvaron att stanna upp något. Satsningen på skolsociala team enligt Backa Barnet bedöms ge god effekt och bryta problematisk skolfrånvaro.

Det ekonomiska resultatet beräknas tertial 2 är ett prognostiserat underskott på -2.050 mkr vilket är en försämring med ca -0,6 mkr jämfört med tertial 1. De främsta anledningarna till det är att bytet av elevadministrationssystem kostar betydligt mer än vad vi hade räknat med, ytterligare ökade skolskjutskostnader samt nya barn i förskolan med stora behov samt satsningen på förstärkt särskild undervisningsgrupp på Hagaskolan för åk 9 då 35% inte bedöms nå målen idag. Satsningen på Hagaskolan beviljades av BUN under våren för att minska antalet elever som inte når gymnasiebehörighet.

Vad drar vi för lärdomar? Utmaningar inför framtiden och vad kan göras bättre nästa år?

Utmaningar inför framtiden är att göra de anpassningar som krävs utifrån minskat barnantal och det ekonomiska läget samtidigt som verksamheterna ska hålla en hög kvalitet. Flera anpassningar är gjorda så större anpassningar är numera svåra att hitta, sedan kan man alltid skruva på flera delar såsom resursfördelning mm.

Det kommer att bli spännande att följa alla de delar som har omorganiserats under året samt som utvecklas i nya former. Bedömningen är att det är mer som handlar om utveckling i verksamheterna kommande år.

Sammanfattningsvis bedömer jag att barn- och utbildningsnämnden har en spännande vår bakom oss med en del utmaningar, omorganisationer men också mycket utveckling av våra verksamheter.

Budgetutmaningar finns men bedömningen är att det kan finnas en del åtgärder att göra som kan minska detta såsom återhållsamhet vid inköp och vikarieanskaffning.

Barn- och utbildningsnämnden

§ 46

Dnr BUN-2025-000005042

Budgetuppföljning 2025 (BUN) Delårsbokslut, tertial 2

Sammanfattning av ärendet

Controller Maria Eriksson redovisar ärendet tillsammans med stf förvaltningschef Marie Alhede.

Syftet med delårsberättelsen är att vara ett stöd för uppföljning och analys för perioden januari till augusti 2025 och för att visa hur mål och ambitioner samspelar med nämndens ekonomiska resultat.

Budgetprognosen är en bedömning av hur kostnaderna förhåller sig till budgeten på helår. Årligen genomförs en uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti i form av delårsbokslut och prognos för tertial 2.

Barn och utbildningsnämndens (BUN) resultat till och med augusti är ett minusresultat på 1 198 tkr. Orsakerna till underskottet är främst; ökade kostnader för skolskjuts, övergång till nytt elevadministrationssystem samt utökning i den anpassade grundskolan och en satsning på hemmasittande elever. Barn och utbildningsförvaltningens prognostiserade prognos för helår 2025 visar i dagsläget på ett underskott med ca 2 050 tkr. För detaljerad information se underlag.

Förslag till beslut är att nämnden godkänner förvaltningens verksamhetsberättelser och delårsbokslut tertial 2. Åtgärdsförslag för att eventuellt komma i balans är bland annat allmän återhållsamhet inom verksamheterna samt utreda förslag på att minska de totala kostnaderna i verksamheterna (exkl Utsikten) med 0,6%, vilket skulle innebära ca 770 tkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse *Budgetuppföljning tertial 2 2025 Barn- och utbildningsnämnden (BUN)* daterad 2025-09-12

Verksamhetsberättelse tertial 2, 2025 BUN-nämnden

Verksamhetsberättelse tertial 2, 2025 Fritid och kultur, barn och unga

Verksamhetsberättelse tertial 2, 2025 Hagaskolan

Verksamhetsberättelse tertial 2, 2025 Snörrumskolan

Verksamhetsberättelse tertial 2, 2025 Utsikten, pedagogisk verksamhet

Verksamhetsberättelse tertial 2, 2025 Utsikten boende

Verksamhetsberättelse tertial 2, 2025 Vuxenutbildning

Verksamhetsberättelse tertial 2, 2025 Förskola

Verksamhetsberättelse tertial 2, 2025 Fritidshem

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämndens beslut

Barn- och utbildningsnämnden godkänner verksamhetsberättelser och delårsbokslut tertial 2.

Barn- och utbildningsnämnden påminner verksamheterna om att ha en restriktiv hållning vid inköp och vikarieanskaffning under kvarvarande år 2025.

Förvaltningen får i uppdrag att utreda förslag på anpassningar för att minska kostnaderna i verksamheterna.

Expedieras till

Förvaltningschef, Anna Andersson

KF

Budgetuppföljning tertial 2 2025 Barn- och utbildningsnämnden (BUN)

Bakgrund

Budgetuppföljning tertial 2 2025 görs per 31 augusti och presenteras vid BUN-nämndens arbetsutskott 10 september samt nämndens sammanträde 24 september.

En prognos är en bedömning av hur kostnaderna förhåller sig till budget per helår. Förutsättningar för budgetansvariga kan ändra sig under året, som exempelvis förändrat antal barn i verksamheten eller ökade/minskade sjukskrivningar med mera. Men bedömningen grundar sig på en sannolik utveckling under året.

I denna tjänsteskrivelse är prognosen sammanställd i siffror med korta analyser för respektive verksamhet, för mer utförlig analys redovisas detta i respektive verksamhetsberättelse tertial 2 som finns bifogade.

Budgetuppföljning tertial 2, BUN

Nedan redovisas prognos per ansvar med analys för respektive ansvar nedan.

Beskrivning	Ack utfall t.o.m. perioden	Budget t.o.m. perioden	Avvikelse t.o.m. perioden Augusti	Årsbudget 2025	Prognos helår 2025	Avvikelse he
5000 BU-nämnden	350	365	16	548	548	0
5100 BU-förvaltningen	2 647	2 347	-300	3 521	3 771	-250
5103 IKE grundskola, pedagogisk omsorg	1 628	1 670	42	2 506	2 756	-250
5104 Anpassad grundskola	2 727	2 499	-228	3 749	4 049	-300
5106 IKE och skolskjuts gy	17 434	17 589	155	26 384	26 084	300
5109 Skolskjuts grundskola	5 208	4 834	-374	7 251	8 001	-750
5110 Centrala elevhälsan	3 091	3 087	-4	4 631	4 631	0
5200 Fritid- och kultur - barn och unga	1 827	1 916	89	2 874	2 874	0
5300 Hagaskolan	22 258	22 025	-232	33 038	33 438	-400
5400 Snörrumskolan	11 876	11 860	-16	17 790	17 790	0
5600 Vuxenutbildning / SFI	1 827	1 923	95	2 884	2 884	0
5720 Fritidshem	3 936	3 782	-154	5 673	5 823	-150
57** Förskolan	7 447	12 747	-287	19 121	19 371	-250
5502 Utsikten skola och boende	+/- 44 085	+/- 44 085	0	+/- 66 127	+/- 66 127	0
Summa	87 843	86 644	-1 198	129 970	132 020	-2 050

Kommentarer till prognostiserat utfall helår (överskott/underskott):**Prognostiserad utfall helår (överskott/underskott)**

BUN beräknas vid 2025 års utgång att göra ett sammanlagt underskott mot budget med ca 2 050 tkr. Orsakerna till underskottet handlar främst om ökade kostnader för skolskjuts, övergång till nytt elevadministrationssystem samt utökning i den anpassade grundskolan och en satsning på hemmasittande elever.

5000 Barn och utbildningsnämnden

Prognosen för nämnden är att budget följs

5100 FVC Barn och utbildningsförvaltningen

Prognosen är ett underskott på 250 tkr som beror på kraftigt ökade kostnader för administrativa verktyg. Bytet av administrationsprogram som används i förvaltningen har inneburit dubbla kostnader under 2025, utöver det har även kostnader för digitala prov tillkommit, samt ny modul för kvalitetsarbetet i skolan.

5103 IKE förskola, grundskola och pedagogisk omsorg

Prognosen är ett underskott på 250 tkr. Fler elever i grundskola på annan ort, och ett nytt barn i privat pedagogisk omsorg jämfört med budget.

5104 Anpassad grundskola

Anpassad grundskola har från höstterminen 2025 verksamhet både på Hagaskolan och Snörrumskolan, då det nu finns elever i varje skolstadium. Detta innebär en utökning av verksamheten och en ökad kostnad jämfört med budget med ca 300 tkr.

5106 IKE och skolskjuts gymnasiet

Prognosen är ett överskott gentemot budget på 300 tkr. Färre IM-elever än vad som budgeterats, samt några utflyttningar både inom gy och agy, gör att prognosen blir en positiv avvikelse.

5109 Skolskjuts grundskola

På grund av flera efterdebiteringar som handlar om att bussbolaget fått köra mer och längre än vad som varit avtalat under 2023 och 2024 så är prognosen ett underskott för grundskolans skolskjuts på 750 tkr. Att körningarna inte stämmer med vad som avtalats beror på en något utökad skoldag samt en längre körväg.

5110 Centrala elevhälsan

Prognosen är att budget följs.

5200 Fritid och kultur - barn och unga

Prognosen är att Fritid och kultur kommer att följa sin budget. Bidrag från Folkhälsomedel, Hållplats Dals Ed samt Kulturrådet finansierar delar av både ungdomsgården, kulturskolan, familjecentralen samt det pågående projektet med "läsinspiratörerna".

5300 Hagaskolan

Prognosen för Hagaskolan är ett underskott på 400 tkr. Underskottet beror på att skolan under läsåret 25/26 kommer att bemanna en del av verksamheten till att vara en "studieverkstad". Detta görs med förhoppningen att elever med hög frånvaro, anpassade studiegångar och åtgärdsprogram ska kunna klara sin skolgång på ett bättre sätt. Hagaskolan har i flera år haft en sådan här verksamhet men den har bemannats med personal som egentligen arbetar som resurser eller lärare i den vanliga undervisningen. Behovet har varit stort på att utöka verksamheten så att studieverkstaden har sin egen personal. Efter ett beslut som togs i nämnden våren 2025 så finns nu två tjänster i studieverkstaden. Utöver detta har ett stort antal nya chromebooks behövts att köpa in till. Budget för inköp i den omfattningen finns inte.

5400 Snörrumskolan

Prognosen är att Snörrumskolan kommer att följa sin budget.

55 Utsikten skola och boende**

Vårens resultatet blev ett positivt överskott på 170 tkr, som bokats in på Utsiktens balanskonto. För hösten så är prognosen just nu ett underskott på ca 250 tkr, vilket ger ett negativt årsresultat på ca 80 tkr. Vilka elever som kommer att fortsätta, sluta eller börja på Utsikten är i nuläget osäkert, i prognosen finns enbart de elever som skolan vet till och med dagens datum medräknade (2025-09-05).

5600 Vux och SFI

Prognosen är att budget kommer att följas.

57 Förskolan**

Förskolans prognos är ett underskott på 250 tkr. Anledningen är att det tillkommit fler barn med resursbehov jämfört med vad som funnits i budget.

5720 Fritidshem

Prognosen för fritidshem är ett underskott på ca 150 tkr, som beror på högre personalkostnader än vad som budgeterats, (timlöner).

Förslag på åtgärder och konsekvenser av dessa

Den negativa avvikelserna beror till stor del av ökade kostnader för skolskjuts, där prognosen är -750 tkr i avvikelse mot budget och stor del beror på tillkommande kostnader som inte debiterades läsår 23/24. Utöver det har övergången till nytt elevadministrationssystem överskridit de beräknade kostnaderna samt utökade kostnader för bla DNP så att det sammanlagt hamnar på ca -250 tkr. Dessutom beviljades Hagaskolan 300 tkr för förstärkt särskild undervisningsgrupp hösten 2025 trots att inte ytterligare medel tillsattes vilket tillsammans med inköp av chromebooks gör att Hagaskolan har ett prognostiserat underskott på -400 tkr. Utökningen i den anpassade grundskolan är större än vad man prognostiserade inför budget vilket skapat delar av det underskottet. Sammantaget innebär det att 1 mkr är svärpåverkbara kostnader för skolskjuts och byte av elevadministrationssystem och DNP. 300 tkr är beviljade till Hagaskolan. Det innebär att 750 tkr är den del av underskottet som mer tillhör direkt verksamhet utan särskilda tillskottsbeslut och som därför lättare kan påverkas.

Förslag på åtgärder för att komma i balans med 750 tkr är allmän återhållsamhet inom verksamheterna - minska de totala kostnaderna i verksamheterna (exklusive Utsikten) med 0,6%, vilket skulle innebära ca 770 tkr. För övrig del av underskottet krävs mer omfattande åtgärder.

Konsekvenser för verksamheten

BUN har stor andel opåverkbara kostnader (köp av huvudverksamhet, hyror) som gör att återhållsamheten behöver ske inom ramen för andra verksamhetskostnader samt personalkostnader. Men vi hoppas att det inte kommer innebära så stora konsekvenser för verksamheterna.

Förslag till beslut

BUN-nämnden beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att utreda förslag på anpassningar i enlighet med förslaget att se över;

- Allmän återhållsamhet inom verksamheterna. Att minska de totala kostnaderna i verksamheterna (exkl Utsikten) med 0,6 %, skulle innebära ca 770 000 kronor.

I tjänsten

Maria Eriksson
Controller

Anna Andersson
Förvaltningschef

Denna tjänsteskrivelse har hanterats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Verksamhetsberättelse tertial 2, 2025

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE	3
2 UPPFÖLJNING GRUNDUPPDRAGET	4
2.1 SAMMANFATTNING GRUNDUPPDRAG	4
2.2 UPPFÖLJNING AV KRITISKA KVALITETSFAKTORER.....	4
2.2.1 Kundnytta	4
2.2.2 Medarbetarnytta	6
2.2.3 Ekonominytta	7
3 UPPFÖLJNING UTVECKLINGSMÅL.....	9
3.1 Utvecklingsområde: Personal- och kompetensförsörjning	9
3.1.1 Utvecklingsmål: Minska behovet av timanställda.	9
3.2 Utvecklingsmål: Alla befattningar inom socialförvaltningen ska ha en uppdragsbeskrivning.....	9
3.3 Utvecklingsmål: Öka andel medarbetare som arbetar 100%	10
3.4 Utvecklingsmål: Öka skattningspoängen i SKR:s omställning till ny socialtjänstlag.	10
4 UPPFÖLJNING EKONOMISKT UTFALL	11
4.1 Driftredovisning	11
4.2 Investeringsredovisning	14
5 Sammanfattande analys.....	15

1 HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Under perioden fram till och med augusti 2025 (T2) har flera viktiga insatser genomförts inom socialförvaltningen med syfte att stärka bemanningsarbetet, utveckla kompetens och förbättra det strategiska resursutnyttjandet samt förbereda och genomföra omställningar med anledning av att den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft den 1 juli 2025.

Arbetet med Heltidsresan har intensifierats ytterligare och en projektledare är nu anställd på del av tjänst. Fokus har legat på att fortsätta skapa förutsättningar för en hållbar heltidsorganisation där medarbetarnas arbetstid används effektivt, samtidigt som arbetsmiljö och kvalitet säkerställs.

I detta arbete har så kallade "resurspass" haft en central roll. För att förbättra styrning och uppföljning av både resurspass och överkapacitet används personalsystemet mer effektivt genom registrering av aktiviteter. Detta ger mer detaljerad statistik och en tydligare bild av hur resurserna används, vilket i sin tur skapar bättre planeringsförutsättningar och mer effektiv resursfördelning.

Bemanningshandboken har reviderats i syfte att skapa en tydligare och mer enhetlig vägledning för bemanningsarbetet inom hela förvaltningen. För att uppnå långsiktig effekt krävs fortsatt arbete med att säkerställa efterlevnad och tillämpning av handbokens innehåll i det dagliga arbetet.

För att främja samverkan och gemensam förståelse har en kick-off genomförts med samtliga enhetschefer samt arbetsplats- och skyddsombud. Syftet var att stärka samarbetet, förmedla gemensamma mål och skapa en plattform för fortsatt utveckling av verksamheten och arbetet med Heltidsresan.

I linje med detta har även en utbildning i bemanningsekonomi hållits för samtliga chefer samt för nyckelpersoner som arbetar med bemanning och schemaläggning. Målet har varit att höja kunskapsnivån och skapa förståelse för de ekonomiska aspekterna kopplade till bemanning.

Arbetet med att skapa strukturer för ökad samverkan mellan legitimerad personal, biståndshandläggare och enhetschefer har fortsatt under perioden. Syftet är att stärka kvalitet, arbetsmiljö och effektivitet genom tydligare roller, gemensam planering och bättre resursanvändning. Detta bidrar till en mer sammanhållen vård och omsorg, i linje med omställningen till ny socialtjänstlag och Nära vård.

Efter ikraftträdandet av den nya socialtjänstlagen den 1 juli har arbetet fortsatt med att införa de förändringar som krävs. Detta inkluderar nya rutiner, samverkansformer och en uppdaterad delegationsordning för att säkerställa att lagens intentioner omsätts i praktiken. Arbetet har skett i nära dialog mellan olika funktioner och med stöd av Socialstyrelsens vägledningar.

Kompetens- och utvecklingsplanen som togs fram inför 2025 har följts upp fortlöpande under perioden. Parallellt har ombudsrollerna organiserats och planerats för hela förvaltningen, i syfte att säkerställa att rätt stöd finns på rätt plats.

Under mars/april har det varit ett fortsatt högt tryck på platser inom äldreomsorgen, både vad gäller korttidsplatser och särskilda boenden (SÄBO). Behovet har överstigit tillgången, vilket lett till att extra platser tillfälligt tagits i bruk på Edsgärdet (Lilla Sunnan) och Hagalid (Björken).

Sommaren 2025 – ansträngd men fungerande verksamhet

Sommaren har varit ansträngd inom stora delar av socialförvaltningen, särskilt inom äldreomsorgen och den kommunala primärvården. Höga omsorgsbehov har medfört ett ökat behov av förstärkning. Övertidsuttaget har varit högt, och sommarvikarier har introducerats ända in i första semesterperioden.

Trots dessa utmaningar har sommaren fungerat väl. Det har funnits en stark vilja och ett stort engagemang bland medarbetarna att hjälpa åt och stötta varandra, vilket varit avgörande för att upprätthålla kvaliteten i verksamheten under perioden.

Samtidigt har inflödet av ansökningar till särskilda boenden (SÄBO) fortsatt vara högt, och ett ökat antal bifall har medfört att förvaltningen inte kunnat verkställa alla beslut inom tre månader. Detta innebär att rapportering har behövt ske till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), enligt gällande regelverk.

Som en del av arbetet med att möta det ökade behovet förbereds nu att fem platser inom SÄBO permanentas. Syftet är att öka kapaciteten och därmed förbättra förutsättningarna att kunna verkställa beslut om särskilt boende inom föreskriven tid.

2 UPPFÖLJNING GRUNDUPPDRAGET

2.1 SAMMANFATTNING GRUNDUPPDRAG

Socialnämnden

Socialnämnden

Socialförvaltningen ska verka för att beslutade insatser leder till ett gott och självständigt liv för de som är i behov av vårt stöd.

Uppgifterna - Vi ska...	Vi skall aktivt arbeta för att ge enskilda människor det stöd, den service, den vård och det skydd som finns fastställd i gällande lagstiftning, för att därigenom skapa förutsättningar för dem att leva ett gott och självständigt liv utifrån sina förutsättningar
Syftet - För att/Så att...	Enskilda får det stöd, service och den vård de behöver för att leva ett skäligt och självständigt liv utifrån sina förutsättningar
Målgrupperna- Åt/till/för...	Barn-unga, personer med missbruksproblem, äldre människor, personer med funktionsnedsättning, personer med behov av kommunal hälso- och sjukvård, personer som stödjer och vårdar anhöriga, skuldsatta personer, brottsoffer

2.2 UPPFÖLJNING AV KRITISKA KVALITETSFAKTORER

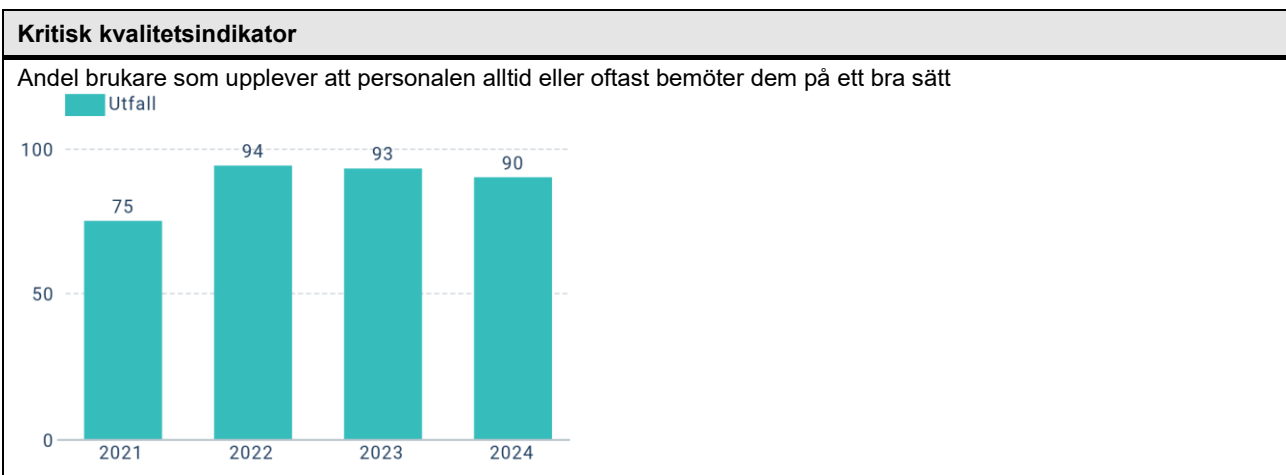
2.2.1 Kundnytta

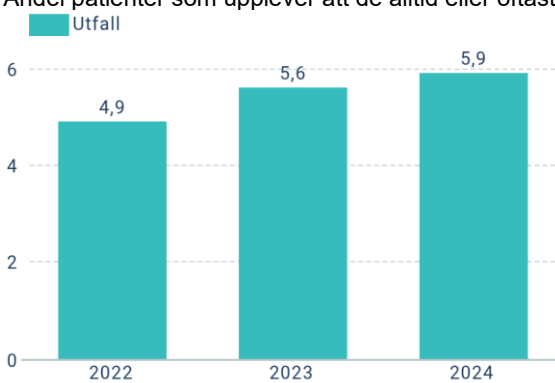
2.2.1.1 Bra bemötande

Bra bemötande

Kommentar

Kvalitetsfaktorn följs upp per helår.

Kritisk kvalitetsindikator								
Andel patienter som upplever att de alltid eller oftast får ett bra bemötande av legitimerad personal								
Utfall <table><thead><tr><th>År</th><th>Utfall</th></tr></thead><tbody><tr><td>2022</td><td>4,9</td></tr><tr><td>2023</td><td>5,6</td></tr><tr><td>2024</td><td>5,9</td></tr></tbody></table>	År	Utfall	2022	4,9	2023	5,6	2024	5,9
År	Utfall							
2022	4,9							
2023	5,6							
2024	5,9							
Andelen nöjda klienter/brukare								
Inga tillgängliga data								
Andelen brukare som upplever ett gott bemötande								
Inga tillgängliga data								

2.2.1.2 Delaktighet, självbestämmande och integritet

Delaktighet, självbestämmande och integritet

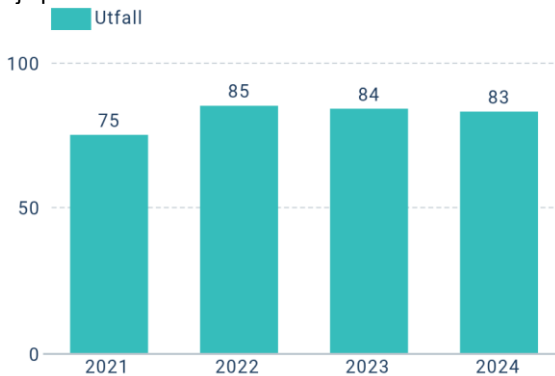

Kommentar

Kvalitetsfaktorn följs upp per helår.

Kritisk kvalitetsindikator

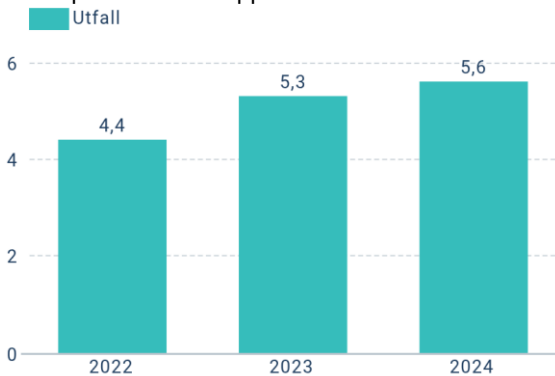
Andel brukare som upplever att personalen alltid eller oftast tar hänsyn till brukarens åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras?

A bar chart with a teal color scheme. The y-axis is labeled from 0 to 100 in increments of 50. The x-axis shows the years 2021, 2022, 2023, and 2024. Each bar has its value labeled on top: 75 for 2021, 85 for 2022, 84 for 2023, and 83 for 2024. A legend indicates 'Utfall' with a teal square.

År	Utfall
2021	75
2022	85
2023	84
2024	83

Andel patienter som upplever att de alltid eller oftast är delaktiga i sin vård

A bar chart with a teal color scheme. The y-axis is labeled from 0 to 6 in increments of 2. The x-axis shows the years 2022, 2023, and 2024. Each bar has its value labeled on top: 4,4 for 2022, 5,3 for 2023, and 5,6 for 2024. A legend indicates 'Utfall' with a teal square.

År	Utfall
2022	4,4
2023	5,3
2024	5,6

2.2.1.3 Trygghet och (rätts-)säkerhet

Trygghet och (rätts-)säkerhet

Kommentar

Kvalitetsfaktorn följs upp per helår.

Kritisk kvalitetsindikator

Andel patienter som alltid eller oftast upplever trygghet med kommunens legitimerade personal

Utfall

4,8

5,7

5,8

2022

2023

2024

Andel brukare som alltid eller oftast upplever förtroende för personalen

Utfall

86

93

88

2022

2023

2024

Andel utredningar som håller god kvalitet enligt lagar och förordningar.

Inga tillgängliga data

2.2.2 Medarbetarnytta

2.2.2.1 Motivation

Motivation

Kommentar

Kvalitetsfaktorn följs upp per helår.

Kritisk kvalitetsindikator
Medelvärdet på följande 3 frågor avseende motivation, 1a. Mitt arbete känns meningsfullt. 1b. Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete. 1c. Jag ser framemot att gå till arbetet. Inga tillgängliga data

2.2.2.2 Ledarskap

Ledarskap

Kommentar

Kvalitetsfaktorn följs upp per helår.

Kritisk kvalitetsindikator
Medelvärdet på följande 3 frågor avseende ledarskap, 2a. Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser. 2b. Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare. 2c. Min närmaste chef ger min förutsättningar att ta ansvar för mitt arbete. Inga tillgängliga data

2.2.2.3 Styrning

Styrning

Kommentar

Kvalitetsfaktorn följs upp per helår.

Kritisk kvalitetsindikator
Medelvärdet på följande 3 frågor avseende styrning, 3a. Jag är insatt i min arbetsplats mål. 3b. Min arbetsplats mål följs upp och utvecklas på ett bra sätt. 3c. Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete. Inga tillgängliga data

2.2.3 Ekonominytta

2.2.3.1 Effektivitet och kvalitet

Effektivitet och kvalitet

Kommentar

Bedömningen är att kvalitetsfaktorn når en godkänd nivå.

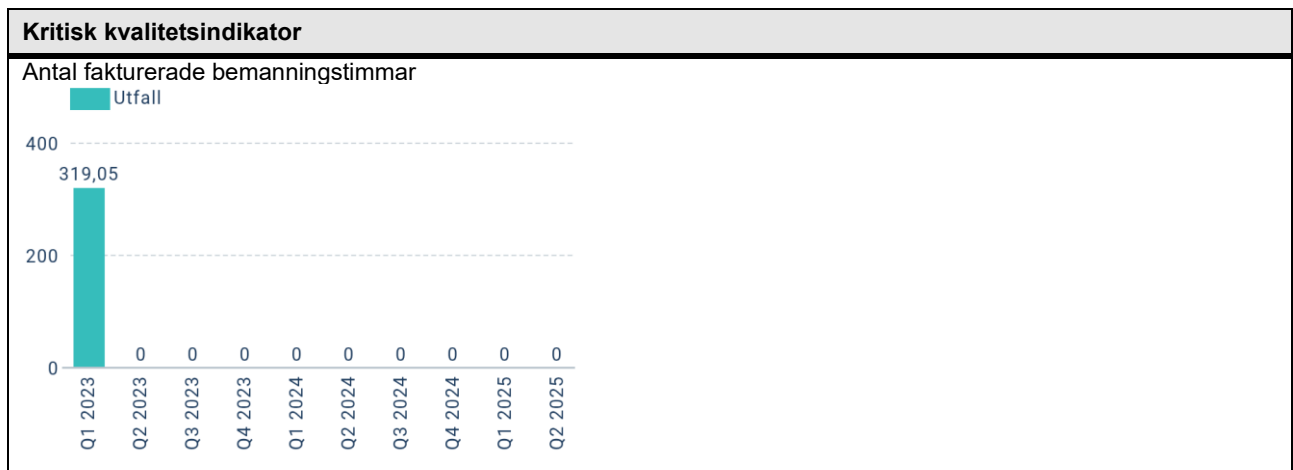
Effekterna av resultatet är en god och säker vård på hemmaplan samt inga utgifter för betalplatser. I nom området effektivitet och kvalitet kan vi se att verksamheten, precis som föregående år, har klarat av att ta hem alla utskrivningsklara patienter inom avtalad tid och därmed undvikit betaldagar. För att möta det ökade behovet inför sommaren utökades antalet korttidsplatser tillfälligt under perioden maj till augusti. Detta bidrog till att upprätthålla ett bra patientflöde.

Under Q1 och Q2 2025 har Socialförvaltningen haft 0 fakturerade bemanningstimmar. Jämfört med 2023 är detta en förbättring då hemtjänsten under Q1 2023 hade en enhetschef från bemanningsföretag.

Kritisk kvalitetsindikator

Antal betaldagar för utskrivningsklara patienter

Tidpunkt	Utfall
Jan 2023	0
Mar 2023	0
Maj 2023	0
Jul 2023	0
Sep 2023	0
Nov 2023	0
Jan 2024	0
Mar 2024	0
Maj 2024	0
Jul 2024	0
Sep 2024	0
Nov 2024	0
Jan 2025	0
Mar 2025	0
Maj 2025	0
Jul 2025	0

3 UPPFÖLJNING UTVECKLINGSMÅL

3.1 Utvecklingsområde: Personal- och kompetensförsörjning

Socialförvaltningen har stora framtida utmaningar gällande personal- och kompetensförsörjning. Denna utmaning behöver mötas genom att skapa en tydlig handlingsplan för hur vi kan uppfattas som en attraktiv arbetsgivare och både bibehålla och rekrytera personal. Vi ska också verka för att skapa förutsättningar för att en högre andel av våra medarbetare ska kunna arbeta heltid. Vi behöver arbeta för att öka rörligheten mellan våra verksamheter. Syftet med det kan ses både ur ett medarbetar- och ur ett effektivitetsperspektiv. Hur gör vi för att fler unga ska söka sig till vård- och omsorgsyrsken?

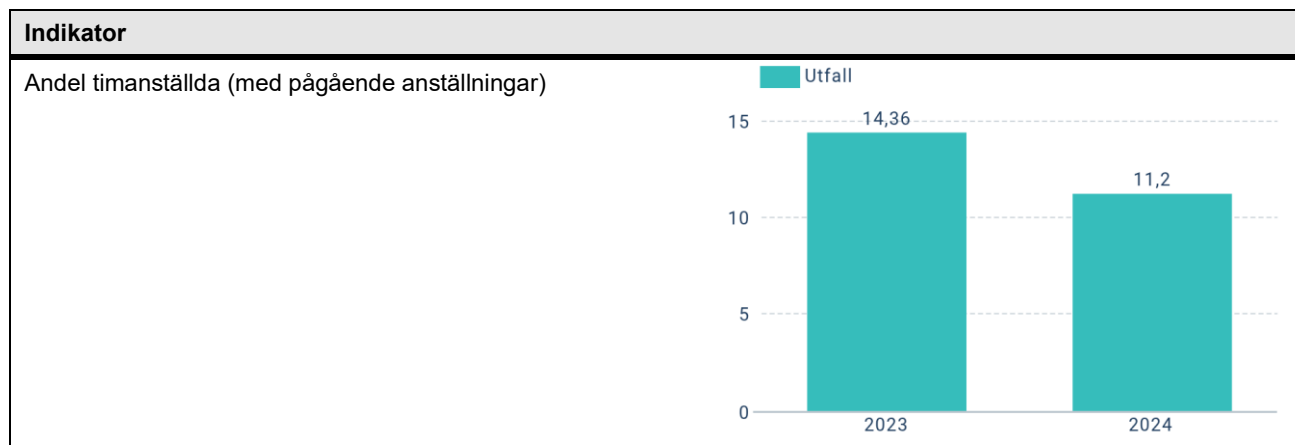
3.1.1 Utvecklingsmål: Minska behovet av timanställda.

Socialförvaltningen har stora framtida utmaningar gällande personal- och kompetensförsörjning. Vi behöver säkerställa att det finns tillräckligt mycket personal för att kunna minska antalet timanställda i verksamheten och för att ha den kompetens som krävs.

Målet är att vara under 17 %, som är Socialstyrelsens definition på en god nivå.

Kommentar

Ska utvärderas en gång om året i slutet av året.

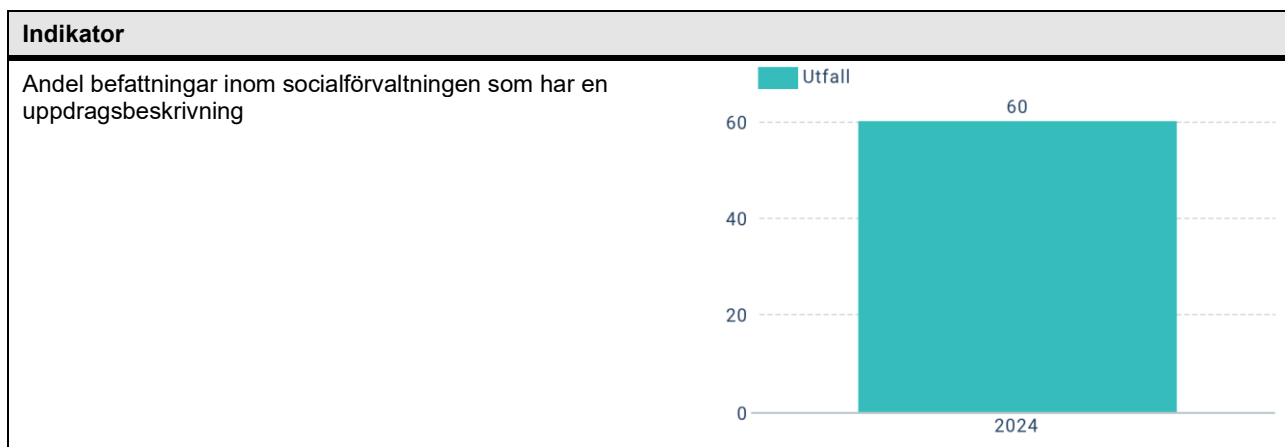
3.2 Utvecklingsmål: Alla befattningar inom socialförvaltningen ska ha en uppdragsbeskrivning

För att kunna utföra sitt grunduppdrag är det viktigt att det finns en uppdragsbeskrivning.

Kommentar

Målet är delvis uppfyllt. Många av socialförvaltningens befattningar har en uppdragsbeskrivning. En del av de som är upprättade är i behov av revidering och detta arbete kommer göras under hösten. Det saknas uppdragsbeskrivning för enhetschef och administrativa tjänster inom förvaltningen vilket kommer upprättas under hösten 2025.

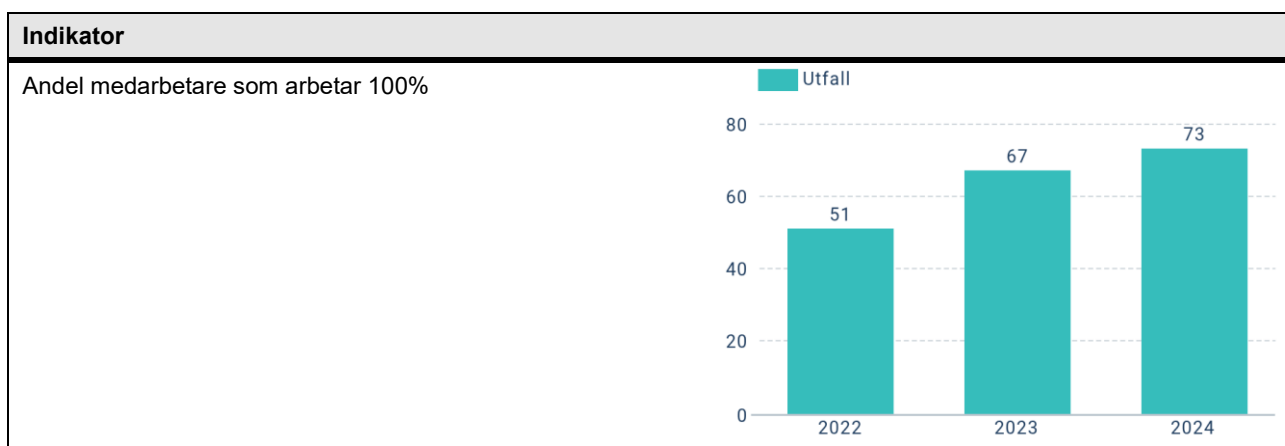

3.3 Utvecklingsmål: Öka andel medarbetare som arbetar 100%

Socialförvaltningen har stora framtida utmaningar gällande personal- och kompetensförsörjning. Vi behöver säkerställa att det finns tillräckligt med personal för att klara utföra vårt grunduppdrag.

Kommentar

Ska utvärderas en gång om året i slutet av året.

3.4 Utvecklingsmål: Öka skattningspoängen i SKR:s omställning till ny socialtjänstlag.

Socialförvaltningen ska arbeta mer förebyggande och med lättillgängliga insatser samt arbeta medvetet med jämlika och jämställda levnadsvillkor. Allt arbete ska bygga på evidens och vara kunskapsbaserad.

Kommentar

Utvecklingsmål följs upp per helår.

Indikator	
Antal skattningspoäng enligt SKR:s mätverktyg.	Inga tillgängliga data

4 UPPFÖLJNING EKONOMISKT UTFALL

4.1 Driftredovisning

Netto per ansvar t.o.m. Augusti 2025 i tkr

Beskrivning	Ack utfall t.o.m. perioden	Budget t.o.m. perioden	Avvikelse t.o.m. perioden Augusti	Årsbudget 2025	Prognos helår 2025	Avvikelse helår
7100 Förvaltnings chef	3 612	5 162	1 550	7 743	5 800	1 943
7200 Enhetschef IFO	16 741	14 937	-1 804	22 405	26 550	-4 145
7300 Enhetschef Hemtjänst	18 352	17 268	-1 084	25 902	27 317	-1 415
7400 Enhetschef Hemsjukvård /Rehab	14 041	13 198	-843	19 797	20 910	-1 113
7600 Enhetschef Bistånd	1 721	1 576	-145	2 365	2 480	-115
75- LSS	27 955	27 476	-478	41 174	42 420	-1 208
771 Edsgärdet	18 540	16 540	-1 999	24 810	27 545	-2 735
772 Hagalid	10 920	10 363	-556	15 545	16 419	-874
Summa	111 882	106 520	-5 359	159 779	169 441	-9 662

Prognostiserad utfall helår (överskott/underskott)

Socialnämnden beräknar i delårsprognos göra ett sammanlagt underskott mot budget med ca 9 662 tkr. Beräknat underskott vid beslutat anslag som ligger under kommunfullmäktige på 2,4 mkr - 7 272 tkr. Orsakerna till underskottet är: fler beslut att verkställa jämfört med vad budget medger, fler och mer komplexa patientuppdrag i samband med omställningen till god och nära vård, fler och dyrare placeringar, ekonomiskt bistånd ligger kvar på hög nivå, utökade personalkostnader i samband med heltidsresan samt höga kostnader för sjukfrånvaro och övertid för en del verksamheter. Edsgärdet har öppnat 5 permanenta SÄBO platser vilket medför utökning av volym samt kostnader för verksamheten. IFO och LSS har lyckats att sänka sina kostnader i jämförelse med T1 Prognos på grund av volymminskning och förändringar inom LSS.

7100 - Socialnämndens förvaltningskontor

Förvaltningschefens ansvar beräknas vid årets slut gå med ett överskott på ca 1 943 tkr, vilket till största del är kopplat till statsbidrag. I prognosen beräknas även ett litet överskott för personalkostnader, pga en deltidssjukskrivning.

7200- Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorg har sammanlagt 10 placeringar i nuläget. Där 3 av dem är konsulenter, 5 familjehem och 2 utredningshem. IFO har fått två institutionsplaceringar med start 31/7 respektive 6/8 som kostar 30 tkr/dygn som sedan blir placerade i familjehem från 1/11 med beräknad kostnad på 313 tkr. Ekonomiskt bistånd ligger bättre än i tidigare prognos T1 (-800 tkr vs -1 mnkr) men ger fortsatt stor avvikelse mot budget 2025. Den sammanlagda prognosen för individ och familjeomsorg 2025 är ett underskott på 4,1 mnkr.

7300 - Hemtjänst

Hemtjänsten har en budget som förväntas kunna hantera i genomsnitt 105 brukare per månad. Antalet brukare har varierat mellan 105-119. Hemtjänsten har haft mycket övertid och sjukfrånvaro, vilket lett till höga kostnader. Under perioden har enheten även haft en överanställning av personal, men aktivt arbetat för att inte ersätta när personal slutat för att minska personalkostnaderna. Dubbelbemanning har ökat och Hemtjänsten har haft en utökning från våren med mer än 2 heltidstjänster för att möta det utökade behovet. Prognosen för året är ett underskott på ca 1415 tkr.

7400 - Hemsjukvård och Rehab

Hemsjukvården och rehab påverkas av att man har fler och mer komplexa patientärenden inom äldreomsorgen. Enheterna arbetar med överanställning då det inte finns vikarier att få tag på för att undvika bemanningsföretag som är mycket kostsamt, men också innebär en lägre kvalitet. Det prognosticerat underskottet inom hemsjukvården beror delvis på överanställning, sjukskrivningar men också ökade chefskostnader i samband med chefsbyte. Prognostiserat överskott för rehab är kopplat till lägre personalkostnader i början på året pga vakant tjänst.

Sammantaget blir prognosen ett underskott på ca 1113 tkr.

75 - LSS och socialpsykiatri

I början på året avslutades ett stort personligt assistansärende under januari vilket krävde dubbelassistans med övertidskostnader. I februari avslutades också ett långt rehabärende med en överenskommelse mellan arbetsgivare, facklig representant och medarbetare, som medförde en kostnad för verksamheten. Under första månaderna har flera verksamheter inom LSS haft mycket sjukfrånvaro, som lett till kostnader för sjuklön samt lön till timvikarier. Stora delar av underskottet för T2 har hämtats in och underskottet har nästan halverats på grund av att assistansen under första kvartalet som krävde dubbelassistans med övertidskostnader samt personalkostnader efter avslutat ärende. På gruppbostäderna har personalbemanningen justerats och schema anpassats vilket gjorde att personalkostnaderna har minskat.

Total prognos för året är ett underskott på ca 1,2 mln kr inom LSS.

7600 - Biståndsenheten

Prognosen för biståndsenheten är minus 115 tkr vilket beror på vikariekostnader under sommar (50% sjukskrivning).

77 - SÄBO och korttid

Under perioden har både Edsgärdet och Hagalid haft hög sjukfrånvaro. En del brukare har också haft utökade behov och korttiden har haft ett högt tryck, som krävt personalförstärkning. Grundbemanningen räcker inte till de stora behov som verksamheterna har.

Heltidsresan medför krav på en annan resursfördelning. Enheterna har överkapacitet på framförallt eftermiddagar, som inte alltid går ut. En del av överkapaciteten finansieras av statsbidrag, men inte allt.

Edsgärdet har fått 2 utökade platser från den 7 april och från och med den 9 september är det sammanlagt 5 utökade platser i jämförelse med budget.

Prognosen för Edsgärdet och Hagalid är ett underskott på 2735 tkr respektive 874 tkr vid årets slut.

Förslag till åtgärder för att komma i balans

1. Arbeta för en god arbetsmiljö, låg sjukfrånvaro samt minska antal övertidstimmar. Arbeta mer med ökat medarbetarskap och dialog kring arbetsplatsetik (krav och förväntningar).
2. Arbeta med personal- och kompetensförsörjningsstrategi samt schema och bemanning tillsammans med projektledare i Socialförvaltningens ledningsgrupp. Arbete pågår i nuläget att anpassa bemanningsgrafen utifrån behov och budget samt att använda överkapaciteten som uppstår i samband med heltidsresan till att täcka egen frånvaro för att minska antalet timanställda.
3. (Satsa på välfärdsteknik både internt och i samverkan med övriga kommuner. Exempelvis läkemedelsautomat som kan spara mycket tid.)
4. Ökat samarbete med övriga förvaltningar bland annat BUF gällande personalresurser genom att bland annat erbjuda kombinationstjänster. Fortsätta arbeta för att undvika bemanningsföretag.
5. Arbeta med förebyggande insatser - hemmaplanslösningar.

6. Alltid titta till det mest kostnadseffektiva alternativet upp till skälig levnadsnivå. Genomföra organisationsöversyn avseende tydliga mål för verksamheten i relation till uppdrag. SÄBO och korttid är insatser enligt Socialtjänstlagen varav verkställande omsorg kring boende ska ske i linje med en skälig levnadsnivå.
7. Öka personalbemanningen i verksamheterna.
8. Arbeta aktivt med statsbidrag.

Konsekvenser för verksamheten

1. Ett aktivt arbete för god arbetsmiljö, låg sjukfrånvaro och minskad övertid kan leda till ökad personalhälsa, bättre arbetsklimat och högre kontinuitet i verksamheten. Minskad belastning ger bättre återhämtning och minskar risken för utbrändhet. Ökat fokus på medarbetarskap och tydlig dialog kring arbetsplatsetik stärker ansvarstagande, förbättrar samarbetet och bidrar till en stabil och effektiv organisation.
2. Arbetet med att utveckla en personal- och kompetensförsörjningsstrategi i samverkan med Socialförvaltningens ledningsgrupp kan få flera betydande konsekvenser, både kort- och långsiktigt. En anpassning av bemanningsgrafen utifrån behov och budget förväntas ge en mer kostnadseffektiv drift, samtidigt som resurserna kan fördelas mer ändamålsenligt utifrån verksamhetens faktiska behov. Genom att nyttja den överkapacitet som uppstår i samband med heltidsresan till att täcka egen frånvaro, minskar beroendet av timanställd personal. Detta kan i sin tur leda till ökad kontinuitet och kvalitet i omsorgen samt stärkt arbetsmiljö och trygghet för både personal och brukare. På längre sikt kan en tydlig strategi för kompetensförsörjning bidra till att säkra tillgången till rätt kompetens, öka attraktiviteten som arbetsgivare och minska personalomsättningen. Dock kan anpassningen av scheman och bemanning innebära initiala utmaningar i form av omställning för personalen, behov av kompetensutveckling samt förändringar i arbetssätt och rutiner.
3. En satsning på välfärdsteknik, både internt och i samverkan med övriga kommuner, kan få flera positiva konsekvenser för verksamheten inom vård och omsorg. Genom att införa tekniska lösningar, såsom läkemedelsautomater, frigörs tid för omsorgspersonalen som istället kan användas till mer personcentrerat arbete och socialt stöd till brukarna. Det kan även bidra till ökad kvalitet och säkerhet i läkemedelshanteringen genom minskad risk för felmedicinering. Vidare kan välfärdsteknik bidra till en mer hållbar personalplanering genom att avlasta vissa manuella arbetsmoment. På sikt kan detta förbättra arbetsmiljön, minska stress och bidra till att göra verksamheten mer attraktiv som arbetsplats. Samverkan med andra kommuner skapar också möjligheter för erfarenhetsutbyte, gemensam utveckling och kostnadseffektiva lösningar. Samtidigt kräver implementeringen av ny teknik, investeringar, utbildning av personal och en förändringsbenägen kultur för att uppnå full nytta av satsningarna.
4. Samverkan mellan förvaltningar då det är möjligt kan minska behovet av rekrytering under framförallt sommarperioden då det är svårt att få tag på personal. Detta minskar behovet av att köpa tjänster från bemanningsföretag till en betydligt högre kostnad. Genom att erbjuda kombinationstjänster kan förvaltningarna även uppnå kommunens mål heltid som norm.
5. Att arbeta med förebyggande insatser och hemmaplanslösningar minskar behovet av att köpa externa platser, vilket är mycket kostsamt. Att arbeta förebyggande kräver uthållighet innan effekt kan ses.
6. Att alltid utgå från det mest kostnadseffektiva alternativet upp till skälig levnadsnivå innebär att insatser inom äldreomsorgen måste anpassas strikt efter behov, i enlighet med Socialtjänstlagen. För SÄBO och korttidsboende innebär detta att omsorgen ska motsvara en skälig levnadsnivå – inte högsta möjliga standard. En organisationsöversyn med fokus på tydliga mål i relation till uppdrag syftar till att effektivisera verksamheten, förbättra resursanvändningen och tydliggöra ansvar. Det kan medföra förändrade arbetssätt och krav på tydlig kommunikation med både personal och brukare.
7. Sänkt bemanning inom verksamheterna innebär en resurs besparing, men medför också flera potentiella konsekvenser för både brukare, personal och verksamhetens kvalitet. Ur ett brukarperspektiv kan en lägre bemanning innebära längre väntetid på hjälp, vilket kan påverka tryggheten och upplevelsen av omsorgen negativt. Det finns även en risk för att akuta situationer inte hanteras tillräckligt snabbt, särskilt om personal samtidigt måste hantera flera insatser. För personalen kan minskad bemanning leda till ökad arbetsbelastning, stress och svårigheter att upprätthålla god arbetsmiljö, särskilt vid oväntade händelser eller högt vårdbehov. Det påverkar både arbetsmiljön och sjukfrånvaron negativt.
8. Statsbidrag gör det möjligt att utbilda befintlig personal samt möjliggör satsningar som kan leda till kostnadseffektivitet och som annars inte varit genomförbara.

4.2 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning

Investeringsbudget och utfall 2025				
Ansvar	Projektkod	Projektnamn	Överförd budget	Total Budget 2025
Controller	0	Exempel		500 000
7300 - Enhetschef Hemtjänst	8945	Phonirolås i hemtjänsten	420000	420000
7400 - Enhetschef Hemsjukvård/Rehab	8950	Diskdesinfektor hemsjukvården	175000	175000
7400 - Enhetschef Hemsjukvård/Rehab	8971	Läkemedelskåp till patienter i OB		220000
7715 - Edsgärdets admin	8967	Stolar till matbord Edsgärdet		40000
7715 - Edsgärdets admin	8970	Vårdsängar Edsgärdet		240000
7715 - Edsgärdets admin	8979	Möblemang Edsgärdets personalrum		95000
7721 - Hagalis korttid	8966	Matsalsmöbel Hagalid		130000
7721 - Hagalid Korttid	8968	Vårdsängar hagalid korttids		60000
7721 - Hagalid Korttid	8982	Säng till vården (extra lång)		60000
7722 - Hagalid SÄBO	8969	Vårdsängar hagalid ängen		60000

Socialförvaltningen har budget för ovanstående investeringsprojekt 2025. Budget för Phonirolås hemtjänsten och Diskdesinfektor hemsjukvården flyttades över från 2024 och är nu avslutade i 2025.

8945 Phonirolås i hemtjänsten: Avslutades under 2025

8950 Diskdesinfektor hemsjukvården: Avslutades under 2025

8971 Läkemedelskåp till patienter i OB: Pågående

8967 Stolar till matbord Edsgärdet: Avslutades under 2025

8970 Vårdsängar Edsgärdet: Avslutades under 2025

8979 Möblemang Edsgärdets personalrum: Avslutades under 2025

8966 Matsalsmöbel Hagalid: Avslutades under 2025

8968 Vårdsängar hagalid korttids: Avslutades under 2025

8982 Säng till vården (extra lång): Avslutades under 2025

8969 Vårdsängar hagalid ängen: Avslutades under 2025

5 Sammanfattande analys

2025

Sammanfattning av perioden som helhet:

Under perioden har samtliga enhetschefer analyserat sina verksamheter, identifierat utvecklingsområden och lämnat förslag på åtgärder för att klara långsiktig ekonomisk följsamhet. Dessa åtgärdsförslag presenterades för socialnämnden under en dialogdag i slutet av mars. Arbetet med genomlysning kring schema och bemanning kommer att fortsätta under året. Sjukfrånvaro, övertid, ekonomi och statistik kommer fortsatt att analyseras och följas upp löpande.

Den centrala utmaningen för Socialförvaltningen är att få de ekonomiska resurserna att möta en växande befolkning med ökande vårdbehov. Fler och större behov kräver nya arbetssätt samt ett ökat fokus på förebyggande insatser, som på sikt kan fördröja eller minska behovet av mer kostsamma åtgärder.

Under en viss period kommer det vara nödvändigt att både fokusera på förebyggande åtgärder och samtidigt hantera de omedelbara behoven som redan finns. Denna strategi innebär en balansgång där resurser och insatser behöver fördelas mellan långsiktiga förebyggande åtgärder och att snabbt möta aktuella behov. Satsningar på förebyggande verksamhet kan bidra till att minska framtida belastning på verksamheten och skapa mer hållbara lösningar på lång sikt. Samtidigt är det avgörande att omedelbara behov hanteras effektivt för att säkerställa att individernas rättigheter och välbefinnande inte påverkas negativt. Detta kräver noggrant prioriterade insatser och ett flexibelt arbetssätt för att kunna hantera både nuvarande och framtida utmaningar.

Sommaren har varit ansträngd, men kvaliteten i verksamheten har trots detta kunnat upprätthållas. För att hantera det ökade trycket under sommarmånaderna öppnades två korttidsplatser tillfälligt, vilket hade positiv effekt på att få till flödena och minska belastningen på övrig verksamhet.

Samlad bedömning/slutsatser av resultatet från uppföljningen av kvalitetsfaktorer, utvecklingsmål och ekonomiskt utfall?

De allra flesta kvalitetsfaktorer och utvecklingsmål följs upp på helåret. Gällande Effektivitet och kvalitet kan vi konstatera att kvalitetsfaktorn når godkänd nivå då Verksamheten har klarat av att ta hem alla utskrivningsklara patienter inom avtalad tid och har därför inte haft några betaldagar, precis som föregående år. Effekterna av resultatet är en god och säker vård på hemmaplan samt inga utgifter för betalplatser. Under perioden har socialförvaltningen inte haft några fakturerade bemanningstimmar, vilket är i linje med trenden sedan föregående år. Däremot förekom det fakturerade timmar – och därmed kostnader – under 2023.

Utfallet för perioden visar nu på ett underskott med drygt 5 mkr medan prognosen pekar på 9,7 mkr. En del av det prognostiserade utfallet kan förklaras av tillfälliga utökade korttidsplatser samt permanentande av SÄBO platser från och med september som tillkommit efter tertial 1 (T1) och därmed inte fanns med i den ursprungliga bedömningen. Samtidigt har prognosen för placeringskostnader förbättrats jämfört med vad som var känt i T1. Inom LSS-verksamheten pekar prognosen på en förbättring, vilket dels beror på en minskning i volymer, dels på ett intensivt och målmedvetet arbete inom verksamheten för att anpassa sig till rådande förutsättningar.

Vad drar vi för lärdomar? Utmaningar inför framtiden och vad kan göras bättre nästa år?

Under perioden har socialförvaltningen visat förmåga att upprätthålla kvalitet i verksamheten trots påfrestningar och ett fortsatt ekonomiskt underskott.

Samtidigt som verksamheten står inför ekonomiska utmaningar, visar uppföljningen att flera kvalitetsfaktorer och utvecklingsmål är på god väg att uppnås. Ett exempel är att verksamheten fortsatt klarar av att ta hem utskrivningsklara patienter inom avtalad tid, vilket har inneburit noll betalplatser – en indikator på effektivitet och god samverkan inom vårdflödet. Dessutom har inga fakturerade bemanningstimmar registrerats under perioden, i linje med den positiva utvecklingen från föregående år.

En viktig lärdom från denna period är betydelsen av analys och delaktighet i hela organisationen. Samtliga enhetschefer har under perioden analyserat sina verksamheter, identifierat utvecklingsområden och lämnat åtgärdsförslag för att försöka nå långsiktig ekonomisk hållbarhet. Dessa åtgärder har förankrats politiskt genom en dialogdag med socialnämnden i mars.

Den centrala utmaningen framåt är att anpassa verksamheten till en växande och mer vårdkrävande befolkning, inom ramen för tillgängliga resurser. Detta kräver både nya arbetssätt och prioriteringar. Ett fortsatt fokus på förebyggande insatser bedöms vara avgörande för att minska framtida kostnader och öka

hållbarheten i systemet. Samtidigt måste akuta behov fortsatt kunna mötas med bibehållen kvalitet och rättssäkerhet.

Förvaltningen står inför utmaningen att utveckla Digitalisering och hitta nya tekniska verktyg som kan effektivisera arbetssätt och avlasta personal, men som samtidigt kräver investeringar, kompetensutveckling och förändrade arbetsprocesser. Att hitta rätt balans mellan teknik och mänsklig närvaro är en central framgångsfaktor framöver.

En viktig lärdom från sommaren är vikten av ökad flexibilitet i våra insatser. Det har blivit tydligt att tillgången till korttidsplatser utgör en avgörande resurs vid tillfälliga eller akuta behov under vissa perioder.

Uppföljningen visar att socialförvaltningen har förmåga att möta både kortsiktiga utmaningar och samtidigt arbeta långsiktigt mot ökad effektivitet, kvalitet och ekonomisk balans. För att lyckas fullt ut krävs fortsatt styrning, förankring, uppföljning och flexibilitet i arbetssätt – tillsammans med ett uthålligt fokus på förebyggande insatser.

Socialnämnden

§ 61

Dnr SN-2025-000015042

Budgetuppföljning 2025 (SN) Delårsbokslut, tertial 2

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningschef Camilla Karlsson och tf controller Elena Larsson redovisar ärendet.

Årligen genomförs en uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti i form av delårsbokslut och prognos för tertial 2. Syftet med delårsberättelsen är att vara ett stöd för uppföljning och analys för perioden januari till augusti 2025 och för att visa hur mål och ambitioner samspelat med nämndens ekonomiska resultat. Budgetprognosen är en bedömning av hur kostnaderna förhåller sig till budgeten på helår.

Socialförvaltningen har under tertial 2 fokuserat på att; stärka bemanning, effektivisera resurser och anpassa verksamheten till den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft 1 juli 2025. Två tillfälliga korttidsplatser har öppnats och fem nya SÄBO-platser är på gång att permanentas. Ett underskott på cirka 9,6 miljoner kronor prognostiseras per helår, främst på grund av ökade placerings- och personalkostnader. Underskottet förklaras främst av ökade kostnader för; placeringar, fler verkställda beslut än vad som ryms inom befintlig budget samt höga personalkostnader kopplade till heltidsomställning, utökad bemanning, sjukfrånvaro och övertid. För detaljerad information se tjänsteskrivelse.

Förslag till beslut är att nämnden godkänner Delårsbokslut, tertial2

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse *Budgetuppföljning 2025 (SN) Delårsbokslut, tertial 2*
daterad 2025-09-16

Verksamhetsberättelse tertial 2, 2025 Socialnämnden

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner redovisningen av nämndens delårsrapport per 31 augusti 2025 med bokslut, helårsprognos, måluppföljning samt verksamhetsberättelse.

Socialnämnden beräknar i delårsprognos göra ett sammanlagt underskott mot budget med ca 9 662 tkr. Beräknat underskott per helår vid beslutat anslag som ligger under kommunfullmäktige på 2,4 mkr är minus 7 272 tkr.

Socialnämnden

Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att återkomma och redovisa kostnader av engångskaraktär, i visat underskott, till oktober månads nämndsmöte.

Expedieras till

KF

Förvaltningschef, Camilla Karlsson

SLG

Budgetuppföljning 2025 (SN) Delårsbokslut, tertial 2

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen har under tertialet fokuserat på att stärka bemanning, effektivisera resurser och anpassa verksamheten till den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft 1 juli. Två tillfälliga korttidsplatser har öppnats och fem nya SÄBO-platser permanentas från september. Ett underskott på cirka 9,6 miljoner kronor prognostiseras, främst på grund av ökade placerings- och personalkostnader.

Beskrivning av ärendet

Socialförvaltningen har under Tertial 2 genomfört flera strategiska insatser för att stärka bemanningsarbetet, förbättra resursutnyttjandet och anpassa organisationen till den nya socialtjänstlagen, som trädde i kraft den 1 juli 2025.

Arbetet med Heltidsresan har fortsatt med ökat fokus på hållbar schemaläggning och effektiv användning av resurspass. En reviderad bemanningshandbok har antagits och utbildningar i bemanningsekonomi har genomförts för både chefer och nyckelpersoner inom organisationen.

I samband med lagändringen har ett omfattande arbete pågått med att ta fram nya rutiner och en uppdaterad delegationsordning, med stöd av Socialstyrelsen och i samverkan med övriga kommuner i Fyrbodal. Parallellt har förvaltningen arbetat aktivt för att stärka samverkan mellan olika yrkesgrupper för att främja ökad kvalitet, förbättrad arbetsmiljö och högre effektivitet i verksamheten.

Trycket på äldreomsorgen har fortsatt att öka under perioden, vilket har lett till flera nödvändiga åtgärder. Två tillfälliga korttidsplatser öppnades under maj–augusti för att hantera det akuta behovet. Dessutom finns ett stort behov av att permanenta fem ytterligare SÄBO-platser (särskilt boende) från och med september.

socialförvaltningen prognostisera ett underskott på cirka 9,6 miljoner kronor.

Underskottet förklaras främst av ökade kostnader för placeringar, fler verkställda beslut än vad som ryms inom befintlig budget samt höga personalkostnader kopplade till heltidsomställning, utökad bemanning, sjukfrånvaro och övertid.

Socialförvaltningen står därmed inför utmaningen att balansera omedelbara behov med långsiktiga förebyggande satsningar, i syfte att skapa hållbara och kostnadseffektiva lösningar inom vård och omsorg.

Bedömning

Att Socialnämnden äskar anslaget på 2,4 mkr som ligger under kommunfullmäktige för öppnade av SÄBO platser.

Beslutsförslag

Socialnämnden godkänner Delårsbokslut, tertial 2.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-09-16

Delårsbokslut, tertial 2

Beslutet skickas till:

Camilla Karlsson Socialchef

SLG

Kommunfullmäktige

I tjänsten

Camilla Karlsson

Socialchef

Denna tjänsteskrivelse har hanterats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kommunstyrelsen

§ 125

Dnr KS-2025-000138042

Budgetuppföljning 2025 - Kommunstyrelsen tertial 2

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har att hantera delårsbokslutet tertial 2 för KS förvaltning.

Förutsättningarna för kommunens drift och utveckling har under året fortsatt präglats av ett osäkert omvärlds- och säkerhetspolitiskt läge. Ingången i 2025 har utöver de ordinarie grunduppdragen, inneburit fokus på att för förvaltningen komma tillrätta i den nya gemensamma organisationen för kommunstyrelsen med endast en förvaltning. Utöver den formella förändringen har ansvar och arbetsuppgifter fördelats om vilket tar lite tid att sätta och få en tydlighet och trygghet i. Syftet med organisationsförändringen har varit att skapa en effektivare administration och frigöra resurs för det operativa och värdeskapande arbetet för de vi är till för. I förvaltningen behöver vi följa effekterna av organisationsförändringen under året.

Verksamhetsberättelsen tar upp de viktigaste händelserna som har påverkat kommunstyrelseförvaltningens verksamheter under den aktuella perioden. Uppföljningen av verksamhetens kvalitet och leverans genomförs till stora delar per helår. Bedömning görs ändå om att grunduppdragen inom enheterna har kunnat utföras som planerat men de organisationsförändringar som genomförts behöver följas så att beredskap finns inför framtiden. Givet de stora ekonomiska utmaningarna som hela organisationen arbetat med under de senaste två åren och som fortsatta behöver iakttas, finns risk för påverkan kring bland annat stödet till förvaltningarna och att lyckas rekrytera i förvaltningens personalgrupper.

Det prognostiserade överskottet för helåret har ytterligare förstärkts jämfört med rapporten tertial 1 och kan hänföras till ytterligare vakanser, mindre kostnader än beräknat, tillfälliga intäktsökningar, förseningar eller framflyttande av projekt. Det genomförda och pågående arbetet med budgetanpassningar har fått effekt och bidrar till den positiva budgetavvikelsen.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse tertial 2, 2025 – kommunstyrelsen
Tjänsteskrivelse kommundirektör, daterad 2025-09-10

Kommunstyrelsen

forts. § 125

Kommunstyrelsens beslut

- Kommunstyrelsen beslutar att godkänna delårsrapport för kommunstyrelsens förvaltning per 31 augusti 2025 med bokslut, helårsprognos, måluppföljning samt verksamhetsberättelse.

Expedieras till
KS FLG

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Verksamhetsberättelse tertial 2, 2025

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1 HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE	3
2 UPPFÖLJNING GRUNDUPPDRAGET	7
2.1 SAMMANFATTNING GRUNDUPPDRAGET	7
2.2 UPPFÖLJNING AV KRITISKA KVALITETSFAKTORER	8
2.2.1 Kundnytta	8
2.2.2 Medarbetarnytta	9
2.2.3 Ekonominytta	9
3 UPPFÖLJNING UTVECKLINGSMÅL	11
3.1 Utvecklingsområde: Utvecklad kommunikation och marknadsföring	11
3.1.1 Utvecklingsmål: Involvera och skapa delaktighet bland kommunens invånare, föreningar och företag i platsens attraktivitet och lokala utveckling	11
3.2 Utvecklingsområde: Hälsofrämjande arbetsmiljöarbete	11
3.2.1 Utvecklingsmål: Friskare arbetsplatser och engagerade medarbetare	11
3.3 Utvecklingsområde: Effektivisering	11
3.3.1 Utvecklingsmål: Bromsa nettokostnadsutvecklingen genom hållbara effektiviseringsåtgärder	11
3.4 Utvecklingsområde: Investeringsprocessen	12
3.5 Utvecklingsområde: Marknadsföring av lediga tomter & ledig mark	12
3.6 Utvecklingsmål: Följsamhet i investeringsprocessen	12
3.7 Utvecklingsmål: Attraktivitetshöjande åtgärder	12
4 UPPFÖLJNING EKONOMISKT UTFALL	13
4.1 Driftredovisning	13
4.2 Investeringsredovisning	15
5 Sammanfattande analys	18

1 HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Förutsättningarna för kommunens drift och utveckling har under året fortsatt präglats av ett osäkert omvärlds- och säkerhetspolitiskt läge. Ingången i 2025 har utöver de ordinarie grunduppdragen, inneburit fokus på att för förvaltningen komma tillrätta i den nya gemensamma organisationen för kommunstyrelsen med endast en förvaltning. Utöver den formella förändringen har ansvar och arbetsuppgifter fördelats om vilket tar lite tid att sätta och få en tydlighet och trygghet i. Syftet har varit att skapa en effektivare administration och frigöra resurs för det operativa och värdeskapande arbetet för de vi är till för. I förvaltningen behöver vi följa effekterna av organisationsförändringen under året. Verksamhetsberättelsen tar upp de viktigaste händelserna som har påverkat kommunstyrelseförvaltningens verksamheter under den aktuella perioden.

Kanslienheten

Omvärldsläget påverkar fortsatt inflödet på ärenden inom plan och bygg. Ny lagstiftning inom plan- och bygg förväntas också påverka ansökningar framåt. Troligen kommer ansökningsärenden bli färre och rådgivningen större.

Omorganisationen från och med 1 januari 2025 har för kanslienheten inneburit att enheten omfattar fler verksamhetsområden. Stort fokus under året har därför varit på att hitta organisationen för det samt för att säkerställa att nya ansvarsområden, såsom exempelvis kommunala evenemang, har genomförts.

Samhällsbyggnad och arbetsmarknad

Arbetslösheten i Västra Götalands län har under början av 2025 ökat något, en tendens som vi inte ser i Dals-Ed, där arbetslösheten fortsatt är låg, under första halvåret 2025 ligger den på samma nivå eller något lägre än samma period 2024. Vi ser dock en viss ökning av andelen ungdomar, något vi behöver bevaka och följa upp.

Samverkan med socialkontoret har fortsatt, inte minst utifrån att den nya socialtjänstlagen träder i kraft under 2025, vilket delvis innebär förändrade möjligheter men också delvis förändrade förväntningar på arbetsmarknadsenheten som part för utförande av olika insatser.

Enheten samhällsbyggnad har sedan 1 januari ett strategiskt samordningsansvar för kommunens fastigheter, skogar, tätortsnära skogsområden samt parker, lekplatser, badplatser och vandringsleder. Inom ramen för detta uppdrag pågår en revidering av kommunens lokalförsörjningsplan samt översyn av internhyresavtal och gränsdragningslistor.

Planerade investeringsprojekt löper på, både avseende för året nya projekt, men också slutförande av sedan tidigare påbörjade eller framskjutna projekt. Det görs också en översyn av strategiska dokument samt dokument för stöd kring löpande fastighetsfrågor och underhållsplanering.

En ny medarbetare har rekryterats och kommer utifrån befattningen som trädgårdsmästare i sitt uppdrag fokusera på den yttre skötsel och utveckla parker, promenadstråk och lekparker. Här finns förbättringspotential, framförallt avseende planering, skötsel av buskar, planteringar och nyetableringar.

Teknik och service

- Robotklippare har upphandlats till Utsikten, Fågelvägen, Stallbacken, Haga Förskola, Gamla Real & Snörumsskolan.
- Ny lekutrustning har monterats på Smevallen.
- Skottsjön badplats har upprustats.
- Taket över omklädningsrum och hemkunskap på Hagaskolan har ny papp och tegel.
- Panel har bytts på Eds Atlet gavelvägg.
- På Westberga har fönster bytts och plåt bytts på långvägg mot Timmertjärn.
- Periodisk besiktning på Onsön ÅVC har utförts med bra resultat.
- Förberedelser för inköp av ny Wille (hullastare) pågår inför 2026.
- Textilinsamling har införts på Onsön ÅVC från och med 1/1 -25.
- Vi har bl.a. stöttat följande evenemang: Marknad, Eds Countryfest, Burning Van, Tältmöte, Skridskodisco.
- Personal (Sofia) har gått utbildning för att kunna stötta äldrevarlden med besiktningar av deras utrustning.

VA-enheten

Ombyggnadsarbetet fortsätter på Brattesta reningsverket. Biobassängen är ombyggd och vi fortsätter med styrningssystemet. Styrningsarbetet pågick under hösten 2024 fram till vintern 2025. Omställningen av anox-bassängen pågår för fullt, en slam omrörare och syremättaren har redan installerats, arbetet fortsätter under vinter 2025. Gällande nya tillståndet för Brattesta ARV har utredningen om nya utloppsledningen påbörjats.

Arbetet för ökad redundans för det befintliga dricksvattenssystemet har påbörjats. Syfte är att skapa redundans i inmatnings system för att säkra dricksvattenförsörjningen för samhället.

HR-enheten

Enligt SKR:s omvärldsanalys beskrivs fem övergripande spänningsfält och åtta trender som påverkar det kommunala och regionala uppdraget fram mot år 2035. Där benämns demografi och teknisk utveckling som två av de övergripande fem spänningsfälten. Gällande demografi så ökar antalet äldre i snabbare takt än den arbetsföra delen av befolkningen vilket påverka kompetensförsörjningen. Vi behöver bli ännu bättre på att ta tillvara på den kompetens som finns, fortsätta arbeta med att stärka arbetsmiljön och ge fler möjligheter att jobba heltid. Därtill utforma nya arbetssätt med hjälp av digitalisering och automatiserade processer. Med färre barn och fler äldre behöver det också ske en omställning från skola till äldreomsorg. Det handlar framför allt om att personer som idag jobbar inom förskola och skola skulle behöva ställa om till yrken inom kommunens äldreomsorg.

För att möta framtida kompetensförsörjningsutmaningar har Kommunstyrelsen 20240619 antagit en plan för kommunövergripande strategisk kompetensförsörjning utifrån SKR's nio delstrategier för kompetensförsörjning samt utformat aktiviteter utifrån hela medarbetarlivscykeln, vilka innefattar attrahera, rekrytera, utveckla, behålla, och avsluta.

Sedan 2023 har organisationen en egen intern arbetsmiljöutbildning i sex moduler för målgrupp chef och skyddsombud, denna arbetar man vidare med i förvaltningarna. Under våren 2024 implementerades en lärportal för kommunens chefer med digital microlearning inom olika områden för att stärka ledarskapet. Lärportalen innefattar kompetenshöjande insatser inom områden såsom arbetsrätt, ekonomi, ledarskap, rehabilitering och arbetsmiljö. Under 2024 och 2025 har kommunen deltagit i ett ESF finansierat projekt via Fyrbodals, FENIXZ, som tillhandahåller digitala utbildningar till organisationens medarbetare.

Under våren omförhandlades samtliga sex huvudöverenskommelser på central nivå (SKR). Avtalen följer industrin märke för löneökningsskostnader på 6,4 procent (fördelat på 2 år) och har fokus på att säkra kompetensförsörjningen i välfärden. Utöver huvudöverenskommelserna förhandlades även Allmänna bestämmelser om med samtliga fackförbund inom kommunsektorn. Löneöversynsprocessen omfattar strukturanalyser, lönekartläggning samt hantering av nya löner i samarbete med fackliga parter utifrån lönesättande chefers genomförda samtal och förslag på ny lön - baserat på individuell prestation och målpfyllelse.

Fortsatt samverkan gällande område HR och Lön i Dalsland.

Bemanningen

Huvudfokus under perioden har varit operativ hantering av planering samt hantering av vakanser under semesterperioden. Under året har enheten också arbetat med och haft finansiering för ett tilläggsuppdrag gentemot socialförvaltningen i form av stöd i schema och bemanning.

Kost och lokalvård

- Workshop med leverantörer - Vi lärde oss laga mat med ärt och bondböna som huvudingrediens. Vi fick även gå en kryddskola. Ett led i att laga mer klimatsmart mat. Alla kök har använt sig av detta efter kursen. Väldigt kul.

- Fenix kurser (Fyrbodals) för köksledare, kostsamordnare och enhetschef - För att stärka ledarskapet så har man passat på att gå coachande ledarskap, leda i förändring och organisatorisk och social arbetsmiljö mm nu när Fenix erbjöd detta. Lärrika kurser och vi har lärt oss mycket bra verktyg att ha när man jobbar med personal.

- Veckoavstämningar i kök - efter önskemål har enhetschefen haft regelbundna träffar i varje kök och det har gjorts en återkoppling hur man tyckt det har fungerat och om man vill fortsätta med det framöver eller inte.

Man har kommit fram till att man vill ha det mer sällan i höst.

- Körning z-vatten LSS - Vi har fått hjälp med körning av z-vatten under våren. Detta känns bra och det har blivit bra beställningsrutiner.

- Måltidspolicy och upphandling - Måltidspolicyn är reviderad och tagen politiskt och livsmedelsupphandlingen är i full gång. Kräver enormt arbete och är tidskrävande.

- Robotdammsugare - Vi har testat 2 st mindre robotdammsugare och ska utvärdera hur mycket det hjälper oss i det dagliga städet.

- Kostdatasystemupphandling klar - Matilda blev vår nygamla leverantör och vi har fått ner priset rejält och jobbar på att lära oss nya/andra funktioner i systemet. Vi kan tex publicera matsedlarna genom matilda och behöver inte köpa skolmatsappen längre så det är en ekonomisk vinst.

- Kock Haga fsk - Vi internrekryterade en kock dit pga pensionsavgång och lade vikten på lite nytänk och påbörja måltidspedagogik igen.

- Lokalvårdssamordnare - Har legat vakant i några år men nu när vi behövde tillsätta en vakant rad med städ på deltid passade vi på att göra den till heltid och ha resterande timmar upp till heltid som samordning för enheten. Intro av nya vikarier, praktiska saker kring daglig drift är prio i det uppdraget. Personen som fick tjänsten va en omplacering och hade de kvalifikationerna vi sökte.

- Poolkock slutar - annons ute men utan resultat tyvärr.

- Lära sig om produkter, lokalvård - Lokalvården var i Mellerud och fick lära sig lite om moppar och andra produkter. Det ger alltid mycket att träffa andra och utbyta erfarenheter så en lyckad fm.

- Utbildning kost för äldre - ett samarbete med kostombud, kök och hemsjukvård. En dietist föreläste om näring för äldre och vilka olika aspekter som påverkar matsituationen.

- Jobbmässa - Vi deltog på en jobbmässa i Ed för att visa oss och se om det finns intresse för vår verksamhet nu och/eller på sikt.

Ekonomienheten

Ekonomienhetens interna arbete har under året påverkats av bemanningsfrågor och rekrytering då en medarbetare valt att byta till annat arbete och en annan medarbetare gått på föräldraledighet. Enheten har därför under året behövt fokusera på grunduppdraget.

Samverkan i Dalsland har haft stor inverkan både för enheten och för kommunen i stort då samverkansfrågorna är högaktuella och kritiska för små kommuners möjlighet att utföra sitt uppdrag. Vad gäller upphandlingssamverkan har ytterligare steg tagits under året för att fördjupa samverkan. Under hösten 2025 tecknas avtal om samverkan i form av inköpscentral mellan de fem Dalslandskommunerna. Syftet är att underlätta arbetet med att genomföra upphandlingar som omfattar flera kommuner. Den samverkan som har varit med Bengtsfors kommun gällande gemensam ekonomichef avslutas under året och kommunerna kommer att ha separata ekonomichefer framöver. Samverkan inom ekonomiområdet fortsätter dock i övriga frågor.

Vad gäller budgetarbete och kommunens övergripande förutsättningar ligger den stora utmaningen i dels befolkningsprognoser som visar på minskande befolkning och dels förändringar i sammansättning av befolkningen med allt färre barn och allt fler äldre.

Räddningstjänsten

Vid årsskiftet i samband med omorganisationen flyttades verksamheten Krisberedskap till Räddningstjänsten. Samtidigt blev tjänsten som säkerhetssamordnare vakant, då befattningshavaren först var tjänstledig och sedan sade upp sin anställning. Ny säkerhetssamordnare har rekryterats, och tillträdde i augusti.

Kommunens räddningschef har under perioden genomgått utbildning för säkerhetsskyddschefer hos Försvarshögskolan och utsetts till kommunens säkerhetsskyddschef.

Räddningstjänstens verksamhet har i vanlig ordning bedrivits med övningar, utbildningar och räddningsuppdrag av olika slag.

I tillägg till ordinarie övningsprogram utbildas nu räddningstjänstens personal i "Krigets kontext", en grundläggande teoretisk utbildning som kommer att följas av praktiska övningar i tillkommande arbetsuppgifter under höjd beredskap och krig, allt på uppdrag av och bekostat av MSB.

IT-verksamheten

Fokus bland annat på nytt back-upsystem, byte av brandväggar, uppdatering av behörighetssystem ARX, möta och samordna behov inom Digitaliseringsrådet. I övrigt har det varit fokus på organisations- och personalfrågor under året genom att det inom Dalsland analyserats förutsättningarna kring ökad samverkan inom IT-fabriken. Bland annat har en konsultledd studie pekat på möjligheterna och utmaningarna kring detta och som inneburit att Bengtsfors, Färgelanda och Åmål gått samman i en gemensam IT-enhet med säte i Åmål. Kommunstyrelsen har under perioden beslutat att IT-verksamheten ska fortsatt organiseras i egen organisation i Dals-Eds kommun men att vi är öppna för fortsatt samarbete. Vid samma beslut i kommunstyrelsen uppdrogs åt IT-enheten att upphandla nytt digitalt kontorsstöd, just bland annat med anledning av behovet av att kunna samarbeta med andra kommuner.

2 UPPFÖLJNING GRUNDUPPDRAGET

2.1 SAMMANFATTNING GRUNDUPPDRAGET

Sedan hösten 2023 har organisationsöversynen pågått som en del i budgetanpassningarna och under våren 2024 har beslut fattats i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen som utgör inriktningar och utgångspunkter. Översiktligt innebär dessa beslut dels att huvudansvaret för fritid och kultur flyttas från FOKUS-nämnden till kommunstyrelsen och sorterar under kanslienheten och minska kommunstyrelsen från två förvaltningar till en förvaltning. Dessa beslut gäller från och med 2025 vilket innebär att föreliggande verksamhetsplan för 2025 avser kommunstyrelsens förvaltning och således budgetmässiga förutsättningar och verksamhetsinriktning för båda de tidigare kommunlednings- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Förvaltningens grunduppdrag utgår från kommunstyrelsens reglemente. Vi ska erbjuda kompetenta lednings-, stöd och servicetjänster till hela kommunorganisationen men också till alla kommuninvånare och besökare.

Syftet är att skapa så bra förutsättningar som möjligt för

- att kommunen ska vara en bra plats att bo, leva och verka på
- en långsiktigt hållbar ekonomi och verksamhet och en hälsofrämjande arbetsmiljö

Vi ska

Förvaltningen som helhet har en stödjande och samordnande roll för den politiska organisationen, primärt för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Inom olika delar av våra ansvarsområden har vi uppdrag gentemot hela förvaltningsorganisationen vad gäller styrning och ledning, samt stöd, service och samordning.

Verksamheterna i förvaltningen ska i hög utsträckning trygga viktiga samhällsfunktioner för kommunens invånare och besökare och ansvara för att genomföra det mesta av kommunens beslutade investeringar.

Förvaltningen levererar kost och lokalvård till kommunens verksamheter samt delvis till Edshus AB. Ansvarar för fastighetsunderhåll, intern uthyrning av verksamhetslokaler, extern uthyrning av lokaler samt bostadsanpassningar.

Förvaltningen ansvarar vidare för kommunens tekniska förvaltning såsom gator, väghållning, parker, badplatser, idrottsanläggningar, VA, renhållning samt trafikförordningar.

Sköter och förvaltar kommunens skogar och tätortsnära grönytor. Ansvarar för markreserv och exploatering av mark för boende, industri och handel. Förvaltningen bedriver också räddningstjänst och ansvarar för arbetsmarknadsinsatser, sysselsättningsskapande åtgärder, integrationsinsatser samt bemanning via bemanningsteamet.

Ät/till/för

Förvaltningen ska genom sina verksamheter trygga viktiga samhällsfunktioner för kommunens övriga verksamheter, invånare och besökare.

Förvaltningen ska också serva näringsidkare som har behov av mark för byggnation eller hyra ut lokaler för företag att bedriva verksamhet i.

För att/så att

Förvaltningen ska skapa goda förutsättningar för den dagliga driften och den långsiktiga förvaltningen inom sina respektive verksamhetsområden. Vi ska arbeta för att skapa ett Dals-Ed som är attraktivt att verka och bo i, med goda förutsättningar för invånarnas, föreningslivets och näringslivets utveckling.

2. Statliga och kommunala uppdrag/styrdokument

Kommunallag

Miljöbalk

Allmänna bestämmelser för användande av Dals-Eds kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

VA-plan Dals-Eds kommun

Renhållningsföreskrifter för Dalslandskommunerna Mellerud Färgelanda Bengtsfors Dals-Ed

Skollag

Livsmedelslag

Nordiska näringsrekommendationer
Livsmedel- och måltidspolicy
Folkhälsomyndighetens allmänna råd och riktlinjer om städning
Lag om arbetslöshetsnämnd.
Lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.
Lag om mottagande av asylsökande m.fl.
Bemanningshandboken
Lag om kommunal bokföring och redovisning
Lag om skydd mot olyckor
Plan- och bygglag
Offentlighets- och sekretesslag
Utvecklingsplan Dals-Eds kommun

3. Målgrupper

Kommunens förvaltningar och verksamheter, men också kommunens alla invånare.

4. Antal medarbetare samt könsfördelning

Förvaltningen har vid denna uppföljning 114 tillsvidareanställda medarbetare. Fördelningen är 62% kvinnor i förvaltningen. Utöver detta finns i förvaltningen ytterligare ca 35 deltidsbrandmän (inklusive brandvärdet i Nössemark) samt även simskolepersonal och kontraktsanställda på biografen.

2.2 UPPFÖLJNING AV KRITISKA KVALITETSFAKTORER

Uppföljning av de kritiska kvalitetsfaktorerna sker i huvudsak på helåret. Mätningar kommer att göras under hösten kring kundnöjdhet och medarbetarengagemang som stöd för uppföljningen på helåret.

2.2.1 Kundnytta

2.2.1.1 Kundnöjdhet - interna kunder

Kommentar

Mätningar kring kundnöjdhet i det interna stödet genomförs under hösten 2025.

2.2.1.2 Våra målgruppers förtroende och uppskattning för vårt arbete

Kommentar

Mätningar kring kundnöjdhet i det interna stödet genomförs under hösten 2025. Medborgarundersökningen genomförs enligt planeringen nästa gång hösten 2026.

2.2.1.3 Kundnöjdhet - externa kunder

Kommentar

Mätningar genomförs löpande under året och redovisas samlat i verksamhetsberättelsen på årsbasis.

Medarbetarnytta

2.2.1.4 Motivation

Kommentar

Medarbetarundersökning genomförs under hösten 2025, uppföljning sker i verksamhetsberättelse på årsbasis.

2.2.1.5 Ledarskap

Kommentar

Medarbetarundersökning genomförs under hösten 2025, uppföljning sker i verksamhetsberättelse på årsbasis.

2.2.1.6 Styrning

Kommentar

Medarbetarundersökning genomförs under hösten 2025, uppföljning sker i verksamhetsberättelse på årsbasis.

2.2.2 Ekonominytta

2.2.2.1 Ekonomistyrningskompetens

Ekonomistyrningskompetens

Kommentar

Bedömning görs om att förvaltningens chefer och controller har var för sig och tillsammans den kompetens som krävs och förväntas, för en god kontroll över ekonomiskt läge och utveckling. Ekonomienheten värderar även behov av utbildningsinsatser löpande.

2.2.2.2 Effektiv organisation, värdeskapande processer och arbetssätt

Effektiv organisation, värdeskapande processer och arbetssätt

Kommentar

Enheterna har arbetat i varierande grad med processutveckling, annars är fokus mycket på att anpassa verksamheterna till nya budgetförutsättningarna och den nya organisationen inom förvaltningen från och med årsskiftet. Organisationsöversynen tillsammans med budgetanpassningar 2023-2024 gav oss en tydligare bild över resurser och hur verksamheterna ska organiseras framöver.

Vi utgår nu från att när vi effektiviserat administrativa processer och har fokus på att fortsätta genomföra åtgärder i den andan, att vi också blir effektivare i att utföra våra respektive grunduppdrag i enheterna. Det finns naturligtvis ständiga förbättringar att åstadkomma och att hålla i riktningen men bedömning görs ändå att vi uppfyller detta under perioden.

2.2.2.3 Budgetföljsamhet

Budgetföljsamhet

Kommentar

Förvaltningen har haft en god budgetföljsamhet under perioden och redovisar ett prognostiserat positivt resultat inom i stort sett samtliga verksamhetsansvar. Verksamheterna i vår förvaltning och hela organisationen har också givet politiska beslut, överlag fortsatt varit allmänt återhållsamma då vi nu efter ett par år med svaga resultat, budgeterar för att upprätthålla de finansiella målen och nå ett positivt resultat för året.

Trots att förvaltningens budgetram minskat med 3 mkr redan inför 2024 så fortsätter förvaltningen att leverera ett prognostiserat starkt positivt resultat. Förklaringarna består av flera faktorer, inte minst det som beskrivs ovan om allmän återhållsamhet, men även uppskjutna investeringsprojekt, personalvakanser och ett stort fokus på att effektivisera och prioritera bland det som är absolut viktigast för att klara våra grunduppdrag.

3 UPPFÖLJNING UTVECKLINGSMÅL

3.1 Utvecklingsområde: Utvecklad kommunikation och marknadsföring

Utveckla kommunikationsformer för att stärka målgruppernas förtroende.

3.1.1 Utvecklingsmål: Involvera och skapa delaktighet bland kommunens invånare, föreningar och företag i platsens attraktivitet och lokala utveckling.

Inom ramen för Utvecklingsplanen för mandatperioden finns ett mål på kommunnivå som handlar om att befolkningen ska öka och vara 5000 invånare år 2035. Kopplat till målet finns strategier; Marknadsföring och Attraktivitetshöjande åtgärder. Inom vår förvaltning arbetar vi med båda strategierna men detta mål är kopplat främst till vårt fokus med att arbeta utvecklande med vår kommunikation och marknadsföring för att nå målet.

Kommentar

Dals-Ed och co har startats upp och hittills bidragit främst till att möjliggöra evenemang, men platsutvecklingsprojekt finns planerade för hösten. Närmare bedömning om måluppfyllelse genomförs på helåret.

3.2 Utvecklingsområde: Hälsofrämjande arbetsmiljöarbete

3.2.1 Utvecklingsmål: Friskare arbetsplatser och engagerade medarbetare

Höga krav i kombination med begränsade resurser är en bidragande orsak till kommunens relativt höga sjukfrånvaro. Sveriges kommuner och regioner (SKR) har samlat kring en avsiktsförklaring för att med gemensamma ansträngningar vända utvecklingen så att kommunerna inte bara levererar den verksamhet som utgör kärnan i vår välfärd, utan också ger hållbar hälsa för dem som ska utföra arbetet. Detta förutsätter att vi även på den lokala nivån agerar i enlighet med avsiktsförklaringen.

Kommentar om målet

Flera faktorer påverkar arbetsmiljö och engagemang på arbetsplatsen och hur det ska utvärderas. I samband med helårsbokslutet genomförs en samlad bedömning kring arbetet och åtgärder för att förstärka det systematiska arbetsmiljöarbetet.

3.3 Utvecklingsområde: Effektivisering

3.3.1 Utvecklingsmål: Bromsa nettokostnadsutvecklingen genom hållbara effektiviseringsåtgärder

Tid är pengar och varje krona ska vara till nytta. Det är vår skyldighet att tillse att alla verksamheter, processer, inköp, arbetssätt och rutiner är effektiva och värdeskapande. Vi behöver hålla i den grundnivå inom administrationen i vår förvaltning som etablerats i samband med budgetanpassningarna 2023-2024 och där vi sänkt kostnadsläget men samtidigt analysera och bevaka så att vi inte förlorar i kundnöjdhet och utvecklingskraft framåt.

Kommentar om målet

Enheterna har genomfört flera planerade aktiviteter och åtgärder, som syftar till högre effektivitet och/eller lägre kostnader. Det handlar främst om att omfördela och prioritera bland arbetsuppgifterna utifrån kärnan i grunduppdraget som respektive enhet har samt att minska kostnaderna, företrädesvis personalkostnader, som står för den största andelen. Det senare sker varaktigt genom naturlig avgång samt tillfälligt genom återhållsamhet och anpassning vid t ex längre sjukfrånvaro. Detta fick delårseffekt under 2023 och har fortsatt under 2024 och in i 2025 för att förhålla oss till den tydliga budgetanpassning som nu är fördelad i

förvaltningens budgetram.

Organisationsöversynen 2024 gav oss en tydligare bild över resurser och hur verksamheterna ska organiseras framöver, och fokus har under den här perioden varit stort på att effektivisera och prioritera våra respektive grunduppdrag i enheterna. Med de åtgärder som vidtagits för 2024 och planeras framåt för 2025, råder goda förutsättningar för att förhålla oss till den förändrade budgetramen.

Återstår framåt att även analysera de konsekvenser som förändringarna får och hur vi kan utifrån detta upprätthålla en tillräckligt god service och kvalitet inom våra respektive ansvar i förvaltningen samt arbetsmiljö för våra medarbetare - för att vi ska bedöma hållbarheten i effektiviseringsåtgärderna. Det finns även ständiga förbättringar att åstadkomma framöver och det behöver vi fortsatt ha fokus på men bedömning görs ändå att vi uppfyller detta mål under perioden.

3.4 Utvecklingsområde: Investeringsprocessen

Säkerställa att alla investeringar hanteras på ett systematiskt och likartat sätt.

3.5 Utvecklingsområde: Marknadsföring av lediga tomter & ledig mark

Utveckla bättre sätt och metoder för att marknadsföra lediga tomter och ledig industrimark.

3.6 Utvecklingsmål: Följsamhet i investeringsprocessen

Säkerställa processen vid investering i enlighet med Rutinen för investeringsprocessen i Dals-Eds kommun

Kommentar

Investeringsprojekten för perioden följs upp regelbundet internt bland ansvariga.

3.7 Utvecklingsmål: Attraktivitetshöjande åtgärder och marknadsföring

Öka kommunens attraktivitet inom de områden förvaltningen ansvarar för i syfte att bidra till tillväxt och Utvecklingsplanens målsättning

Kommentar

Dals-Ed och co har startats upp och hittills bidragit främst till att möjliggöra evenemang, men platsutvecklingsprojekt finns planerade för hösten. Bland annat planeras en lek- och aktivitetspark på Äng i dialog med föräldrar och barn. Närmare bedömning om måluppfyllelse genomförs på helåret.

4 UPPFÖLJNING EKONOMISKT UTFALL

4.1 Driftredovisning

Netto per ansvar t.o.m. Augusti 2025 i tkr

Beskrivning	Ack utfall t.o.m. perioden	Budget t.o.m. perioden	Avvikelse t.o.m. perioden Augusti	Årsbudget 2025	Prognos helår 2025	Avvikelse helår
2010 Kommunstyrelsens ordf.	1 230	2 022	792	3 033	2 057	976
2111 Kanslichef	13 177	13 570	393	20 355	20 383	-28
2150 IT- chef	3 812	4 803	991	7 204	6 204	1 000
2310 Ekonomichef	3 130	3 647	518	5 471	5 131	340
2410 HR- chef	3 149	3 783	635	5 675	5 075	600
2110 Kommundirektor	2 533	3 001	468	4 501	3 958	543
2160 Folkhälsostrateg	387	455	68	683	606	77
6120 AMI chef	3 320	4 305	986	6 458	5 551	907
6121 Chef Integration	-1 571	-377	1 193	-566	-1 916	1 350
6123 Chef bemanningsenheten	2 614	3 386	772	5 079	4 179	900
6210 Kostchef	11 865	13 527	1 663	20 291	18 791	1 500
6310 Fastighetsförvaltare	-547	2 034	2 581	3 051	1 551	1 500
6410 Teknisk chef	5 843	7 208	1 365	10 812	9 952	860
6610 Räddningsschef	5 232	5 315	83	7 973	7 873	100
Summa	54 174	66 679	12 508	100 020	89 395	10 625

Prognostiserad utfall helår

För förvaltningen i sin helhet prognostiseras ett överskott för året om 10,6 mkr. inklusive att det oförutsedda anslaget under KS ordförande ej ianspråkats. Prognosen för det stora överskottet från tertial 1 har således förstärkts ytterligare med 2 mkr och kan härledas bland annat till lägre personalkostnader än beräknat på grund av vakanser eller tjänstledigheter, svårigheter att rekrytera i vissa verksamheter, högre intäkter och lägre kostnader för konsulter eller köpta tjänster till förmån för eget utfört arbeten.

Dessa faktorer i kombination med den tydliga inriktningen om allmän återhållsamhet samt genomförda effektiviseringar, är betydelsefulla som förklaringar till överskottet.

KS ordförande KS oförutsett + 933tkr. Inga kostnader är beräknade 2025 ur anslaget samt ett överskott gällande fiskeprojektet i stora lee genererar den ökade positiva avvikelsen.

Kommundirektör redovisas lägre kostnader för främst energi och klimatrådgivning samt samverkanssamordnare Dalsland om drygt 100 000 kr samt en upparbetad reservpost i budget om 400 000 kronor.

För kansliet prognostiseras i princip en budget i balans. Omvärldsläget har påverkat byggtakten och därmed ärendeflödet på bygglov och intäkter. Ingen externfinansiering av tjänst enligt anpassningskrav har heller införlivats under året. Kostnaderna för e-arkiv är högre än budgeterat kopplat till upphandling samt kostnader från 2024. Framförallt har vakanser inom enheten kompenserat för högre kostnader och lägre intäkter. Arbete fortsätter med att söka externfinansiering enligt anpassningskrav och att anpassa verksamhet efter budget.

Helårsprognos för ekonomienheten visar en positiv avvikelse mot budget på 340 000 kr vilket föranleds av att intäkter väntas överstiga budget genom t ex försäljning av tjänst för systemförvaltare ekonomisystem men också ränteintäkter och avgifter för kundfordringar. Personalkostnader och övriga kostnader väntas sammantaget visa ett mindre överskott vid årets slut. Ett visst överskott uppstår då personalvakanser endast ersätts delvis. Förskjutning av kostnader från köpt tjänst till personalkostnader sker när ekonomichef anställs i stället för att köpas som tjänst.

HR-enhetens överskott om 600 000 kronor beror på lägre personalkostnader och att avskrivning HR-systemet inte blev så omfattande som uppskattats tidigare.

IT-verksamheten går mot ett större överskott för året om om 970 000 kr vilket är i paritet med tertial 1. Framförallt beror överskottet på att verksamheten nyttjar mindre konsulttjänster än planerat +500 000, och att avskrivningskostnaderna förväntas bli + 300 000 kr lägre än kalkylerat beroende på uppskjutna investeringsprojekt som avvaktas med till 2026 - detta efter att bedömning gjorts om att det är en mer kostnadseffektiv åtgärd. Även kostnaderna för licenser för kontorsstödet blir lägre än planerat. +170 000.

Även Bemanningsenhetens stora överskott 900 000 kronor mot budget är kopplat till vakanser och att chef till 40 % är utlånad till socialförvaltningen för stöd i schema och bemanning. De lägre personalkostnaderna är inom såväl verksamheten som administrationen, pga frånvaro (studier, föräldraledighet, långtids sjukfrånvaro) samt vakanser som inte har ersatts.

Kost- och lokalvårdsenheten fortsätter också att prognostisera positiva avvikelser mot budget, framförallt på grund av lägre lönekostnader - då det är svårt att rekrytera. De som tidigare utgjorde poolpersonal och som täckte upp vid sjukdom och ledigheter är numera schemalagda vilket skapar sårbarhet vid vakanser och är ohållbart på sikt. Enheten har ofrivilligt minskat poolpersonal från 4 till 1 senaste åren och ser att det inte alls räcker till. Innan sommaren anställdes dock en måltidsbiträdespool på vikariat för att lugna verksamheten och delvis täcka en sjukskrivning och under hösten ska vi försöka bemanna upp med en person i största köket. Mycket tid går åt till att få ihop den dagliga driften. Dessutom arbetas systematiskt med att handla från avtal och på kampanj och har kortat ner matsedlarna för att kunna planera bättre efter kampanjer. Även kockens val på fredagar gör att vi får ut det som inte gått åt under veckan.

Inom samhällsbyggnadsenheten kan överskottet tillskrivas en högre skogsavverkningstakt (+800 000) och högre lönestöd än planerat. Verksamheten visar totalt sett en positiv avvikelse utifrån framförallt ökade intäkter som kan härledas till avverkningar/flisning som gjorts under året samt schablonersättningar för Ukrainare som bor i kommunen, där andelen ökat under 2025. Schablonersättningarna följer den enskilde beroende på var denne bor, och är svåra för en kommun att förutse. På fastighetssidan blir kostnaderna för underhåll lägre än planerat (+600 000) och energikostnaderna inte lika höga som beräknat (+300 000).

För räddningstjänsten prognostiseras ett mindre överskott som beror främst på att enheten erhöles ett bidra från MSB om 150.000 kr från MSB för att täcka en del av kostnaden för planering av räddningstjänstens arbete under höjd beredskap och kris.

För teknik och service ser det ut att bli lägre kostnader för vägunderhåll, intäkt av försäljningar och ett mindre överskott på bostadsanpassning.

Resultatet för VA landar i redovisningen på 0 men man kommer att få ta i anspråk fonderade medel, och troligen kommer underskottet landa på cirka 600 000 kr vilket är något bättre än budgeterat.

4.2 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning

Projektkod	Projektnamn	Total Budget 2025	Utfall 202508	Avvikelse
8499	Objektnreserv KS	400	0	400
8993	Självtbetjäningsautomat bibliotek	49	0	49
8692	FVM implementering 2020-2023	0	0	0
8498	Objektnreserv IT	735	0	735
8890	IT-design 2.2	100	0	100
8951	Brandvägg 2025	165	167	-2
8961	Utrustning för virtuell servermiljö	1 000	0	1 000
8489	Objektnreserv Inventarier Hela Kommunen	913	0	913
8933	Inventarier Hagaskolan 2024	470	430	40
8977	Inventarier 2025 Hagaskolan	333	150	183
8557	Objektnreserv Samhällsbyggnadsförvaltningen	1 000	0	1 000
8942	Skogsvagn med kran	189	189	0
8485	Objektnreserv Kost o Städ	101	0	101
8972	Ivariobord Haga förskola	99	103	-4
8405	Objektnreserv Fastighet	1 525	0	1 525
8729	Sprinklersystem Timmergården	100	0	100
8785	Ny fasad och fönster AME/Vestberga	220	431	-211
8901	Objektnreserv Energibesparande åtgärder	400	0	400
8903	Tak Kentruck	320	0	320
8956	Panna Vestberga	1 000	0	1 000
8957	Stängsel till kommunförrådet	200	0	200
8958	Stängsel till Utsiktens matsal	250	0	250
8959	Dörr och entre Gamla Real (Asfaltering)	250	53	197
8824	Utrymningsväg utvecklingscenter	0	0	0
8913	Cliq-triton låssystem (Centrumhuset)	0	-36	36
8960	Tak bollhallen	300	0	300
8973	Nytt tak Hagaskolan (över hemkunskapen och..)	550	536	14
8981	Luftkonditionerig biblioteket	70	69	2
8983	Ljusrörsarmaturer i bollallen	270	275	-5
8984	Ljusrörsarmaturer i Eds Atlet	85	0	85
8464	Objektnresev Gata/Park	320	0	320
8479	Objektnreserv Renhållning	200	0	200
8762	Beläggning gata objektnreserv	750	0	750
8765	Kommunförråd objektnreserv	200	0	200
8840	Lekpark	235	48	187
8842	Ventruc 3200	250	0	250

Projektkod	Projektnamn	Total Budget 2025	Utfall 202508	Avvikelse
8843	Amazone	250	0	250
8898	Robotklippare 2024	300	0	300
8899	Objektoreserv fordon	500	0	500
8939	Beläggning Fotebäcksvägen	133	0	133
8953	Snöplog till New Holland	80	0	80
8954	Nyckelsåp kommunförrådet	200	0	200
8955	Pistmaskin till tavlan	1 000	0	1 000
8964	Terassparken 2025	128	0	128
8975	Lekpark äng	65	0	65
8986	Beläggning Västra Edsmyresvägen 2025	200	198	2
8987	Beläggning Ängsvägen 2025	145	143	2
8988	Beläggning Sylvägen 2025	260	260	0
8989	Beläggning Fornstigen 2025	70	70	0
8990	Beläggning Tjädevägen 2025	230	231	-1
8991	Beläggning Fotebäcksvägen 2025	160	158	2
8992	Beläggning Topperudsvägen 2025	185	184	1
8478	Objektoreserv VA	118	0	118
8755	Nytt reningsverk Håbol	2 500	0	2 500
8756	VA sanering ledningsnät obejktreserv	0	0	0
8830	Förnyelse vattenreservoar	566	34	532
8849	Delning av luftbassäng	1 500	1 619	-119
8897	Skal-skydd reningsverket	361	130	231
8904	Utløpsledning till reningsverket	4 000	12	3 988
8946	Kompressor vattenverket	70	55	15
8947	Kompressor reningsverket	90	94	-4
8948	Container till förvaring VA	386	0	386
8949	Redundans på vattenledning	3 000	0	3 000
8952	Slamavvattnare reningsverket	1 500	0	1 500
8965	Ledning spillvatten Edsgärdet-Gamla Edsvägen	65	82	-17
8976	Relining Jordbrons industriområde (avlopp)	3 500	229	3 271
8978	Asfaltering vattenverket	90	0	90
8980	Pumpar Fridhem pumpstation (2st)	130	134	-4
8985	Reservkraft Kasens vattenverk	400	72	328
8994	Kraftverk Tryckstegring Kronopark	300	0	300
8974	Ledningsnät Vatten och avlopp Hökedalen	270	61	209
8497	Objektoreserv Räddningstjänst	3 435	0	3 435
8962	Slangtvätt Räddningstjänsten	320	320	0
8945	Phonirölås i hemtjänsten	420	390	30
8950	Diskdesinfektor hemsjukvården	175	0	175
8971	Läkemedelskåp till patienter i OB	220	0	220

Projektkod	Projektnamn	Total Budget 2025	Utfall 202508	Avvikelse
8967	Stolar till matbord Edsgärdet	40	48	-8
8970	Vårdsängar Edsgärdet	240	142	98
8979	Möblemang Edsgärdets personalrum	95	94	1
8966	Matsalsmöbel Hagalid	130	130	0
8968	Vårdsängar hagalid korttids	60	36	24
8982	Säng till vården (extra lång)	60	45	15
8969	Vårdsängar hagalid ängen	60	36	24
	Totalt	40 786	7 421	33 365

Investeringsbudgeten uppgår totalt 2025 till 40,7 mkr inkluderat de medel som fördes över från 2024. Uppföljning av investeringsbudgeten görs med regelbundenhet under året med budgetansvariga. Redovisningen ovan är detaljerad per objekt och utgör ett utfall per augusti 2025.

5 Sammanfattande analys

Tertial 2 - 2025

Sammanfattning av perioden som helhet:

Grunduppdragen inom alla enheter har kunnat utföras som planerat. Givet hur budgetförutsättningarna förändrats för förvaltningen och de stora budgetutmaningar som kommunen totalt har haft de senaste åren, så riktas fokus på att klara grunduppdraget i respektive verksamhet i första hand och allmän återhållsamhet till förmån för mer övergripande och långsiktiga utvecklingsprocesser. Enheterna fortsätter göra ett fantastiskt arbete som till trots för de förändrade budgetförutsättningarna klarar grunduppdragen samtidigt som ändå insatser genomförs som utvecklar och förstärker såväl organisationen som platsen. Det har under perioden varit fokus på att anpassa utifrån organisationsförändringen från årsskiftet, att klara budget och uppdrag samt vara en del i att klara resultatet för kommunen i sin helhet. Dock har det varit stora svårigheter att bemanna vissa verksamheter vid frånvaro/sjukdom vilket är ett dilemma för vår förvaltning.

Ingången i 2025 har utöver de ordinarie grunduppdragen, inneburit fokus på att för förvaltningen komma tillrätta i den nya gemensamma organisationen för kommunstyrelsen med endast en förvaltning. Utöver den formella förändringen har ansvar och arbetsuppgifter fördelats om vilket tar lite tid att sätta och få en tydlighet och trygghet i. Syftet har varit att skapa en effektivare administration och frigöra resurs för det operativa och värdeskapande arbetet för de vi är till för. I förvaltningen behöver vi följa effekterna av organisationsförändringen under året.

Samlad bedömning/slutsatser av resultatet från uppföljningen av kvalitetsfaktorer, utvecklingsmål och ekonomiskt utfall?

De flesta av nyckeltal som värderar grunduppdraget redovisas på helåret men utifrån en samlad bedömning gör enheterna ett fantastiskt arbete för att fullgöra sina grunduppdrag på ett kvalitetsmässigt och kostnadseffektivt sätt.

Prognosen visar dessutom att förvaltningen förstärker det positiva resultatet för året. Som beskrivits tidigare i rapporten så beror detta på flera faktorer som personalvakanser, uppskjutna investeringsprojekt, lägre kostnader är beräknat, ökade intäkter, allmän återhållsamhet men också och viktigt inför framtiden; andra arbetssätt och ett stort fokus på att prioritera bland det som är absolut viktigast för att klara våra grunduppdrag. När det gäller våra investeringar och behov framåt så pågår det ett grundarbete för att skapa ännu bättre struktur och framförhållning vilket vi ser stegvis får effekt men där det fortfarande återstår ett arbete att göra.

Vad drar vi för lärdomar? Utmaningar inför framtiden och vad kan göras bättre nästa år?

De ändrade budgetförutsättningarna leder oss mot förändringar och utmaningen blir att klara dessa med bibehållen kvalitet och service, med fortsatt god arbetsmiljö och attraktivitet. Vi har vakanser och rekryteringsbehov i vissa av våra verksamheter som i perioder gör att det blir tungt och sårbart. Med organisationsförändringen har vi skapat en förenklad administration och plattare organisation som ger oss en bra grund för en inriktning vi har om att fokusera på grunduppdraget för varje verksamhet och rikta kraft och resurser för att bedriva ett utvecklingsarbete för ökad attraktivitet och en positiv befolkningsutveckling. Inför årets organisationsförändring har vi inom den tidigare kommunledningsförvaltningen inom samtliga interna stödverksamheter dragit ner personella resurser under 2023 och 2024 till följd av den minskade budgetramen. Under de senaste åren har samhällsbyggnadsförvaltningen arbetat med löpande anpassningar med målet att nå en så ekonomiskt effektiv verksamhet som möjligt, och i samband med förändringar i verksamheterna, pensionsavgångar mm har verksamheten setts över och man har aktivt arbetat för att komma ner i kostnad och organisation. Några exempel som kan nämnas är omorganisering av Teknik och service, minskning av personal och förändrade arbetssätt på AMI, byggnation av nytt centralkök för mer effektiva organisatoriska förutsättningar att laga och leverera mat, förändrat arbetssätt inom lokalvårdsenheten.

Vi tycker det är viktigt att lyfta att det är viktigt att ha med sig de strukturella förändringar som genomförts i förvaltningen under de senaste åren inför fortsatta budgetberedningar. Vi behöver bevaka hur dessa förändringar påverkar våra förutsättningar att lösa våra uppdrag på sikt och förutsättningarna för att även arbeta med Utvecklingsplanen. Vidare har vi i några verksamheter svårigheter att rekrytera vilket behöver vara ett fokus för oss framåt. Vi behöver också fokusera på åtgärder i vår risk- och konsekvensanalys som gör oss mer robusta för framtiden som kommun och plats.

Kommunstyrelsen

§ 129

Dnr KS-2025-000252340

**Dagvattenstrategi - Dals-Ed Bengtsfors och Melleruds
kommun**

Sammanfattning av ärendet

Dagvattenstrategin är ett verktyg för att skapa en långsiktigt hållbar dagvattenhantering och en tydlig ansvarsfördelning. Dagvattenstrategin ska följas genom hela samhällsbyggnadsprocessen, från den översiktliga planeringen till detaljplaner, genomförande och förvaltning.

Dagvattenstrategin har tagits fram gemensamt av Bengtsfors, Dals-Ed och Melleruds kommun, samt Dalslands miljö- och energikontor.

Beslutsunderlag

Förslga till dagvattenstrategi för Dals-Eds, Bengtsfors och Melleruds kommuner

Tjänsteskrivelse plan- och bygglovshandläggare, daterad 2025-08-28

Beslutsförslag

- Kommunfullmäktige beslutar att för egen del anta dagvattenstrategi för Dals-Eds kommun.

Expedieras till

KF

Dagvattenstrategi för Dals-Eds, Bengtsfors och Melleruds kommuner

Sammanfattning av ärendet

Dagvattenstrategin är ett verktyg för att skapa en långsiktigt hållbar dagvattenhantering och en tydlig ansvarsfördelning. Dagvattenstrategin ska följas genom hela samhällsbyggnadsprocessen, från den översiktliga planeringen till detaljplaner, genomförande och förvaltning.

Dagvattenstrategin har tagits fram gemensamt av Bengtsfors, Dals-Ed och Melleruds kommun, samt Dalslands miljö- och energikontor.

Beskrivning av ärendet

Dalslandskommunerna strävar efter att bedriva en långsiktig och hållbar dagvattenhantering genom att integrera innovativa, naturbaserade och kostnadseffektiva lösningar. Vi arbetar för att skydda våra vattenresurser, minska översvämningsrisker och förbättra vattenkvaliteten, samtidigt som vi skapar gröna och attraktiva tätorter. Genom att identifiera och åtgärda brister i det befintliga dagvattensystemet och genom att tydliggöra olika aktörers ansvar och främja samarbete, skapar vi medvetenhet och engagemang för en hållbar dagvattenhantering.

Tre utmaningar med dagvattenhantering ligger till grund för dagvattenstrategin:

- Välmående yt- och grundvatten
- Ekosystemtjänster och robusta bebyggelsemiljöer
- En tydlig ansvarsfördelning

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta Dagvattenstrategi för Dals-Eds, Bengtsfors och Melleruds kommuner.

Beslutsunderlag

Dagvattenstrategi

Beslutet skickas till:

elin.olsson@dalsed.se

I tjänsten

Elin Olsson

Denna tjänsteskrivelse har hanterats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Dagvattenstrategi

för Dals-Eds, Bengtsfors och Melleruds kommuner

Antagandehandling för Dals-Eds kommun

Antagen av Kommunfullmäktige i Dals-Eds kommun 2025-xx-xx §x

**BENGTSFORS
KOMMUN**

**MELLERUDS
KOMMUN**

Dagvattenstrategi för Dals-Ed, Bengtsfors, och Melleruds kommuner

Dokumenttyp: Strategi	Dokumentnamn: Dagvattenstrategi för Dals-Ed, Bengtsfors och Melleruds kommuner.		Fastställd 2025-xx-xx	Gäller från 2025-xx-xx
Beslutad av: Kommunfullmäktige	Ansvarig avdelning/förvaltning: Plan- och bygg, VA		Reviderad Datum: xx	
Dokumentinformation:			Diariennr:	Version 1.0

Innehållsförteckning	
Bakgrund	3
Internationella och nationella mål och åtaganden	4
Vision.....	4
Utmaningar, åtgärder och mål.	4
<i>Välmående yt- och grundvatten</i>	<i>5</i>
<i>Ekosystemtjänster och robusta bebyggelsemiljöer</i>	<i>6</i>
<i>En tydlig ansvarsfördelning</i>	<i>7</i>
Övriga dokument	8

Bakgrund

Föroreningar i dagvatten påverkar kvaliteten på yt- och grundvatten och därmed förutsättningarna för att nå samhällets mål om vatten med god ekologisk och kemisk status. Kraftiga skyfall och höga flöden innebär stor risk för skada på bebyggelse och infrastruktur. Dagvattenanläggningar kan utformas så att de både renar vatten och jämnar ut höga flöden, och dessutom bidra med estetiska och biologiska värden i våra tätorter. Dagvatten kan därmed bli en tillgång och möjlighet, i stället för ett problem.

Det enklaste dagvatten att rena är det som inte förorenats, och det billigaste dagvatten att leda bort är det som inte uppkommit. Ett hållbart samhällsbygge innebär att vi undviker material som läcker giftiga ämnen och låter dagvatten infiltrera så nära källan som möjligt. Det dagvatten som förorenats behöver renas, i första hand i öppna anläggningar, innan det leds vidare till recipient.

Dagvattenstrategin är ett verktyg för att skapa en långsiktigt hållbar dagvattenhantering och en tydlig ansvarsfördelning.

Dagvattenstrategin ska följas genom hela samhällsbyggnadsprocessen, från den översiktliga planeringen till detaljplaner, genomförande och förvaltning.

Dagvattenstrategin har tagits fram gemensamt av Bengtsfors, Dals-Ed och Melleruds kommun, samt Dalslands miljö- och energikontor.

Internationella och nationella mål och åtaganden

Agenda 2030 är en global handlingsplan för hållbar utveckling som antogs av FN:s medlemsländer 2015. Den innehåller 17 globala mål i arbetet för en hållbar utveckling. Flera av målen i Agenda 2030 kopplar an till dagvattenhantering, framför allt mål 11, om hållbara städer och samhällen.

Sveriges miljömålssystem består av sexton miljökvalitetsmål som syftar till att främja ett ekologiskt hållbart samhälle. Etappmålet om dagvatten innebär bland annat att kommuner ska integrera en hållbar dagvattenhantering i sina planprocesser.

I arbetet med att genomföra EU:s vattendirektiv beslutar Sveriges fem Vattenmyndigheter vart sjätte år om ett åtgärdsprogram, med åtgärds punkter som träffar kommunernas verksamheter. En av dessa punkter anger att kommunerna ska upprätta planer för bl a dagvatten, samt att kommunernas arbete med planer ska bidra till uppfyllande av miljökvalitetsnormerna för vatten, vilket en dagvattenplan bidrar till.

Utöver nationella mål och lagstiftning, så har Dals-Eds kommun genom sin Vattentjänstplan, som antogs 2023, beslutat att ta fram en dagvattenpolicy, Bengtsfors kommun genom sin VA-plan, som antogs 2016, beslutat att ta fram en dagvattenpolicy och Melleruds kommun genom sin VA-plan, som antogs 2018, beslutat att ta fram en dagvattenstrategi samt dagvattenplan.

Vision

Dalslandskommunerna strävar efter att bedriva en långsiktig och hållbar dagvattenhantering genom att integrera innovativa, naturbaserade och kostnadseffektiva lösningar. Vi arbetar för att skydda våra vattenresurser, minska översvämningsrisker och förbättra vattenkvaliteten, samtidigt som vi skapar gröna och attraktiva tätorter. Genom att identifiera och åtgärda brister i det befintliga dagvattensystemet och genom att tydliggöra olika aktörers ansvar och främja samarbete, skapar vi medvetenhet och engagemang för en hållbar dagvattenhantering.

Utmaningar, åtgärder och mål.

Dagvatten definieras som tillfälligt förekommande avrinnande regn- och smältvatten. Ju större andel hårdgjord yta i förhållande till mark där vattnet tillåts infiltrera, ju mer dagvatten att ta hand om.

Människans påverkan på klimat och natur innebär nya utmaningar där vi behöver anpassa den bebyggda miljön till nya förutsättningar, så som skyfall och värmeböljor. Ny bebyggelse och annan exploatering av mark innebär en ökad andel hårdgjorda ytor, från vilka vatten avrinner snabbt och därmed bidrar till ökad risk för höga flödestoppar som förorenar sjöar och vattendrag, men som också riskerar att skapa stor skada på kritisk infrastruktur, byggnader och egendom.

Tre utmaningar med dagvattenhantering ligger till grund för dagvattenstrategin:

- Välmående yt- och grundvatten
- Ekosystemtjänster och robusta bebyggelsemiljöer
- En tydlig ansvarsfördelning

Nedan följer en beskrivning av dessa utmaningar samt vilka åtgärder som kommunen ska vidta för att främja en hållbar dagvattenhantering.

Välmående yt- och grundvatten

Ur föroreningssynpunkt har dagvattnet länge varit en förbisedd påverkanskälla, kanske mest för att dagvattnets föroreningar och deras effekter inte syns lika tydlig som till exempel den övergödningspåverkan som bräddningar av spillvatten orsakar. Dagvattnet innehåller en bred palett av föroreningar från olika källor: oljor från bilar och arbetsfordon, däck och asfalt, metaller från tak, byggnader och bilar, näringsämnen från växtdelar, gödslade rabatter och blomlådor och mikroplaster från däckslitage och nedskräpning. Till skillnad från hushållens spillvatten, så leds dagvatten ofta orenat ut i närmsta sjö eller vattendrag.

För att nå målet om välmående yt- och grundvatten i Dals-Eds kommun ska följande åtgärder vidtas:

- Kommunen ska, i frågor om planer, i rådgivning vid byggnation och i rollen som fastighetsägare och förvaltare av byggnader och gator mm, verka för att ytskikt och andra material inte förorenar dagvattnet.
- Kommunen jobbar aktivt med information om tvätt av bil på gatan.
- Kommunen ska genom sina allmänna bestämmelser för vatten och avlopp (ABVA) ställa krav på kvalitet på det vatten som leds till den allmänna dagvattenanläggningen.
- Utsläpp av dagvatten till recipient får inte motverka att god vattenstatus uppnås i recipienten.
- Åtgärder inom verksamhetsområden för dagvatten ska genomföras enligt en åtgärdsplan. Recipienternas känslighet och typen av markanvändning i dagvattenavrinningsområdet ska ligga till grund för prioriteringar avseende dagvattenåtgärder i befintlig miljö.
- I första hand vidtas åtgärder vid källan, så att dagvattnet inte förorenas. I andra hand renas och fördröjs dagvatten lokalt genom småskaliga lösningar. I tredje hand renas dagvatten från olika områden i större anläggningar.
- Kommunen ska i prövning och tillsyn av verksamheter säkerställa en god hantering av kemikalier, oljor och andra produkter och material vid anslutna fastigheter, samt genom kunskapshöjande insatser säkerställa en god egenkontroll.

Ekosystemtjänster och robusta bebyggelsemiljöer

Höga flödestoppar vid skyfall och intensiva regn kan leda till att kapaciteten i dagvattenledningarna överskrids och att dagvatten bräddar över i spillvattennäten, som i sin tur kan brädda till sjöar och vattendrag och ibland också tränger upp i källare i våra hus.

I planeringen av våra samhällen behöver vi ge plats för vattnet. De traditionella systemen, där dagvattnet leds via rör i gatan till närmsta recipient, kräver dels mycket resurser för att bygga ut och underhålla, men innebär också att vattnet aldrig renas. Genom att istället låta vatten i högre grad infiltrera i öppna gröna stråk och lågpunkter eller anlägga växtbäddar för gatuträd, minskar volymen som behöver avledas och föroreningar fastläggs, samtidigt som grundvattnet fylls på.

För att nå målet om ekosystemtjänster och robusta bebyggelsemiljöer i Dals-Eds kommun ska följande åtgärder vidtas:

- Kommunen ska i sitt arbete med planer, i rådgivning vid byggnation och i sin roll som fastighetsägare och förvaltare av byggnader och gator mm, verka för att minska volymen dagvatten som behöver hanteras. Faktorer som bedöms som viktiga för detta är:
 - Andel av en tomt som får bebyggas och hårdgöras.
 - Val av markbeläggning, så att permeabla material används för parkeringar och garageuppfarter.
 - Rådgivning om vattenutkastare och lokal dagvattenhantering (LOD) på enskilda fastigheter.
- Kommunen ska genom sin ABVA ställa krav på maximalt flöde i fråga om det vatten som leds till den allmänna dagvattenanläggningen.
- Kommunen ska prioritera naturbaserade och mångfunktionella lösningar, som infiltration, växtbäddar för träd, svackdiken och dammar. Mångfunktionalitet ska beaktas, så att rening av vatten, uppbromsning av flöden, biologiska och estetiska värden, samt möjligheten att konstruera dammar så att de även kan fungera för släckvattenuppsamling, kombineras, där så är möjligt.
- Integrera öppna dagvattenlösningar i parker, grönområden och på allmän platsmark.
- I tidigt skede av planering ska behov och möjlighet att fördröja och rena dagvatten utredas, samt ytor reserveras för dagvattenhantering på kvartersmark, förgårdsmark och på allmän platsmark.
- Kommunen ska ha tydliga ställningstaganden för höjdsättning av mark vid bebyggelse och för infrastruktur, samt för att inte bygga i lågpunkter.
- VA-huvudmannen ska dimensionera dagvattenanläggningar efter branschstandard (Svenskt Vatten P110) och anpassas för framtida klimatförhållanden och markanvändning.
- VA-huvudmannen ska bedriva ett aktivt arbete med att separera dagvatten och spillvatten där duplikatsystem inte finns idag.
- Kommunen ska planera stadsmiljön för att tåla tillfällig översvämning vid extrema regn med återkomsttid på 100 år eller mer med framtida klimatförhållanden.

- Ställningstaganden enligt punkterna ovan ska implementeras i VA-plan, Vattentjänstplan, ABVA, samt genom att kommunen tar fram ett handläggarstöd för dagvatten i plan- och byggärenden.

En tydlig ansvarsfördelning

Ansvaret för omhändertagande av dagvatten är mer komplext än för dricks- och spillvatten. Kommunens VA-enhet har ett övergripande ansvar för ledningar och dagvattenanläggningar, men enskilda fastighetsägare, verksamhetsutövare och byggherrar har också ett ansvar, liksom kommunernas byggenheter, gata/parkenheter, samt miljö- och hälsoskyddsförvaltning. För en effektiv hantering av dagvattenfrågor är det viktigt med tydlig rollfördelning.

För nå målet om en tydlig ansvarsfördelning i Dals-Eds kommun ska följande åtgärder vidtas:

- Dagvattenfrågan ska samordnas i en tydlig process från tidiga planeringsskeden, via genomförande, till drift och underhåll, där alla berörda aktörer känner till sitt ansvar och sin roll. För detta behöver kommunen ta fram en handbok, där olika roller och ansvar förtydligas.
- Kommunen arbetar med sin ABVA för att förtydliga fastighetsägares och verksamhetsutövares ansvar, samt jobbar aktivt med information till dessa om åtgärder som kan bidra till bättre dagvattenhantering.
- Kommunen ska verka för god samverkan mellan alla aktörer och föregå med gott exempel vad gäller dagvattenhanteringen på allmänna platser och på egna fastigheter.
- Fastighetsägare, verksamhetsutövare och väghållare ska tydligt informeras om sitt ansvar för en hållbar dagvattenhantering vid bygglov, markanvisning, exploateringsavtal, tillsynsärenden mm.
- Där det föreligger en förhöjd risk för miljöfarliga utsläpp i samband med olyckor ska förebyggande åtgärder vidtas i samarbete med väghållare och berörda verksamhetsutövare.
- VA-huvudmannen ska ha en god egenkontroll och skötsel av dagvattenanläggningen.
- Involvera markavvattningsföretagen där sådana finns och kan antas påverka dagvattenhanteringen.

Övriga dokument

Dagvattenstrategin utgör första delen i en Dagvattenplan och de mål och åtgärder som strategin anger behöver implementeras och konkretiseras i det dagliga arbetet genom att ytterligare dokument tas fram. Nödvändiga dokument för ett effektivt genomförande är:

- En Handbok, som klargör ansvarsfördelning mellan aktörer, samt när, var och hur dagvatten ska hanteras i olika situationer.
- Ett Handläggarstöd, som fungerar som checklista för hantering av dagvattenfrågan i olika planprocesser.
- En Åtgärdsplan: En långsiktig plan för hur det dagvatten som redan uppkommer i dagens situation ska utredas och åtgärdas.

Kommunstyrelsen

§ 136

Dnr KS-2024-000230020

Motion - om anställningsrutiner vid Dals-Eds kommun

Sammanfattning av ärendet

Motion har inkommit 2024-06-24 från Anders Bengtsson (SD) gällande anställningsrutiner i Dals-Eds kommun. Motionären beskriver att många kommuner haft problem med att enskilda anställda inom kommunens förvaltningar har varit kriminellt belastade och att kommunen bör göra allt för att förhindra att direkt olämpliga personer anställs. Motionären yrkar på att kommunen vid anställning av personer till samtliga tjänster kräver att den sökande visar upp ett aktuellt utdrag ur polisens belastningsregister, alternativt att den sökande godkänner att kommunen begär utdrag från polisens belastningsregister.

Kommunfullmäktige beslutar 2024-08-14 att remittera rubricerad motion till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att remittera ärendet till HR-enheten för beredning av ärendet.

I beredningen av ärendet har framkommit att det genom lagstiftning finns särskilda bestämmelser som reglerar i vilka fall arbetsgivare får eller är skyldiga att ta del av ett registerutdrag. För vissa verksamheter där barn vistas, till exempel förskola, skola, fritidshem samt vissa delar av hälso- och sjukvården, är arbetsgivaren skyldig att kräva att den arbetssökande visar upp ett utdrag innan anställning. Motsvarande krav gäller även inom vissa insatser enligt socialtjänstlagen och LSS med syftet att skydda barn och unga samt andra särskilt utsatta grupper. För övriga tjänster i kommunal verksamhet finns för närvarande ingen laglig möjlighet att generellt kräva registerutdrag. Arbetsgivare får inte själva begära ut eller inhämta uppgifterna från Polismyndigheten. Det är alltid den enskilde själv som kan ansöka om ett utdrag, och endast i de fall som anges i lag kan arbetsgivaren ställa krav på att detta ska visas upp. I promemorian Utökade registerkontroller vid anställning i kommun Ds 2024:24 föreslås fler förändringar för att stärka säkerheten inom kommunal verksamhet genom utökade kontroller vid anställningar. Ovanstående utredning har ännu inte lett till lagstiftning.

Förslag till motionssvar föreligger i tjänsteskrivelse.

Beslutsunderlag

Motion - om anställningsrutiner Anders Bengtsson (SD) 2024-06-24
Tjänsteskrivelse HR-chef, daterad 2025-09-02

forts. § 136

Kommunstyrelsen

Beslutsförslag

- Kommunfullmäktige beslutar att besvara motionen genom att befintliga rutiner vid anställning kvarstår inom de verksamheter där det finns lagkrav att uppvisa ett utdrag från belastningsregister.

Expedieras till

KF

Motion - om anställningsrutiner vid Dals-Eds kommun***Sammanfattning av ärendet***

Motion har inkommit 2024-06-24 från Anders Bengtsson (SD) gällande anställningsrutiner i Dals-Eds kommun. Motionären beskriver att många kommuner haft problem med att enskilda anställda inom kommunens förvaltningar har varit kriminellt belastade och att kommunen bör göra allt för att förhindra att direkt olämpliga personer anställs. Motionären yrkar på att kommunen vid anställning av personer till samtliga tjänster kräver att den sökande visar upp ett aktuellt utdrag ur polisens belastningsregister, alternativt att den sökande godkänner att kommunen begär utdrag från polisens belastningsregister.

Kommunfullmäktige beslutar 2024-08-14 att remittera rubricerad motion till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att remittera ärendet till HR-enheten för beredning av ärendet.

I beredningen av ärendet har framkommit att det genom lagstiftning finns särskilda bestämmelser som reglerar i vilka fall arbetsgivare får eller är skyldiga att ta del av ett registerutdrag. För vissa verksamheter där barn vistas, till exempel förskola, skola, fritidshem samt vissa delar av hälso- och sjukvården, är arbetsgivaren skyldig att kräva att den arbetssökande visar upp ett utdrag innan anställning. Motsvarande krav gäller även inom vissa insatser enligt socialtjänstlagen och LSS med syftet att skydda barn och unga samt andra särskilt utsatta grupper. För övriga tjänster i kommunal verksamhet finns för närvarande ingen laglig möjlighet att generellt kräva registerutdrag. Arbetsgivare får inte själva begära ut eller inhämta uppgifterna från Polismyndigheten. Det är alltid den enskilde själv som kan ansöka om ett utdrag, och endast i de fall som anges i lag kan arbetsgivaren ställa krav på att detta ska visas upp. I promemorian Utökade registerkontroller vid anställning i kommun Ds 2024:24 (pdf 1 MB) föreslås fler förändringar för att stärka säkerheten inom kommunal verksamhet genom utökade kontroller vid anställningar. Ovanstående utredning har ännu inte lett till lagstiftning.

Förslag till motionssvar föreligger.

Beskrivning av ärendet

2024-10-31 publicerade regeringskansliet information om utredning kring utökade registerkontroller vid anställning i kommuner. Utredningens uppdrag har varit att se över möjligheterna att kontrollera anställda och personer som erbjuds anställning eller uppdrag inom kommunerna mot belastningsregistret och misstankeregistret i syfte att ge kommunerna bättre förutsättningar att genomföra bakgrundskontroller,

bland annat för att minska risken för infiltration och inre påverkan. Uppdraget har inte omfattat personer som är anställda eller erbjuds anställning eller uppdrag inom skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet och det har inte heller ingått att lämna förslag på ändringar i den arbetsrättsliga lagstiftningen om anställningsskydd. Det är föreskrivet att utredarens förslag ska vara förenliga med skyddet mot betydande intrång i den personliga integriteten enligt 2 kap. 6 § andra stycket regeringsformen samt med EU-rätten och Sveriges övriga internationella åtaganden i fråga om mänskliga rättigheter.

Promemorian Utökade registerkontroller vid anställning i kommun Ds 2024:24 (pdf 1 MB) föreslår fler förändringar för att stärka säkerheten inom kommunal verksamhet genom utökade kontroller vid anställningar. Utredningen föreslår att:

- det ska bli möjligt att göra registerkontroller vid anställning som innebär arbete med äldre och personer med funktionsnedsättning
- registerkontrollerna av dem som arbetar med barn ska utökas till att omfatta fler brott och uppgifter ur misstankeregistret
- kommuner ska få möjlighet att besluta om registerkontroller vid anställning till befattningar som är kritiska för kommunens förmåga att utföra sitt uppdrag

Förslagen har varit föremål för remissbehandling, där 109 olika instanser har fått möjligheten att lämna synpunkter. Bland andra:

- Brottförebyggande rådet (Brå) är positivt inställda till de flesta förslagen men anser att misstankeregisterkontroll är ett alltför långtgående ingrepp.
- Sveriges Kommuner och Landsting (SKR) har lämnat ett remissyttrande, 2025-02-26, som tillstyrker utredningens förslag, men anser att även befintlig personal bör kunna kontrolleras, vilket saknas i utredningen.
- Barnombudsmannen: välkomnar förslagen, särskilt ur barnrättsperspektiv.
- Diskrimineringsombudsmannen (DO): Understryker risk för diskriminering vid rekrytering och vill att lagtexten förtydligar att kontroller endast grundas på tjänstens krav, inte kandidatens bakgrund.

Ovanstående utredning har ännu inte lett till lagstiftning.

Inom området finns även sedan tidigare *Betänkande av Utredningen om belastningsregisterkontroll i arbetslivet* (SOU 2019:19) samt *Betänkande av Utredningen om registerutdrag i arbetslivet* (SOU 2014:48). I den första lämnas förslag om utökat författningsstöd för registerkontroll i arbetslivet som avser bl.a. enskilda aktörer som utför vård- och omsorgsinsatser i hemmet åt äldre personer eller personer med funktionsnedsättning. I den andra föreslår utredningen att det ska vara förbjudet för arbetsgivare att utan författningsstöd begära att en arbetssökande ska visa upp eller överlämna ett utdrag ur belastningsregistret.

Inget av dessa båda betänkanden har ännu lett till lagstiftning.

Genom lagstiftning finns särskilda bestämmelser som reglerar i vilka fall arbetsgivare får eller är skyldiga att ta del av ett registerutdrag. För vissa verksamheter där barn vistas, till exempel förskola, skola, fritidshem samt vissa delar av hälso- och sjukvården, är arbetsgivaren skyldig att kräva att den arbetssökande visar upp ett utdrag innan anställning. Motsvarande krav gäller även inom vissa insatser enligt socialtjänstlagen och LSS med syftet att skydda barn och unga samt andra särskilt utsatta grupper.

För övriga tjänster i kommunal verksamhet finns för närvarande ingen laglig möjlighet att generellt kräva registerutdrag. Arbetsgivare får inte själva begära ut eller inhämta uppgifterna från Polismyndigheten. Det är alltid den enskilde själv som kan ansöka om ett utdrag, och endast i de fall som anges i lag kan arbetsgivaren ställa krav på att detta ska visas upp.

Bedömning

Kommunen delar motionärens uppfattning om att det är av största vikt att upprätthålla förtroendet för den kommunala verksamheten och att säkerställa att anställda är lämpliga för sina uppgifter. Kommunen arbetar redan idag med strukturerade rekryteringsprocesser som bland annat innefattar intervjuer, referenstagning och i förekommande fall kontroll av registerutdrag i de verksamheter där detta krävs enligt lag.

Ett generellt krav på utdrag ur belastningsregistret för alla kommunala tjänster, såsom motionären föreslår, är dock inte förenligt med gällande lagstiftning. Det skulle innebära en otillåten behandling av personuppgifter och strida mot den lagstiftning som anger i vilka situationer registerkontroll får användas.

Kommunen har därför inte möjlighet att genomföra motionärens förslag. Däremot kommer kommunen fortsatt att tillämpa för tiden gällande lagstiftning och arbeta för att anställningsrutinerna är rättssäkra, enhetliga och inriktade på att säkerställa lämpliga rekryteringar.

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att besvara motionen genom att befintliga rutiner vid anställning kvarstår inom de verksamheter där det finns lagkrav att uppvisa ett utdrag från belastningsregister.

Beslutsunderlag

Klicka eller tryck här för att ange text.

Beslutet skickas till:

HR

KLG

I tjänsten

Veronica Husberg

HR-chef

Denna tjänsteskrivelse har hanterats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Motion om anställningsrutiner i Dals-Eds kommun

Många kommuner har haft problem med att enskilda anställda inom kommunens förvaltningar har varit kriminellt belastade. Anställda har i tjänsten begått brott som sträckt sig från ringa brott utan att någon person har kommit till skada, till grova vålds- och sexualbrott där personer i beroendeställning har skadats, och i vissa extra tragiska fall, dött.

Kommunen bör därför göra allt det kan för att förhindra att direkt olämpliga personer anställs. En åtgärd som kommunen kan vidta för att göra en utgallring av olämpliga sökanden, är att den arbetssökande lämnar ett utdrag ur polisens belastningsregister.

Sverigedemokraterna i Dals-Ed yrkar därför att :

Kommunen vid anställning av personer till samtliga tjänster kräver att den sökande visar upp ett aktuellt utdrag ur polisens belastningsregister, alternativt att den sökande godkänner att kommunen begär ett utdrag från polisens belastningsregister.

Anders Bengtsson

Gruppledare Sverigedemokraterna Dals-Ed

--	--	--

Dals-Eds kommun

Ny ledamot och ersättare för ledamot i kommunfullmäktige

Beslut

Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslutar att utse ny ledamot och ersättare för ledamot i kommunfullmäktige från och med den 11 september 2025 till och med den 14 oktober 2026.

Kommun: Dals-Eds kommun

Parti: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna

Ny ledamot: Bjørn Tangen

Avgången ledamot: Tim Karlsson

Ny ersättare: Paula Holmqvist

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige i Dals-Eds kommun har kommit in med en begäran om ny sammanräkning. Detta med anledning av att Tim Karlsson har avsagt sig uppdraget.

Motivering till beslutet

Om en ledamot i kommunfullmäktige avgår under valperioden, ska länsstyrelsen efter anmälan utse en ny ledamot. Länsstyrelsen ska vid behov även utse ersättare i kommunfullmäktige.

Bestämmelser som beslutet grundas på

14 kap. 13–23 §§ vallagen (2005:837).

Information

Bevis (protokollsutdrag) utfärdas för de som berörs av beslutet.

Begäran om entledigande hos fullmäktige

Om du av någon anledning inte vill vara ledamot eller ersättare för ledamot i fullmäktige ska du vända dig till fullmäktige i den kommun eller region som du blivit utsedd i och begära att du önskar avgå.

När fullmäktige beslutat om ditt entledigande kommer länsstyrelsen att utse en ny ledamot eller ersättare.

Om du däremot anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt på något sätt, t.ex. att beslutat om att fastställa valresultatet inte har följts när en ny ledamot eller ersättare har utsetts, kan du överklaga beslutet hos Valprovsnämnden.

Du kan överklaga beslutet

Se nedan information om hur du överklagar.

Beslutande

Beslutet har fattats av handläggare David Forsberg.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
Bjørn Tangen
Paula Holmqvist

Du kan överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden.

Hur överklagar jag beslutet?

Lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tio dagar** från dagen för beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Valprövningsnämnden som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 37553-2025.

Aktuella ledamöter och ersättare

De som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Kommun/region: Dals-Ed

Valkrets: Dals-Ed

Parti: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna

Invalsdatum: 2025-09-11

Ledamot

Norlin, Per Erik

Halmberg, Carina

Fahlén, Lars Inge

Fröberg, Sara

Holmqvist, Börje

Bothe, Roderick

Höiberg, Öyvind

Tangen, Bjørn *

Ersättare

1. Martinsson, Anna Erika

2. Zakariasson, Lena

3. Eriksson, Åke Erik Jonas

4. Holmqvist, Paula *

Kommunfullmäktige

§ 61

Dnr KS-2025-000194102

**Avsägelse av förtroendeuppdrag (S) som ledamot i
kommunfullmäktige**

Sammanfattning av ärendet

Tim Karlsson (S) har 2025-06-11 inkommit med avsägelse avseende uppdraget som ledamot i kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Avsägelse av förtroendeuppdrag som ledamot i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

- att godkänt avsägelse från Tim Karlsson (S) avseende uppdraget som ledamot i kommunfullmäktige.
- att begära ny sammanräkning hos Länsstyrelsen.

Expedieras till

Tim Karlsson

HR-enheten

Länsstyrelsen Västra Götaland

Driftsledare IT

Kommunkansliet

KF 2025-11-06

Kommunfullmäktige

§ 63

Dnr KS-2025-000255102

**Avsägelse av förtroendeuppdrag (C) som ledamot i Edshus
AB:s styrelse**

Sammanfattning av ärendet

Anna Johansson (C) har 2025-09-11 inkommit med avsägelse från avseende uppdraget som ledamot i Edshus AB:s styrelse.

Beslutsunderlag

Avsägelse förtroendeuppdrag ledamot Edshus styrelse

Jäv

Annika Lännjult (M) anmäler jäv och deltar inte i handläggning eller beslut i ärendet.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

- att godkänna avsägelse från Anna Johansson (C) avseende uppdraget som ledamot i Edshus AB:s styrelse.
- att utse Gösta Schagerholm (C) till ny ordinarie ledamot i Edshus AB:s styrelse.

Expedieras till

Anna Johansson

Gösta Schagerholm

Edshus

Till Dals-Ed kommunfullmäktige

Dals-Ed 2025-09-11

Val av ny ledamot till Styrelsen i Edshus AB

Valberedningen för Edshus föreslår att **Gösta Schagerholm** (C) väljs till ny ordinarie ledamot i styrelsen för Edshus AB.

Dals-Ed 2025-09-11

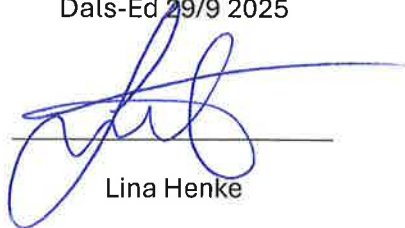
Ingvar Johannesson

Andreas Svensson

Avsägelse som ledamot i EdsHus AB

Jag, Lina Henke säger härmed upp min plats som ledamot i EdsHus AB styrelse.

Dals-Ed 29/9 2025

Lina Henke

Catharina Johansson <catharina.johansson@dalsed.se>

VB: Nominering av Sebastian Bäckström till Socialnämnden

1 meddelande

Anders Ingvar Bengtsson <anders.ingvar.bengtsson@sd.se>

Till: "vaxel@dalsed.se" <vaxel@dalsed.se>

DALS-EDS KOMMUN	
Kommunstyrelsen	
2025 -09- 24	
Dnr	Dplan

24 september 2025 kl. 09:42

Från: Sebastian Bäckström <sebastian.backstrom_89@hotmail.com>**Skickat:** den 24 september 2025 07:56**Till:** kommun@dalsed.se <kommun@dalsed.se>; Anders Ingvar Bengtsson <anders.ingvar.bengtsson@sd.se>**Ämne:** Nominering av Sebastian Bäckström till Socialnämnden

Till Kommunfullmäktige i Dals-Ed

Sverigedemokraterna i Dals-Ed nominerar härmed Sebastian L.I. Bäckström som ledamot i Socialnämnden.

Denna nominering görs baserat på hans tidigare erfarenhet som ersättare inom sagd nämnd.

Anders Bengtsson

Sverigedemokraterna, Dals-Ed

24/09/2025

Skickat från Outlook för Android

Det här meddelandet skickas till dig eftersom du prenumererar på gruppen "Växel" i Google Grupper. Om du vill sluta prenumerera på den här gruppen och inte längre få någon e-post från den skickar du ett e-postmeddelande till vaxel+unsubscribe@dalsed.se.

Besök <https://groups.google.com/a/dalsed.se/d/msgid/vaxel/AS8PR04MB8294CE9CDEBFC01CCDCB89EA41CA%40AS8PR04MB8294.eurprd04.prod.outlook.com> om du vill se den här diskussionen.

Kommunfullmäktige

§ 62

Dnr KS-2025-000241102

Avsägelse av förtroendeuppdrag (SD) som ledamot i socialnämnden, ersättare i valnämnden och ersättare i Barn- och utbildningsnämnden

Sammanfattning av ärendet

Toni Strinnholm (SD) har 2025-08-12 inkommit med avsägelse avseende uppdraget som ledamot i socialnämnden, ersättare i valnämnden och ersättare i barn- och utbildningsnämnden.

Beslutsunderlag

Avsägelse förtroendeuppdrag ledamot socialnämnden, ersättare valnämnden, ersättare barn- och utbildningsnämnden

Yrkande

Centerpartiets gruppledare: Att ny ersättare väljs enligt den särskilda inställelseordningen för nämnder och styrelser.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med centerpartiets gruppledares yrkande.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

- att godkänna avsägelsen från Toni Strinnholm (SD) avseende uppdraget som ledamot i socialnämnden, ersättare i valnämnden och ersättare i barn- och utbildningsnämnden.
- att ny ersättare väljs enligt den särskilda inställelseordningen för nämnder och styrelser.

Expedieras till

Gruppledare Sverigedemokraterna (SD)

Socialnämnden

Valnämnden

Barn- och utbildningsnämnden

HR-enheten

Forts. § 62

Kommunfullmäktige

KF 2025-11-06

Kommunstyrelsen

§ 138

Dnr KS-2025-000062000

Obesvarade motioner och medborgarförslag - 2025

Sammanfattning av ärendet

Enligt Arbetsordning för Kommunfullmäktige i Dals-Eds kommun ska redovisning av obesvarade motioner och medborgarförslag göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober. Enligt kommunallagen 5 kap. 35 § bör motioner/medborgarförslag beredas så att de kan föreläggas fullmäktige för beslut inom ett år från det att motionen och medborgarförslaget väcktes. Om beredningen inte avslutas inom denna tid ska detta och vad som framkommit vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige har då att ta ställning till om motionen/medborgarförslaget ska avskrivas från vidare handläggning eller om handläggningen ska fortsätta.

Inkom	Rubrik
231212	Motion – angående offentliganställdas utökade anmälningsskyldighet gentemot papperslösa
240624	Motion – om anställningsrutiner vid Dals-Eds kommun
250122	Motion för ökad befolkningsutveckling och turism
250220	Motion om vildsvin i kommunen
250520	Motion – Förebygga och begränsa spridning av invasiva arter i kommunen
241119	Medborgarförslag - Gatubelysning och vinterväghållning strandpromenaden nedanför sockenstugan upp till campingen
forts. § 138	
250422	Medborgarförslag – Bredare gång- och cykelbana vid Grenebacken
250508	Medborgarförslag – Hundrastgård

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nämndsekreterare

Beslutsförslag

- Kommunfullmäktige tar del av redovisningen enligt ovan och beslutar att handläggningen ska fortsätta av samtliga redovisade motioner och medborgarförslag.

Expedieras till

KF

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 127

Dnr KS-2025-000062000

Obesvarade motioner och medborgarförslag - 2025

Sammanfattning av ärendet

Enligt Arbetsordning för Kommunfullmäktige i Dals-Eds kommun ska redovisning av obesvarade motioner och medborgarförslag göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober. Enligt kommunallagen 5 kap. 35 § bör motioner/medborgarförslag beredas så att de kan föreläggas fullmäktige för beslut inom ett år från det att motionen och medborgarförslaget väcktes. Om beredningen inte avslutas inom denna tid ska detta och vad som framkommit vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige har då att ta ställning till om motionen/medborgarförslaget ska avskrivas från vidare handläggning eller om handläggningen ska fortsätta.

Inkom	Rubrik
231212	Motion – angående offentliganställdas utökade anmälningsskyldighet gentemot papperslösa
240624	Motion – om anställningsrutiner vid Dals-Eds kommun
250122	Motion för ökad befolkningsutveckling och turism
250220	Motion om vildsvin i kommunen
250520	Motion – Förebygga och begränsa spridning av invasiva arter i kommunen
241119	Medborgarförslag - Gatubelysning och vinterväghållning strandpromenaden nedanför sockenstugan upp till campingen

Forts. § 127

250422	Medborgarförslag – Bredare gång- och cykelbana vid Grenebacken
250508	Medborgarförslag – Hundrastgård

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nämndsekreterare

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag

Kommunfullmäktige tar del av redovisningen enligt ovan och beslutar att handläggningen ska fortsätta av samtliga redovisade motioner och medborgarförslag.

Expedieras till

KS/KF